

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume utca 6-7. Telefon: 188-480, 348-590

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

~~mti b e t r o t t i h e t e r e k~~

1962. november 22.

bb. 1. százötven könyvujdonság, kétmillió példányban - az eddigi éveknél nagyobb, szebb választék - tájékoztató az idei téli könyvvásár kötetéről

1 v/sze/e sr

1962. november 22.

a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatóságán tájékoztatták az mti munkatársát a téli könyvvásárra megjelenő könyvekről.

az idén a téli könyvvásáron mintegy 150 könyvujdonságot jelentetnek meg összesen kétmillió példányban. ezenkívül a kiadók, a könyvterjesztők kijelöltek az idei termésből még további 400 olyan könyvet, amely az év sikerei közé tartozik, a szakemberek véleménye szerint évek óta nem volt olyan gazdag választék, mint amilyen a mostani téli könyvvásáron lesz.

a boltok árukészletének feltöltése már megkezdődött. eljuttatták már az ujdonságokat a falusi, az üzemi könyvbizományosokhoz, terjesztőkhöz is. a téli könyvvásár ünnepi eseményei december 10-én kezdődnek, amikor a könyvklubban kiállításon mutatják majd be a könyvujdonságokat. a kiállítás - amely karácsonyig tart nyitva - egyben az idei magyar könyvtermés keresztmetszete is lesz.

a mai magyar irodalom új alkotásai közül érdekesnek ígérkezik dienes andrás balassiról szóló bogács hadnagy című könyve, illés béla három kis regénye, sik endre hősköltemény prózában, szabó pál emberek, tersánszky józsi jenő nagy árnyakról bizalmasan, timár máté asszonycsere és sándor kálmán tolvajok kertje című könyve. a régebbi magyar irodalmat jókai, mikszáth, mórlicz, nagy lajos és kaffka margit művei képviselik.

nagy választék lesz ifjúsági és gyermekkönyvekben. kiadják az afrikai mesék gyűjteményét, fekete gyula kincskereső pipitér, fekete istván túskevár című könyvének új kiadását, solymár józsef vakulástól látásig című könyvét, szász imre kis anna kertországban című munkáját, cooper nyomkeresőjét, bórharisnyáját, szabó árpád trójai háború című regényét. a kiadók azt ígérik: az idén lesz végre elég leporellő képeskönyv is. érdekesnek ígérkezik az ifjúsági könyvkiadó összeállítása: a világirodalom klaszszikus ifjúsági regényeiből válogattak össze kilenc kötetet, amelyet együtt, burkolólappal ellátva hoznak forgalomba.

a külföldi irodalom művei közül bizonyára nagy sikere lesz balsac emberi színjátékának, cervantes don quijote című műve díszes kiadásának, szimonov híd a víz alatt, kozsevnyikov bemutatott balujevet, thompson az élet ára című munkájának és az izlésses kivitelű görög és római elbeszéléskötetnek, amely szerelmes delphin címmel lát napvilágot. /folyt. köv./

bb. 1. /százötven könyvujdonosság... folyt./e

nagy érdeklődésre tarthat számot arany jános összes verseinek bibliofil kiadása, józsef attila összes műveinek kötete, komját aladár válogatott verseinek gyűjteménye, tvardovszkij egyre messzebb, vas istván római rablás, garai gábor mediterrán ősz, benjámín lászló ötödik évszak című verseskötete, alberti verseinek gyűjteménye, továbbá kosztolányi, illetve bartha sándor kötetek. /mti/

bb. 2. józsef attila kiállítás franciaországban

i lv/ke/e sr

1962. november 22.

a petőfi irodalmi múzeum rövidesen utnak indítja franciaországba a józsef attila életéről és munkájáról szóló kiállítás anyagát. a világszerte ismert proletár költő munkássága iránt sokan érdeklődnek párizsban és más francia nagyvárosban is. a tervek szerint a józsef attila kiállítást bemutatják majd több dél-franciaországi városban is. /mti/

bb. 3. izlandi kaviár a csemege boltokban

i kf/kf/e vg

1962. november 22.

ismét megjelent az üzletekben az ingyencék kedvelt csemegéje, a kaviár. a napokban nagyobb mennyiségű kaviárt kapott a kereskedelem izlandból. a magas tápértékű és nagy fehérjetartalmú csemegét 5 dekás mennyiségben, üvegtégelyekben hozzák forgalomba a csemege boltokban. /mti/

bb. 4. védetté nyilvánították a lónyai erdőben meghonosodott kínai nyestkutyákat

vid/j/e ká

1962. november 22.

a bozótos, szinte áthatolhatatlanul sűrű lónyai erdőben kinából származó nyestkutyák tanyáznak. a rendkívül értékes prémű állatok körülbelül 30 éve kerültek erre a vidékre. lónyay gróf hozatott egy nyestkutyát párt, s azok kiszabadulva a fogságból, elszaporodtak a környező erdőkben. számuk nem nagy, s ezért a nyírségi erdőgazdaság a ritka prémű állatot védetté nyilvánította, megtiltotta vadászatát. a cél az, hogy a lónyai erdőben immár meghonosodott kínai nyestkutyák kellő számban elszaporodjanak, ami azért is kívánatos, mert nem okoznak kárt a vadállományban. /mti/

bb 5. 14 vagon halat küldött a budapesti piacokra a főváros 45 halásza

i tf/m/ká

1962. november 22.

a főváros - s egyben egész pest megye - egyetlen halászati termelőszövetkezete a budapesti „kék duna”, 45 halász dolgozik a szövetkezetben, akik a duna szobtól nagytétényig terjedő szakaszán, több mint 10.000 holdnyi vízterületen fogják a pontyot, süllőt, harcsát, kecsegét, keszeget.

a kék duna szövetkezet éves termelési terve 1.200 mázsa hal, s ezt már szeptemberben 40 mázsával túlteljesítették, október végéig pedig 1.422 mázsa azaz 14 vagon hal került hálába. ez igen szép teljesítmény, különösen ha figyelembe vesszük, hogy a folyóvízben mindig bizonytalanabb a fogás, mint az állóvizekben, tavakban. a kifogott hal egyrészből a szövetkezet népszigeti halászcserájában különböző izletes halételek készülnek, a többit pedig a lehel-, a garai-, és az új pesti piacokon értékesítik. /mti/

bb 6. gázbuborékok nyomait őrzik a hold kráterei - hogyan születtek a nap eltűnt bolygójából a jelenlegi kisbolygók?

i tz/tm/m/vg

1962. november 22.

a hold jelenlegi állapotának kialakulására vonatkozó új feltételezését terjesztette a napokban szakmai nyilvánosság elé hédervári péter, a nemzetközi holdszövetség tagja. feltételezése w.h. ramsey angol geofizikus elméletén alapszik.

ez az elmélet a bolygók belső magjában lejátszódó átalakulásokra igyekszik magyarázatot adni. eszerint a bolygók magja az idők folyamán egyre kisebbedik, mert fémes állapotú anyaguk szélső rétegei fokozatosan közönséges anyaggá alakulnak át. ez a folyamat előbb-utóbb eljuthat odáig, hogy a megmaradt apró mag átalakulása már nem ilyen lassu folyamattal megy végbe, hanem az összezsugorodott magmaradvány már „egy tételben”, robbanás-szerűen alakul át, óriási energiát szabadítva fel, - körülbelül tízezerszeresét annak, ami valamikor régen az eurázsiai hegylánc felgyűrődését okozta. /folyt. köv./

Zsuzs

Zsuzs

bb 6. /gázbuborékok ... 1. folyt./ m

a mag ezzel megszűnik létezni, a robbanás energiája pedig ramsey szerint kétféle következményt válthat ki. ez az energia, vagy alakul át - amint azt a vénusz esetében feltételezi - , vagy szétveti esetleg az egész bolygót. az angol geofizikus szerint így szakadt darabokra annakidején a naprendszer „hiányzó” bolygója, a phaeton, amelynek „repszdarabjai” - a legfeljebb 800 kilométer átmérőjű kisbolygók - ma is ott keringenek felrobbant ősrégi pályáján, a mars és a jupiter között.

a holdon viszont - hédervári péter szerint - a belső magnak ez a felrobbanása egy harmadikféle következményt vont maga után: a hold térfogata hirtelen megnőtt, az átalakuló mag felületéről pedig gázbuborékok indultak a felszín felé, áttörték a szilárd kéreg, vagy a kéreg alsó határán robbanva, hatalmas tölcseréket vágtak, kialakítva a hold anyyira jellemző krátereit. a robbanás ereje természetesen különböző anyagrészeket is kiröpíthetett a világűrbe, és esetleg ezekből alakulhatott ki az eddig kiderítetlen eredetű tektitek egy része is.

ezt az elképzelést alátámasztja az, hogy a holdnak jelenleg nincs magja. ha lenne ugyanis magja, feltétlenül mérhető mágneses terület tartana fenn az égítést körül, márpedig a lunyik 2. semmiféle számottevő mágneses térről nem adott jelzést földi megfigyelőknek. /mti/

bb 7. megkezdték a csongrádi szőlőhegy rekonstrukcióját - 35 méteres szőlőtőke a föld alatt

vid/j/m/ká

1962. november 22.

a csongrádi öreg szőlőhegyen - ahol évszázados hagyománya van a hárneves kadarka termesztésének - megkezdődött a rekonstrukció: mintegy 1400 holdon teljes egészében felújítják a szőlőterületet, s összefüggő, géppel művelhető „kadarkatelepeket” létesítenek. a felújítás időszerűségére jellemző néhány régi „lelet”, amely az öreg tőkék kiforgatásakor került napvilágra. a tiszai területén a föld alatt 35 méter hosszú, egybefüggő, döntött tőkét is találtak, amelynek életkorát legalább háromnegyed századra becsülték. /mti/

2

4

bb 8. új riport- dokumentumfilm a tiszáról

i di/sze/m/sr

1962. november 22.

évről-évre megjelenik a moziban a budapest filmstudio néhány olyan újdonsága, amely hazánk nevezetességeit, tájait mutatja be a nézőknek. néhány nappal ezelőtt elkészült a kék-jelzésű országos turistautó legszebb szakaszait ismertető alkotás, s filmet forgattak a balatonról is. most gaál istván rendező és sára sándor operátor a szeszélyes, kanyargós tiszát választotta „témának”, felvevő gépükkel végigjárták a sokszor megénektet folyó ugyszólván teljes magyarországi szakaszát, megörökítették a változó tiszaparti tájak szépségét is, a tiszai halászok életének egy-egy epizódját. /mti/

2

- 5 -

bb. 9. január 1-én megszűnik a járműipari igazgatóság - három vállalatba tömörülnek a járműipari üzemek

1 sl/tr/e vg

1962. november 22.

a termelés irányításának és a munka gazdaságosságának javítására január 1-től jelentős szervezeti változtatásokat hajtanak végre a járműiparban. a kgm járműipari igazgatósága megszűnik; a hozzátartozó üzemeket pedig három vállalatba vonják össze. ezek a vállalatok majd iparigazgatósági felügyelet nélkül, csupán a minisztérium elvi főosztályainak irányításával dolgoznak. az iparág vezetésében tehát egy áttétel megszűnik, ami növeli a vállalatok önállóságát. ilyen önálló vállalat lesz a wilhelm pieck vagon- és gépgyár, a hajtómű- és felvonógyár, amely majd a budapesti hajtóműgyárat, a magyar felvonógyárat és az autó- és traktoralkatrészek gyárat egyesíti, továbbá a kismotor- és gépgyár. az utóbbi az anyavállalaton kívül a járműfelszerelési gyárat, a nyersolajszivattyúgyárat és a szivattyúgyárat foglalja majd magába. néhány kisebb üzemet más iparághoz csatolnak.

karászi györgy, az iparigazgatóság vezetője elmondotta, hogy az átszervezéstől jelentős erőforrások felszabadulását várják. a termelőeszközöket úgy csoportosítják át, hogy azok kapacitását a lehető legjobban kihasználhassák, s a célnak megfelelően szakosítják a legjelentősebb technológiai műveleteket. a három gyáregységgel bővülő kismotor- és gépgyár valamennyi revolvergépét az anyavállalat telephelyén helyezik el, így a többi gyáregység részére is itt készítik majd a nagysorozatú alkatrészeket. ugyanakkor a finommechanikai munkákat a jelenlegi nyersolajszivattyúgyárban, a sajtoló és lakatosmunkákat pedig a járműfelszerelési gyárban végzik az összes gyáregység részére. csupán a termelőeszközök összpontosításával és a gyártás szakosításával minden beruházás nélkül tíz százalékkal növekszik a kismotor- és gépgyár teljesítőképessége. hasonló a helyzet a megalakuló hajtómű- és felvonógyárban is, amely két éven belül a hazai hajtóműszükségletnek már kereken 50 százalékát ki tudja elégíteni a jelenlegi 30 százalékkal szemben.

az átszervezés előkészületei már fél évvel ezelőtt megkezdődtek, kidolgozták az új vállalatok szervezeti felépítését, ügyrendjét, hogy a munkában semmi fennakadás ne legyen. az új szervezeti felépítés viszonylag kevés embert, az iparág dolgozóinak alig egy százalékát érinti, akiknek új beosztásáról már nagyrészt gondoskodtak. az átszervezésnek tehát nem a létszámcsökkentés a célja. anyagilag az sem kerülhet hátrányos helyzetbe, akinek a beosztása megváltozik. /mti/

8.55/n

9.45 ✓

-6-

bb. 10. „megfiatalítják„ a magyar pamutipar régi típusú szövőgépeit - a műszakiak egy csoportjának eredményes kongresszusi vállalása

1 sz/tm/e vg

1962. november 22.

a magyar pamutipar fonó- és szövőgyár műszaki dolgozóinak egy csoportja szél sándor és hartai jános vezetésével 13 különböző típusú szövőgépen kísérleteket folytatott: a gépek különböző alkatrészeinek cseréjével, műanyag- és alumínium-szerkezetek felhasználásával megpróbálkoztak, hogyan lehetne a gépek fordulatszámát, teljesítményét növelni.

a műszakiaknak ez a próbálkozása a kongresszusi versenyvállalásokhoz kapcsolódott és sikerrel járt. a tapasztalatokat a héten műszaki értekezleten vitatták meg, s elhatározták, hogy az idén még hat, jövőre pedig 48 gépet alakítanak át. a „megfiatalított„ szövőgépeken ugyanis 15 százalékkal magasabb termelést érnek el, mivel a fordulatszámot az eddigi percenkénti 190-ről sikerült 220 fölé emelni. jövőre ismét több géptípussal próbálkoznak, hogy megtudják, melyiknek az átalakítása a leggazdaságosabb. /mti/

bb. 11. himzés minta gyűjteményt állít össze a mezőkövesdi matyó háziipari szövetkezet

vid/fm/tné/e

1962. november 22.

több mint 200 éve alakult ki a borsod megyei matyóföld híres népművészete. az egykori mintákat szücsök varrták ki bőrből készült ködmönökre, tardi asszonyok hímézték lepedővégre, ingujjra.

a mezőkövesdi matyó háziipari szövetkezet, amely a régi és az új formakincset használja a világ minden tájára exportra szállított bluzok, terítők és más használati tárgyak díszítésére, most dajaszász ferencné pedagógus irányításával összegyűjti és megrajzoltatja az egykori matyó rózsákat, hímzésmintákat, hogy gyűjteményben megőrizze a hagyományos matyó formakincs különböző változatait.

a gyűjtemény felőleti majd a híres mezőkövesdi hímzőasszonyok: néhai kisjankó bori, továbbá csuhai józsefné és lévai józsefné, a népművészet mestereinek eredeti motívumait is. a szövetkezet tagjainak segítségével felkutatják a családoknál még meglévő régi hímzéseket, hogy lemásolják azokról az eddig nem ismert motívumokat. a gyűjtés során már csaknem 1000 régi és mai hímzés-mintát rajzoltak le a gyűjtemény számára. /mti/

9.00/n

9.45 ✓

-7-

bb. 12. csaknem tízezer bárányt és ürüt exportáltak a földközi-tenger menti országokba a mecsekvidéki juhászatok

vid/j/e ká

1962. november 22.

a mecsek vidékén eddig meglehetősen háttérbe szorított, elhanyagolt állattenyésztési ágazatnak számított a juhászat. a nagyüzemi juhtenyésztések létrejöttével megváltozott a helyzet: az egyik legjövődélmezőbb üzemébe lett az állami gazdaságoknak és a termelőszövetkezeteknek, ez elsősorban a pecsenyebárány és a hizott ürü-export fellendülésének köszönhető. az állami gazdaságok kisebb mennyiségben már a korábbi években is szállítottak külföldre fiatal, hizott juhokat, az idén pedig a termelőszövetkezetek is bekapcsolódtak a jól jövedelmező exportba. pecsenyebárányt 20, hizott ürüt pedig 58 szövetkezeti juhászat szállított külföldre, s valamennyien jól vizsgáztak az első exporttal. az állatok 80 százaléka extrém, azaz osztályon felüli minőségű, 20 százaléka pedig első osztályú volt.

a mecsekvidéki juhászatok ebben az évben csaknem 10 000 fiatal, hizott juhot exportáltak, az izletes husu bárányokat és ürüket zömmel a földközi-tenger menti országokba - olaszországba, görögországba, algériába és szíriába - szállították. az ideit export befejeztével már a jövő évi szerződéseket köti a juhászatokkal a felvásárlást és a szállítást lebonyolító gyapjuforgalmi vállalat. az állami gazdaságok például 5 és félezer pecsenyebárányra szerződtek, s ezek exportja már januárban megkezdődik. /mti/

-. -

bb. 13. 2.3 milliő forint munkaruhára a wilhelm pieck gyárban

vid/te/e szf

1962. november 22.

a munkaruha- és védőruha-ellátásról tárgyalt a győri wilhelm pieck vagon- és gépgyár üzemi tanácsa. ezidő szerint a gyár minden fizikai dolgozója kap már munkaruhát. külön védőruhát juttatnak azoknak, akiknek munkaköre ezt indokolja. ilyenek például a festők, a krómozók, a melegüzemi dolgozók. ugyancsak külön védőruhát kapnak azok a dolgozók, akik munkaidejük 80 százalékát szabadban töltik. a védőruha mosását és javítását is bevezették, ami jelentős megtakarítás, mert a gondozott ruhák tovább tartanak. /folyt. köv./

9.05/n

-8-

le

bb. 13. /2.3 milliő...folyt./e

a munkáselellátási osztály előterjesztésére további 300 000 forint pótkeretet engedélyezett a minisztérium a téli ruhaellátásra, ezzel együtt 2.3 milliő forintot költenek védőruhára az idén. az üzemi tanács bizottságot alakított a szakszervezet, a munkásvédelmi osztály, a vállalatvezetés és az orvosi rendelő képviselőiből a munkaruha hordási idejének újbóli megállapítására. egyes szakmáknál meghosszabbítják, másoknál megrövidítik a hordási időt. ezenkívül az igazságos elosztás érdekében új jegyzéket állítanak össze azokról a munkakörökről, amelyekben a védőruha használata indokolt. /mti/

-. -

bb. 14. ujfajta frissítőércel csökkentik az acélgártás önköltségét diósgyőrött

vid/te/e szf

1962. november 22.

a lenin kohászati művek martin-üzemében eddig drágán beszerezhető indiai ércet használtak frissítőanyagul az acélgártáshoz. a gyár alapanyaggyártó üzemében klekner lászló műszaki vezető irányításával ujfajta, lényegesen olcsóbb frissítőanyag előállítását dolgozták ki. a vasgyártáshoz használt közönséges olcsó ércből kiválogatják a megfelelő összetételű, nagyobb kovásv tartalmu ércet és azt más anyagokkal keverve téglákká sajtolják, majd adagolóteknőbe rakva juttatják el a martin-üzembe.

az ujfajta olcsó frissítőanyag használatát a napokban kezdték meg. tíz forinttal olcsóbban állítják elő vele az acél tonnáját. az új anyaggal az év végéig legalább egymilliő forint megtakarítására számítanak. /mti/

-. -

bb. 16. olasz, angol, osztrák, német és dán vadászok a kőrösvidéki rezervátumban

vid/j/e ká

1962. november 22.

a kőrösök vidéki vadászterületeket évről-évre több külföldi vadász keresi fel. a napokban az apróvadban gazdag rezervátumba olaszországból, dániából, ausztriából, nyugat-németországból és angliából 35 vadász érkezett. sokan közülük már korábban is jártak a magyar alföldnek ezen a szép táján. a külföldi vendégek mezei nyulra és fácánra vadásznak. /mti/

-. -

9.08/n

-9-

950 ✓

le

bb. 15. tonnánként több mint öt forinttal csökkent a nagylengyeli
kőolaj kitermelési költsége

vid/te/e szf

1962. november 22.

a nagylengyeli olajmezőn a kongresszusi munkaversenyben
telteljesítették a termelési terv időarányos részét és csökken-
tették a kőolaj kitermelésének költségét. a kőolajbányászok
mintegy 15 000 tonna kőolajat termeltek már ki esedékes tervül-
kőn felül, jóval a költségcsökkentés alatt, a múlt hónapokban több
olyan műszaki intézkedést hajtottak végre, aminek eredményeké-
ppen a tervezettnél 5 forint 66 fillérrel olcsóbban hozzák fel-
szinre a kőolaj tonnáját. az önköltségcsökkentést elősegítette
az, hogy a kőolajkutakat hidraulikus termelőberendezésekkel sze-
relték fel. ezek jóval gazdaságosabban működnek, mint a hagyomá-
nyos himbás mályszivattyúk. /mti/

bb. 17. jól vizsgázott az új keszthelyi csemegepaprika

vid/j/e ká

1962. november 22.

új, kiváló paprikafajtát nemesítettek ki a keszthelyi agrár-
tudományi főiskola tanegységében. a keszthelyi csemegepaprika
egyesíti magában a legjobb fajták tulajdonságait: zamatos, kel-
lemes aromájú és nem csipős. a csontfehér színű, vastaghusu és
nedvdus paprika alakja tompa kupra emlékeztet. az új fajta rövid
idő alatt külföldön is igen kedvelt lett.

a keszthelyi csemegepaprika az idén a köztermesztésben si-
kerrel vizsgázott. /mti/

bb. 19. kiállítóteremnek rendezték be komlón egy volt borkóstoló
helyiségét

vid/ke/e sr

1962. november 22.

az alkoholizmus elleni küzdelem hasznos, követendő módját
találták meg komlón. a belvárosban, a népszerűtlenné vált, bász-
tya, -borkóstoló volt helyiségében kiállítótermet rendeztek be
a képosarnok vállalat. jelenleg művészi olajfestmények, rézkar-
cok szerepelnek a tárlaton. rövidesen vásárlással egybekötött
iparművészeti kiállítást is rendeznek az állandó jellegű kiállí-
tóteremben. /mti/

9.15/n

9.50

--

-10-

bb 18. politechnikát oktató szakmunkások - középiskolai
padban

vid fm/tné-lm -oz

1962. november 22.

vas megye valamennyi középiskolai osztályában már két éve
folyik gyakorlati oktatás. az üzemekben a legjobb szakmunkások
foglalkoznak a középiskolás diákokkal. a csaknem naponta diákok
között dolgozó szakmunkások kedvet kaptak a tanulásra és többen
közülük esti vagy levelező tagozaton középiskolába iratkoztak:
maguk is diákokká lettek, ezt tapasztalni többek között a kőszegi
textilművek, a szombathelyi cipőgyár politechnikai oktatással
megbízott munkásai körében. kitűnő szakismeretüket elméleti
tudással egészíti ki a középiskola és ez elősegíti, hogy az
eddiginél nagyobb felkészültséggel ismertessék meg munkájukat
a gimnáziumi, technikumi, szakközépiskolai diákokkal. számos
műhelyben nemcsak a diákokkal közvetlenül foglalkozó munkások
iratkoztak középiskolába, hanem brigád- és munkatársaik is.
több olyan politechnikai oktatás helyéül szolgáló üzemen rész
akad a vasi gyárakban, ahol 10-15 munkás tanul. /mti/

bb 20. husz tonna bentonitot termel már naponta az új mádi
örlőmű

vid szf/te-lm szf

1962. november 22.

jövő év elején kezdi meg rendszeres munkáját az öt éves
terv egyik jelentős új üzeme, a nemrég elkészült mádi ásvány-
örlőmű. a 93 millió forint költséggel felépült korszerű új
üzemben naponta majd 100 tonna bentonitot őrlnek, elsősorban
az egyre fokozódó külföldi kereslet fedezésére.

a teljesen automatizált örlőműben próbaképpen már járát-
ják az egymáshoz kapcsolódó gépcsoportokat. a működő három
malomból naponta 20 tonna őrlt bentonitot nyernek. az új
üzem egyik legfontosabb része az ugynevezett homogenizáló.
feladata, hogy a bányákból különböző minőségben érkező bento-
nitot egységes minőségűvé alakítsa. a próbaüzem beaváltotta a
hozzáfűzött reményeket, s egyszázad százalékos hibahatáron
belül egyenliti ki a különböző bentonitok közötti különbséget.
ez jobb, mint amit a világlapok követelmények előírnak.

másik érdekes újdonsága az üzemnek a porelszivő berende-
zés. a régi mádi ásványörlőből naponta átlagosan egy tonna
bentonit szállt el poralakban a levegőbe. az új örlő porelszivő
berendezés teljesen portalanítja a munkahelyek levegőjét,
s minimumra csökkenti a szilikózisveszélyt. az üzemen kívül
sem szállós már a por, s nem szennyezi a környék levegőjét.

/folyt. köv./

9.35/n

9.50

-11-

bb 20. /husz tonna... folyt./-lm

az őrlőmű teljesen automatizált. központi diszpécser-szobából több mint 130 műszer segítségével irányítják és ellenőrzik a különböző gépeket, a nyersanyag adagolásától egészen a zsákolásig és mázsálásig. a műszerek többsége már működik, a még hátralevő néhányat is felszerelik november végére.

az új üzemben most már folyamatosan őrlnek, s közben kijavítják az előforduló hibákat. az üzempróbát a legmegfelelőbb technológiák kidolgozására is felhasználják, hogy január 1-én már fennakadás nélkül őrlhessenek./mti/

bb 21. félmillió forintos önköltségcsökkentés hazai alapanyaggal
vid te-lm szf 1962. november 22.

a dunai vasmű tűzállóipari szakemberei sorozatosan kísérleteznek egyes, ma még külföldről behozott alapanyagokkal, vagy drágább hazai anyagokkal olcsóbbal való pótlására. egyik kísérletük máris eredményre vezetett: többhónapos laboratóriumi kutatás után megállapították, hogy miként lehet a csehszlovákiából importált tűzálló agyagot jól helyettesíteni szegi, ugynevezett papirkaolinnal. azt tapasztalták, hogy a papirkaolin más anyagokkal összeőrölve megszünteti a tűzálló téglák apró repedezését. a laboratóriumi eredmények alapján rövidesen meg is kezdik a hazai alapanyag nagyüzemi felhasználását. mivel ilyen módon nagymennyiségű külföldi agyagot pótolnak hazai alapanyaggal, évi félmillió forinttal csökken a dunaujvárosi tűzálló-tégla gyártás önköltsége./mti/

bb 22. a kongresszusi versenyben eddig mintegy ötven műszakban helyettesítették a diósgyőri kohéipari tanulókat az idős dolgozókat
vid te-lm ki 1962. november 22.

a diósgyőri 116 számú iparitanuló intézetben nevelkedő kohéipari tanuló lehetőségeik szerint támogatják a lenin kohászati művek dolgozóinak kongresszusi versenyét. az új tanévben eddig - vállalatukat túlhaladva - már mintegy ötven önálló műszakot helyettesítették a különböző üzemekben a szabadság, betegség, vagy egyéb ok miatt távollévő idősebb dolgozókat, s ez idő alatt több mint 2 700 tonna jóminőségű vegyes kohászati terméket készítettek. másirányú munkájuk is igen hasznosnak bizonyult. többek között tizenhat vasuti kocsi sürgős szállítmányát rakták ki, s ezzel az üzemek folyamatos munkájához nyújtottak segítséget. ezenkívül csaknem száz tonna hulladékfémeket szedtek össze s juttattak a martin-üzembe, a gyár környékének a fásításához pedig ezer facsemete elültetésére ástak gödröket. önkéntes munkájuk eddigi értéke túlhaladja az ötvenezer forintot./mti/

9.45/n

-12-

bb 23. gyártervezés társadalmi munkában

vid te szb ki

1962. november 22.

a délmagyarországi rostkikészítő vállalatnál az év elején eperjesi györgy tervezőmérnök vezetésével hét mérnök és technikus vállalkozott rá, hogy a pártkongresszus tiszteletére elkészíti, mégpedig jó részt társadalmi munkában három elmaradott technológiával működő kendergyár rekonstrukciós terveit.

felajánlásuk teljesítése befejezéshez közeledik: már elkészültek a szegvári és a püspökpusztai kendergyár teljes felújításának tervei, s rövidesen befejezik a legnagyobb munkát, az ujszegedi kendergyár rekonstrukciójának tervezését is.

a terv szerint az ujszegedi lesz az ország egyik legkorszerűbb kendergyára. a nehéz fizikai munkát gépesítik, a tilolást például kézi munka helyett turbinás gépekkel végeztetik, s az anyagot pneumatikusan, csöveken szállítják. a régi kendergyarak „rémét”, a port, ülepítőberendezésben fogják fel./mti/

--

bb 24. lengyel óvónők magyarországi tanulmányuton

j-lm -cz

1962. november 22.

csütörtökön hazautazott az a husz-tagú lengyel óvónői csoport, amely a magyar-lengyel kulturális egyezmény alapján két heti tanulmányuton vett részt hazánkban. a lengyel óvónők óvodákat, oktatási intézményeket látogattak meg./mti/

--

12.40/n

12.11 ✓

-13-

12.11

bb 25. tizenhatezer tonna olaj terven felül nagylengyelben

vid j/lm ki

1962. november 22.

a kongresszusi versenyben kimagasló eredményeket értek el a nagylengyeli olajbányászok. az év elején megígérték, hogy 10 000 tonnával túlteljesítik évi olajtermelési tervüket. szorgalmas munkájuk eredményeként azonban már eddig 16 000 tonna olajjal tetézték meg esedékes tervüket és a verseny során több mint egymillió forinttal csökkentették a termelési költségeket. kedvezően alakult a termelékenység is. az egy főre jutó termelési érték például 21 000 forinttal magasabb, mint a múlt év hasonló időszakában volt./mt1/

bb 26. időjárásjelentés

sze-lm

1962. november 22.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. november 22-én, csütörtökön délelőtt

esők és kisebb havazások

európa időjárása továbbra is változó, a saar-vidékről származó hideg levegő zöme ma reggel a skandináv félsziget és nyugat-európa tájain feküdt. közép-európa felett alacsonynyomású képződmény található, ami az említett hideg levegőt dél-délkelet felé irányítja. az előnyomuló hideg levegő határvonala mentén németországban a cseh medencében és az alpok vidékén kiterjedt havazások vannak. tegnap reggelre a kárpátmedence teljesen kitöltődött hideg levegővel és hazánk területén az átvonuló hidegfront mögött csupán a keleti országrészben hullott jelentéktelen mennyiségű eső. ezeken a területeken egész napon át borult maradt az ég, viszont a dunántúlon öt-hat órán át sütött a nap. a hőmérséklet napközben 5-8 fokig emelkedett, ma hajnalra 0-minusz 3, északkeleten 0-plusz 2 fokig hűlt le a levegő.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 3.6 fok volt, 0.3 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok, a tengertszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú. várható időjárás péntek estig: felhős idő, ma sok helyen eső, holnap havasesők, kisebb havazások. élénk szél, a tiszántúlon ma még déli, délnyugati, holnap már országsszerte északnyugati, északi. a hőmérséklet keleten csökken, nyugaton alig változik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet fagyponthoz közeli, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: a dunántúlon 0-plusz 3, az ország többi részén plusz 3-plusz 6 fok között.

a duna vizállása budapestnél 175 centiméter./mt10

--

-14-

14.28/n

15.00

bb 27. hétszázmillió forint értékű hus, állati termék és kenyérgabona szolnok megye termelőszövetkezeteiből

vid j/lm ká

1962. november 22.

a nagyüzemi árutermelésre berendezkedett szolnok megyei termelőszövetkezetek a mostoha időjárásban nagy erőfeszítéseket tettek az idei értékesítési tervek teljesítéséért. a legújabb jelentések szerint ezideig csaknem 700 millió forint értékű kenyérgabonát, hozott sertést, vágómarhát, tejet, tojást, baromfit adtak a népgazdaságnak. a növénytermelésben jelentkező kieséseket a legtöbb helyen az állattenyésztéssel ellensúlyozták. vágómarhából eddig a tervezett mennyiség 97 százalékát adták át a felvásárló szervnek, baromfiból mintegy 25 000 mázsa, tejből 312 000 hektoliter került értékesítésre. a megye termelőszövetkezetei közül eddig nyolcvan teljesítette egész évi áruterelési tervét. a jásztekeri tolbuhin termelőszövetkezet 100 holdanként csaknem negyedmillió forint értékű húst, tejet, mezőgazdasági terményt adott az államnak. az országos hírv turkevei vörös csillag tsz évi áruterelési előirányzata 20 millió forint volt. a város szövetkezeteinek kongresszusi versenyében ezt a tervet máris 110 százalékra teljesítették, s az év végéig még mintegy ötmillió forint értékű húst, állati terméket, mezőgazdasági terményt szállítanak. az árúértékesítéshez a háztáji gazdaságok is hozzájárulnak: egyéb terményeken kívül csak hizott sertésből eddig mintegy 35 000-et értékesítettek./mt1/

--

bb 28. a kaposvári gépállomás teljesítette éves tervét

vid j-lm ká

1962. november 22.

somogy megyében a kaposvári gépállomás dolgozói a pártkongresszus tiszteletére indított munkaverseny szép eredményeiről adhatnak számot. a gyakori esőzések ellenére november 22-én teljesítették éves tervüket: 96 000 normálholdnyi munkát végeztek, ezen belül a talajmunka és az őszi vetés tervét túlteljesítették, s több mint 11 000 holdon készítették elő a talajt mélyszántással a tavaszra.

a gépállomás dolgozói csütörtökön táviratban köszöntötték a kongresszust és jelentették a tervteljesítést./mt1/

--

14.34/n

15.30

-15-

bb 29. a borsodi szénmedencében elsőnek a sajtóvölgyi bányáüzem teljesítette évi tervét

vid ke szb k1

1962. november 22.

a borsodi szénbányászati tröszt sajtóvölgyi bányáüzeme - a borsodi szénmedencében elsőnek - a kongresszusi verseny eredményeként csütörtök reggelre befejezte évi tervét. az üzemhez tartozó öt bányászati dolgozó lehetőségeiket felmérve, december közepére vállalták az egész évi terv teljesítését. a külfeljtésen feltárt új széntelepek, valamint a hónapokig tartó száraz nyár és ősz azonban lehetővé tette a külfeljtés rendszeres és a tervezettnél hosszabb üzemeltetését. így a sajtóvölgyi bányászok a vállalatnál előbb szállították felszínre az évi terv teljesítéséhez szükséges utolsó tonna szenet.

a bányáüzemben a vállalások teljesítéséért indított verseny motorja a szocialista brigád cím elnyeréséért versengő 51 csapat volt. a kongresszusi verseny idején közülük 20 csapat szerezt meg a szocialista címet. az üzemben kedvezően alakult az önköltség is. a szén tonnáját mintegy 5 forinttal olcsóbban termelték a tervezettnél.

a sajtóvölgyi bányáüzem dolgozói az év végéig még több mint 50 ezer tonna jóminőségű szenet adnak a népgazdaságnak. /mti/

--

bb 31. befejezték évi tervüket a dunaujvárosi középblokkmártó üzem dolgozói

vid se szb k1

1962. november 22.

a dunaujvárosi 26. építőipari vállalat középblokkmártó üzemében habosított kohósalakból - cement hozzáadásával - gyártják a közép méretű falazó elemeket, a 130 centiméter magas középblokkokat. az üzem dolgozói a kongresszus hetében befejezték évi tervüket: 1067 lakáshoz elegendő középblokkot készítettek. az eredmény elsősorban azért értékes, mert az utóbbi hónapokban igen gazdaságosan dolgoztak. a technológiai előírások megtartásával és a hulladékok csökkentésével 82 lakás építéséhez elegendő középblokkhoz szűlték a pártkongresszussal meg. eredményüket táviratilag közölték a pártkongresszussal.

a blokküzem dolgozói vállalták, hogy mostantól a napi terv szerinti négy helyett öt lakáshoz elegendő középblokkot készítenek. /mti/

--

-16-

14.38n,
15.10 ✓

PK

bb 30. az orosz és szovjet festők alkotásai - munkácsy külföldi kortársai - sajtótájékoztató a szépművészeti muzeumban

t Lv/ke szb

1962. november 22.

a szépművészeti muzeumban csütörtökön sajtótájékoztatót tartottak. az újságíróknak bemutatták az orosz és szovjet festőművészek alkotásaiból, valamint a munkácsy külföldi kortársainak munkáiból összeállított kiállítást, amely vasárnap nyílik meg a nagyközönség számára.

dr. genthon istván műtörténész a két kiállítás jelentőségéről elmondotta: az orosz és a szovjet mesterek képei szemléltetik azt a fejlődést, amelyet az orosz, illetve a szovjet művészet 1760-tól napjainkig tett meg. a tretyakov képtár tulajdonát képező alkotások csere útján kerültek a muzeumba.

a munkácsy kortársai című kiállítás szokatlan módon hódol a nagy magyar festő emlékének. a tárlaton nem az ő képei sorakoznak fel, hanem azoké, akiktől tanult, akik hatottak rá s akikre ő hatott. a kiállítás azoknak a műveit mutatja be, akik munkácsyhoz hasonló párhuzamos utakon keresték a 19. század második felében kibontakozó realizmust. a német és francia művészek képeiben a látogatók olyan alkotásokat szemlélhetnek meg, amelyek munkácsy mihály művészi egyéniségéhez kapcsolódnak s amelyeket a hazai közönség még nem ismer. a munkácsy kortársai című kiállítás ugyancsak vasárnapról tekinthető meg. /mti/

--

bb 32. negyvennapos szünet után ismét érkeznek szovjet vasércvel rakott uszályok a dunaujvárosi kikötőbe

vid se szb k1

1962. november 22.

az alacsony aldunai vizállás miatti negyvennapos szünet után ismét érkeznek a dunaujvárosi kikötőbe vasércvel rakott uszályok. szerdán az etele és a buda magyar motoros vontatók két-két, ezertonnás uszályt hoztak. a hosszú hajózási szünet alatt az uszályok turnuseverinnél horgonyoztak. a buda azonban a kényeszerű megállás alatt is dolgozott, az alsó duna-szakaszon bér-munkát, vontatásokat végzett.

az előzetes jelentések szerint egy-két napon belül újabb vasérc szállítmányok érkeznek.

a dunaujvárosi kikötő dolgozói a viziszállítás szünetelése idején kijavították a darukat, úgyhogy most mind a négy kikötői daruval megkezdhetik az érc kirakását. /mti/

--

14.58/n

15.10

-17-

PK

bb 35. csak az emberen mulik, hogy megváltozik-e földünk éghajlata - berkes zoltán előadása az uránia csillagvizsgálóban

t tz/kcs szb vg

1962. november 22.

csütörtökön délután a tit uránia bemutató csillagvizsgálójában dr. berkes zoltán, a földrajzi tudományok kandidátusa, az országos meteorológiai intézet osztályvezetője tartott előadást arról, hogy változik-e földünk éghajlata.

elmondotta többek között, hogy a föld éghajlatát kialakító tényezők hosszú évmilliók, esetleg évmilliárdok óta változatlanul érvényesítik hatásukat, legfeljebb időközönként mentek keresztül eddig kisebb mértékű és hamarosan ki is egyenlítődő ingadozásokon. ezeket figyelmen kívül hagyva azonban - földünk egészének éghajlata a legutóbbi időkhöz nagyjából állandó volt. a múlt század vége, pontosabban 1880 óta azonban a helyzet megváltozott.

egy szovjet kutató például megállapította, hogy az 1900 és az 1930 közötti esztendőkhöz középhőmérsékletének átlaga az előző harminc éves átlaghoz képest arhangelszknél 0.7 celsius fokkal emelkedett, és ugyanilyen fokú melegeledést mértek izland és grönland tájékán is. az előadó viszont a jelen század első két harmincéves periódusát hasonlította össze, és az adatokból kiderült, hogy ez a felmelegedés azóta is szinte hajszálpontosan azonos ütemben megy tovább.

minthogy ez a lassu, de kitartó átalakulás a többi éghajlati tényezőkre vagy egyáltalán nem, vagy csak elenyésző mértékben vezethető vissza, a meteorológia tudományának mai álláspontja szerint az ok maga az ember, pontosabban a növekvő iparosodás és az ezzel kapcsolatos nagyarányú szén-, olaj- és földgáz-fogyasztás folytan a levegőben felszaporodó széndioxid. a mérések szerint ugyanis a század eleje óta a légkör széndioxid tartalma tíz százalékkal nőtt. még most sem sok, hiszen az akkori 0.03 -ról mindössze a 0.033 százalékos arányt érte el, de ez is elegendő ahhoz, hogy mint valami üvegház teteje, összegyűjtse maga alatt a meleget. a nappól érkező rövidhullámú sugárzást ugyanis korlátlanul engedi keresztül magán, a talajból kisugárzó hőt azonban visszatartja. ennek a következménye az is, hogy az északi sarkon a jéghatár az utolsó száz évben többszáz kilométerrel húzódtott vissza észak felé, és a változás már nemcsak a sarkok hőmérsékletén, hanem például a mi decembereink ujabban kialakult ősziesen enyhe jellegén is megmutatkozik.

/folyt. köv./

15.05/n

1520

[Handwritten signature]

-18-

bb 35. /csak az emberen... 1. folyt./- szb

az előadó kifejtette, hogy ha ez a magyarázat valóban helytálló, bizonyul és a naptevékenység kutatása nem vezet eddig ismeretlen törvényszerűségek felderítésére, valószínűleg a jövőben is elsősorban az embertől függ majd földünk hőmérsékletének alakulása. mindaddig, amíg az eddigihez hasonló ütemben égetjük a szenet, az olajat és a földgázt, a széndioxid-búra fokozatos „vastagodása”, és ezzel a hőmérséklet további emelkedése várható. ha azonban előbb-utóbb szükségszerűen másfajta üzemanyagra tér át az emberiség, néhány évtized vagy évszázad alatt ismét helyreállhat az az éghajlat, amely földünket azelőtt oly hosszú időn át jellemezte - fejezte be nagy érdeklődéssel hallgatott előadását dr. berkes zoltán. /mti/

--

bb 34. termelőszövetkezeti asszonyok találkozója egerben

vid sze szb ká

1962. november 22.

a nőtanács egri járási bizottsága csütörtökön mintegy 110 termelőszövetkezetben dolgozó asszony és leány részvételével nagyaktív ülést rendezett egerben. jezoviczky vincénének, a nőtanács járási titkárnak beszámolója alapján megbeszéltek a termelőszövetkezetben dolgozó nők munkájának tapasztalatait és a jövő évi feladatokat, különös tekintettel a soronkövetkező téli időszakra. megállapították, hogy a termelőszövetkezetekben egyre nagyobb számban és egyre több ágazatban veszik ki részüket a közös munkából a falusi lányok és asszonyok. a baromfitenyésztés az ő munkájuk nyomán lendült fel az elmúlt évben, s a járás 27 termelőszövetkezetéből már 19-ben foglalkoznak baromfigondozással. a tél folyamán a szövetkezeti asszonyok részére minden községben háztartási, illetve szakmai tanfolyamokat szerveznek. javasolták az asszonyok, hogy a gyakorlati szakkörök munkáját kapcsolják össze politikai oktatással, s foglalkozás közben tartsanak felolvasásokat politikai, és általános műveltségük fejlesztésére. a termelőszövetkezeti asszonyok a tanácskozásról táviratban köszöntötték a párt 8. kongresszusát. /mti/

--

15.08/n

-19-

[Handwritten signature]

bb 33. 2536 lakás épül fel az árpád hídfői új lakótelepen - 13 emeletes házak 260 lakással - sajtótájékoztató az építők terveiről

t sb/ke-lm vg

1962. november 22.

a 43-as építőipari vállalat csütörtökön sajtótájékoztatót rendezett az árpád-hídfői új lakótelepen. glass tamás, a vállalat főmérnöke számolt be az eddigi munkákról és az új tervekről.

az új városrészben 2536 lakást építenek fel. tavaly 141 új otthonba már beköltöztek a lakók, s most adták át az ideai tervben előirányzott utolsó lakóházat, amellyel együtt ebben az évben 205 család jutott új lakáshoz. a következő években meggyorsítják a munkát. a budapesti pártbizottság kérésére annak a feladatnak a teljesítésére összpontosítják az építkezés erőit, hogy 1966. vége helyett már 1965-ben befejezzék a lakótelep építését. nem lesz könnyű munka, mert éppen a három legnagyobb ház építésének megkezdése kísértetiesen különböző nehézségek miatt. ezek a házak szinte egy-egy falnak tudnának új otthon adni, mert 13 emelet magasak és 260-260 lakást foglalnak magukban. az épületek terveit még az idén meg kellene kapnia az építőknek és a házak különleges cölöpalapozását pedig a tavaszal kellene megkezdeni, hogy 1965-ben át tudják adni ezeket a 13 emeletes házakat is.

a lakótelepen jelenleg 6 épület alapozásán és falazatán dolgoznak a munkások. ezzel sikerült annyira előkészíteni a munkát, hogy jövőre már 802 lakás tudnak átadni, majdnem két és félszer annyit, mint az új városrész építésének első két évében. hamarosan megkezdik egy 16 tantermes általános iskola alapozását, s a következő években még óvodát, bölcsődét és 15 üzlethelyiséget építenek az új lakótelep lakóinak ellátására./mti/

..-

bb 36. a pártkongresszus tiszteletére 20 000 normálholdnyi munkát végeztek terven felül az ifjú baranyai traktorosok

vid j-lm ká

1962. november 22.

313 ifjú traktoros küzd ezekben a napokban az átázott talajjal, a metsző széllel és a hűvös idővel a baranyai határban. 313 fiatal, 18 és 30 év közötti erdőgépvezető vállalta ugyanis, hogy nem elégednek meg az előírt munkafeladatok teljesítésével, hanem - a pártkongresszus tiszteletére - terven felül összesen

22 286 normálholdnyi gépi munkát végeznek a termelészövetkezetekben. a gépállomások ifjú traktoros-gárdája becsülettel eleget tesz ígéretének. az év végéig vállalt normálholdakból a pártkongresszus idejére már huszezret teljesítettek - ennyivel több szántást, vetést, silózást, szállítást és egyéb munkát végeztek terven felül a szövetkezeti gazdaságokban.

/folyt. köv./

15.15/n

-20-

bb 36. /a pártkongresszus tiszteletére... 1. folyt./- szb

emellett mintegy 130.000 forint értékű üzemanyagot és gépalkatrészt takarítottak meg. a szentlőrinci gépállomáson 25 fiatal traktorvezető vesz részt a kongresszusi versenyben. főleg az ő helytállásuknak köszönhető, hogy a gépállomás éves tervét eddig 8.500 normálholddal és kongresszusi vállalását is több mint 5.000 normálholddal túlteljesítette. a szentlőrinci traktorvezetők a pártkongresszus napjaiban újabb vállalást tettek: az év végéig még 5.000 normálholdnyi gépi munkát végeznek terven felül a vidék termelészövetkezeteiben.

a kedvezőtlen talajviszonyok és a kedvezőtlen időjárás ellenére érdekes, izgalmas a verseny. hetek óta váll-váll mellett küzd a megyei elsőségért a kozármiszlényi sztranyák ferenc, a bolyi juhász józsef és a palotabozsoki gubik endre. mindhárman teljesítették éves tervüket és most már a legjobb ifjú traktoros címért versenyeznek. a szigetvári gépállomáson két testvér - mezei ferenc traktoros és váltótársa, mezei józsef - ért el nagyszerű eredményt: a pártkongresszus tiszteletére 1750 normálholdnyi munkát végeztek. /mti/

..-

bb 37. érdekes adatok a gyümölcs-, szőlő- és zöldségtermelés gazdaságosságáról - ülést tartott az országos földművesszövetkezeti tanács felvásárlási szakbizottsága

t kz szb ká

1962. november 22.

az országos földművesszövetkezeti tanács közelmúltban alakult felvásárlási szakbizottsága pénteken tartotta első ülését a szövsz székházában. az ülésen zöldség-, gyümölcs- és szőlőtermelésünk, illetve ezzel szoros kapcsolatban a felvásárlás fejlesztésével kapcsolatos problémákat vitatták meg. a bevezető előadást fejes sándor, a földművelésügyi minisztérium kertészeti főosztályának vezetője tartotta. előadásában egyrészt a zöldség-, szőlő- és gyümölcsstermelés népgazdasági jelentőségét másrészt az említett termelési ágak fejlesztésének elvi és gyakorlati problémáit elemezte. rámutatott, hogy a mezőgazdasági termelés 1962-re tervezett össztermelési értékének valamivel több mint 35 százalékát az össz-szántóterület nem egészen tíz százalékát igénybe vevő kertészet adja, mégpedig olyan körülmények között, amikor a korszerű, minden vonatkozásában valóban nagyüzemi termelésnek még csak a keretei jöttek létre. ezek a keretek viszont most már lehetővé teszik, hogy állami gazdaságaink gyakorlatában kialakult korszerű, nagyüzemi zöldség-, szőlő és gyümölcsstermelési módszereket általánosítsuk. e cél gyakorlati megvalósulását jelenti a második ötéves terv nagyarányú, 210.000-220.000 holdas szőlő- és gyümölcsstermelési programja.

/folyt. köv./

15.51/n

-21-

bb 37. /érdekes adatok... 1. folyt./- szb

ugyanígy az is, hogy 700, talaj és éghajlati adottságait, gazdasági és szervezeti szilárdságát tekintve egyaránt megfelelő termelőszövetkezetünkben már 1963 elején megkezdődik, s az azt követő 5-6 évben befejeződik azoknak a nagyterületű, korszerű kertészeteknek a kialakítása, amelyekben adva lesz a korszerű, valóban nagyüzemi ártermelés minden feltétele. gazdaságossági kérdésekről szólva, az állami gazdaságok termelési adatainak elemzése alapján rámutatott, hogy gyümölcstermelőinknek elsősorban a minőség javítására, a szőlőtermelőknek a holdankénti hozam növelésére, a zöldségtermelőknek pedig az áru „időzítésére”, közelebbről egy-egy zöldségfajta tenyészidejének megnyújtására, különösképpen a koraiság fokozására kell törekedniük. az állami gazdaságok tapasztalatai szerint ugyanis - például a téli almánál - ha a gondosabb, szakszerűbb növényvédelmi munkával - tehát lényegében minden többletberuházás nélkül - 50 százalékról 80 százalékra emelték az össztermésen belül az első osztályú áru arányát, akkor a holdankénti bevétel kerekén 10.000 forinttal magasabb, a szőlőnél - 20 állami gazdaság adataiból számítva - holdankénti 22 mázsa szőlő, illetve 15.4 hektoliteres bortermés esetén a hektoliterenkénti termelési költség több mint négyszerese az olyan gazdaságénak, ahol a holdankénti hozam elérte a 60 mázsa szőlőt, illetve a 42 hektoliter bort.

a termelés ilyen nagyarányú fejlesztése ujszerű feladatok elé állítja a felvásárló kereskedelmet is. a földművelőszövetkezeti rendszer felvásárlási terve 1960-hoz képest 1970-ben 228 százalékos lesz, 1980-ra pedig, s ugyancsak 1960-hoz viszonyítva megkétszereződik. a szerződéses termeltetés növekedése máris észrevehetően meggyorsult. zöldségfélékből például az 1963. évi terv az 1959. évinek több mint a kétszerese. a felvásárlás elvi és gyakorlati problémáinak tisztázására máris széleskörű tárgyalások folynak az érintett minisztériumok és a szövetség között.

az előadást sokrétű, alapos vita követte. /mt1/

-22-

15.58/n

K. 25

AG

bb 39. román művészeti vezetők látogatása hazánkban

k sr vm

1962. november 22.

niky atanasiu színművész, érdemes művész, a román színházi és zenei intézmények dolgozói szövetségének főtitkára és gheorghe leahu rendező, érdemes művész, a temesvári színház igazgatója a művészeti szakszervezetek szövetsége színházművészeti szakosztálya vendégeiként hazánkban tartózkodnak. ittélük alatt a magyar színházi életet tanulmányozzák./mt1/

bb 38. a nyolcadik pártkongresszus külföldi vendégeinek látogatásai

t d1/ke vm

1962. november 22.

az mszmp nyolcadik kongresszusán résztvevő külföldi vendégek egyrésze csütörtökön budapesti üzemekbe látogatott.

az szkp delegációjának tagjai: borisz ponomarjov a központi bizottság titkára, ivan kebin, az szkp központi bizottságának tagja, az észt kommunista párt központi bizottságának első titkára, nyina pernacs, az ukrán kommunista párt harkovi területi bizottságának titkára és v.i. usztyinov, a szovjetunió magyarországi nagykövete; a francia kommunisták képviselőjében hazánkba érkezett raymond guyot, a francia kommunista párt politikai bizottságának tagja és andre merlot, a párt központi bizottságának tagja, valamint a béke és szocializmus szerkesztőségének hazánkban tartózkodó küldöttei, a ganz-mávag mozdony-és gépgyárat keresték fel.

a látogatáson résztvevő gáspár sándor az mszmp politikai bizottságának póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára és a kohó-és gépipari minisztérium több vezetője.

a vendégeket dapsi károly a ganz-mávag pártbizottságának titkára üdvözölte, megismertette őket a nagymultu üzem hagyományai-val, termékeivel és fejlődésének adataival. jellemezte a pártszervezet és a tömegszervezetek tevékenységét, a pártmunka legjobban bevált módszereit is. ezután gyárlátogatás következett, amelyen mausz péter a ganz-mávag vezérigazgatója kalauzolta a vendégeket.

17.10

- 23 -

AG

/bb 38.....a nyolcadik.....1.folyt./vm

a szovjet és a francia testvérpárt küldöttei nagy érdeklődéssel tanulmányozták az üzemrészek pezsgő életét, kíváncsian figyelték, hogyan készülnek a magyar motorvonatok. a népes csoportot mindenütt nagy szeretettel fogadták, a főtengelyeket megmunkáló üzemrészben, valamint a mozdony gyáregységben pedig gyűléseket rögtönöztek a dolgozók. a többszáz főnyi hallgatóság előtt mindkét helyen rövid beszédet mondott borisz ponomarjov. tolmácsolta a szovjet nép testvéri üdvözlését s többek között hangsúlyozta:

- tudjuk, hogy ezekben a napokban, a szocializmus alapjainak lerakása után új, nagy feladatok megoldásán fáradoznak. kívánjuk, hogy a magyar nép minden fiával együtt minél előbb építsék fel azt a hatalmas hidat is, amely a szocializmusból a kommunizmusba vezet.

a főtengelyeket megmunkáló üzemrészben raymond guyot, a mozdony gyáregységben andre merlot szólalt fel a francia kommunisták képviselőjében. mindketten sok sikert kívántak a ganz-mávag gyári dolgozók és az egész magyar nép országépítő munkájához.

a vendégek rövid időre megszakították utjukat az 1918-as csendőrsortüz mávag gyári áldozatainak emléktáblája előtt, s kegyelettel adóztak a mártírok emlékének.

a szovjet és francia pártküldöttség tagjai végül fehér asztalnál találkoztak az üzem vezetőinek és munkásainak képviselőivel. szívélyes baráti eszmecserén összegezték a látogatás tapasztalatait és számos kérdést tettek fel a gyártmányok korszerűsítésével, a minőség javításával, a gépkivhasználás javításával kapcsolatban.

x x x

a kínai kommunista párt küldöttsége, élén wu sziu-csüen-nel, a központi bizottság tagjával; valamint arturo colombi az olasz kommunista párt politikai bizottságának tagja, alexis bernard a guadeloupei kommunista párt titkárságának tagja, a nicolas a martiniquei kommunista párt tagja és pedro sanchez a hondurasi kommunista párt központi bizottságának tagja az egyesült izzóba látogatott. jelen volt kelen béla a budapesti pártbizottság tagja. a vendégeket dienes béla a gyár vezérigazgatója üdvözölte, majd röviden ismertette az egyesült izzó múltját, jelenét és fejlődésének perspektíváit.

/folyt.köv./

17.15/a

- 24 -

102

/bb 38. a nyolcadik.....2.folyt./vm

a külföldi delegátusok ezután megtekintettek több üzemrészt, majd a dolgozók képviselőivel, köztük a szocialista brigádok több tagjával találkoztak.

x x x

a beloiannisz h iradástechnikai gyár vezetői és dolgozói csütörtökön a csehszlovák kommunisták küldötteit, élükön otakar simunekkel a csehszlovák kommunista párt politikai bizottságának tagjával, valamint a. useldingert, a luxemburgi kommunista párt politikai bizottságának tagját és a salvadori kommunisták küldötteit látták vendégül. a testvérpártok küldötteit elkísérte az üzembe dabronaki gyula, az mszmp központi bizottságának tagja.

a vendégeket kalauz istván a gyári pártbizottság titkára üdvözölte, majd vankó gyula igazgató ismertette az üzem történetét. néhány üzemrészt megtekintése után baráti találkozó zárta a látogatást, amelyen a testvéri kommunista pártok képviselői szívélyes eszmecserét folytattak a beloiannisz h iradástechnikai gyár élenjáró dolgozóival.

x x x

csütörtökön délután az április 4. gépgyárba látogatott a lengyel küldöttség, élén e. ochabbal, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagjával, a központi bizottság titkárával; ott volt henryk grochulski budapesti lengyel nagykövet is. meglátogatta az üzemet f. násszár, jordánia kommunista pártja központi bizottságának első titkára; g. osario, a columbiai kommunista párt központi bizottságának tagja, ott volt a perui és a libanoni testvérpárt küldötte is. a vendégeket cseterki lajos, az mszmp központi bizottságának tagja kalauzolta. antal lajos, a gyár pártbizottságának titkára és létai mátyás igazgató adott tájékoztatást az üzem munkájáról, majd a küldöttek megtekintették a gyár öntődéjét, forgácsoló műhelyét és elbeszélgettek a dolgozókkal.

az mszmp nyolcadik kongresszusára érkezett külföldi vendégek közül hat ország képviselői csütörtökön délután meglátogatták az orion gyárat. a vendégek - bojan bolgaranov a bolgár kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, hristo sanov a központi bizottság tagja, valamint elias munoz az ecuadori kommunista párt politikai bizottságának tagja, s. gudmundsson az izlandi szocialista egységpárt politikai bizottságának tagja, maas gerardus a holland kommunista párt központi bizottságának tagja, mohamed ferhat a marokkói kommunista párt politikai bizottságának tagja és felix dixon a panamai néppárt központi bizottságának tagja - kakuk józsefnének az mszmp központi bizottsága tagjának kíséretében tekintették meg az üzemet.

/folyt.köv./

17.40/a

- 25 -

102

/bb 38.....a nyolcadik.....1.folyt./vm

a szovjet és a francia testvérpárt küldöttei nagy érdeklődéssel tanulmányozták az üzemrészek pezsgő életét, kíváncsian figyelték, hogyan készülnek a magyar motorvonatok. a népes csoportot mindenütt nagy szeretettel fogadták, a főtengelyeket megmunkáló üzemrészben, valamint a mozdony gyáregységben pedig gyűléseket rögtönöztek a dolgozók. a többszáz főnyi hallgatóság előtt mindkét helyen rövid beszédet mondott borisz ponomarjov. tolmácsolta a szovjet nép testvéri üdvözlését s többek között hangsúlyozta:

- tudjuk, hogy ezekben a napokban, a szocializmus alapjainak lerakása után új, nagy feladatok megoldásán fáradoznak. kívánjuk, hogy a magyar nép minden fiával együtt minél előbb építsék fel azt a hatalmas hidat is, amely a szocializmusból a kommunizmusba vezet.

a főtengelyeket megmunkáló üzemrészben raymond guyot, a mozdony gyáregységben andre merlot szólalt fel a francia kommunisták képviselőjében. mindketten sok sikert kívántak a ganz-mávag gyári dolgozók és az egész magyar nép országépítő munkájához.

a vendégek rövid időre megszakították utjukat az 1918-as csendőrsortüz mávag gyári áldozatainak emléktáblája előtt, s kegyelettel adóztak a mártírok emlékének.

a szovjet és francia pártküldöttség tagjai végül fehér asztalnál találkoztak az üzem vezetőinek és munkásainak képviselőivel. szívélyes baráti eszmecserén összegezték a látogatás tapasztalatait és számos kérdést tettek fel a gyártmányok korszerűsítésével, a minőség javításával, a gépkihasználás javításával kapcsolatban.

x x x

a kínai kommunista párt küldöttsége, élén wu sziu-csüen-nel, a központi bizottság tagjával; valamint arturo colombi az olasz kommunista párt politikai bizottságának tagja, alexis bernard a guadeloupei kommunista párt titkárságának tagja, a nicolas a martiniquei kommunista párt tagja és pedro sanchez a hondurasi kommunista párt központi bizottságának tagja az egyesült izzóba látogatott. jelen volt kelen béla a budapesti pártbizottság tagja. a vendégeket dienes béla a gyár vezérigazgatója üdvözlölte, majd röviden ismertette az egyesült izzó múltját, jelenét és fejlődésének perspektíváit.

/folyt.köv./

17.15/a

- 24 -

/bb 38. a nyolcadik.....2.folyt./vm

a külföldi delegátusok ezután megtekintettek több üzemrészt, majd a dolgozók képviselőivel, köztük a szocialista brigádok több tagjával találkoztak.

x x x

a beloiannisz hradástechnikai gyár vezetői és dolgozó csütörtökön a csehszlovák kommunisták küldötteit, élükön otakar simunekkel a csehszlovák kommunista párt politikai bizottságának tagjával, valamint a useldingert, a luxemburgi kommunista párt politikai bizottságának tagját és a salvadori kommunisták küldötteit látták vendégül. a testvérpártok küldötteit elkísérte az üzembe dabronaki gyula, az mszmp központi bizottságának tagja.

a vendégeket kalauz istván a gyári pártbizottság titkára üdvözlölte, majd vankó gyula igazgató ismertette az üzem történetét. néhány üzemrészt megtekintése után baráti találkozó zárta a látogatást, amelyen a testvéri kommunista pártok képviselői szívélyes eszmecserét folytattak a beloiannisz hradástechnikai gyár élenjáró dolgozóival.

x x x

csütörtökön délután az április 4.gépgyárba látogatott a lengyel küldöttség, élén e.ochabbal, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagjával, a központi bizottság titkárával; ott volt henryk grochulski budapesti lengyel nagykövet is. meglátogatta az üzemet f.násszár, jordánia kommunista pártja központi bizottságának első titkára; g.osario, a columbiai kommunista párt központi bizottságának tagja, ott volt a perui és a libanoni testvérpárt küldötte is. a vendégeket cseterki lajos, az mszmp központi bizottságának tagja kalauzolta. antal lajos, a gyár pártbizottságának titkára és létai mátyás igazgató adott tájékoztatást az üzem munkájáról, majd a küldöttek megtekintették a gyár öntődjét, forgácsoló műhelyét és elbeszélgettek a dolgozókkal.

az mszmp nyolcadik kongresszusára érkezett külföldi vendégek közül hat ország képviselői csütörtökön délután meglátogatták az orion gyárat. a vendégek - bojan bolgaranov a bolgár kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, hristo sanov a központi bizottság tagja, valamint elias munoz az ecuadori kommunista párt politikai bizottságának tagja, s.gudmundsson az izlandi szocialista egységpárt politikai bizottságának tagja, maas gerardus a holland kommunista párt központi bizottságának tagja, mohamed ferhat a marokkói kommunista párt politikai bizottságának tagja és felix dixon a panamai néppárt központi bizottságának tagja - kakuk józsefnének az mszmp központi bizottsága tagjának kíséretében tekintették meg az üzemet.

/folyt.köv./

17.40/a

- 25 -

/bb 38. a nyolcadik.....3.folyt./vm

a küldötteket berczeli béla a gyár igazgatója fogadta és üdvözölte.

a pártkongresszus külföldi vendégeinek egyik népes csoportja a chinoin gyógyszergyárat látogatta meg csütörtökön délután. németország szocialista egységpártja küldöttségének tagjait, herbert warnket, a párt politikai bizottságának tagját, erich mielket, a központi bizottság tagját, otto funket, a központi bizottság póttagját és wilhelm meissnert, az ndk budapesti nagykövetét, a japán küldötteket hakamada satorut, a párt politikai bizottságának tagját, itari yoneharát, osa masayoshit, a központi bizottság titkárait, valamint arnoldo ferrétol costaricai, nikosz parcalidis görög, ~~mustapha szudáni~~, valamint a dominikai küldöttet brutyó jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a szot főtitkára és beckl sándor, a szot titkára kísérte el a látogatásra.

a vendégeket darvas józsef igazgató fogadta és kalauzolta végig a gyáron, valamint a szociális intézményeken.

x x x

a román pártküldöttség tagjai, élükön alexandru draghivivel, a román munkáspárt politikai bizottságának tagjával csütörtökön csörgő jános kohó-és gépipari miniszter, az mszmp központi bizottsága póttagjának társaságában dunaujvárosba látogattak. a vendégeket borovszki ambrus kohó-és gépipari miniszterhelyettes és závodi imre, a dunai vasmű igazgatója fogadták. a kohászati kombinát igazgatóságának dísztermében borovszki ambrus ismertette a vasmű fejlődését, dolgozóinak életét. a vendégek ezután megtekintették a meleghenger-művet, a nagyolvasztóművet, az acélművet és a kokszolóművet. hosszasan időztek a petőfi kohónál, ahol éppen vasat csapoltak. meglátogatták a vasmű egyik korszerű munkásszállását is. az arany csillag szállóban a román küldöttség tiszteletére adott ebéd után tóth lajos, a magyar-román barátsági brigád vezetője üdvözölte a testvéri ország képviselőit. elmondotta többek között, hogy munkacsapatuk elnyerte a szocialista brigád címet.

a delegáció tagjai végül megtekintették a várost.

a csehszlovák pártküldöttség csütörtökön délután egerbe látogatott. a delegációt elkísérte frantisek pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete.
/folyt. köv./

18.05/a

- 26 -

|| Szegara

7 i.

/bb 38. a nyolcadik.....4.folyt./vm

a vendégek putnoki lászlónak, a heves megyei pártbizottság első titkárának és libertiny sándornak, a megyei párt végrehajtó bizottság tagjának társaságában eger város nevezetességeivel ismerkedtek./mti/

- . -

bb 40. november 28-án zárul a lengyel könyvkiállítás

i lv/j vm sr

1962. november 22.

a műcsarnokban a lengyel könyvkiállítást egy hét alatt több mint 4000 látogató kereste fel. a kiállítás november 28-án zárul./mti/

- . -

bb 41. aláírták a magyar-román közös könyvkiadás 1963.évi munkatervét

i lv/j vm sr

1962. november 22.

a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatósága és a román népköztársaság kiadói és könyvterjesztő központjának küldöttsége budapesten tárgyalásokat folytatott s november 21-én aláírták a magyar-román közös könyvkiadás 1963.évi munkatervét./mti/

- . -

bb 42. kádár jános fogadta a nyolcadik kongresszuson részvevő lengyel egyesült munkáspárt küldöttségét

vm cz

1962. november 22.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára csütörtökön fogadta edward ochabot, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagját, a központi bizottság titkárát, a nyolcadik kongresszuson részvevő lengyel delegáció vezetőjét, valamint josef kowalczykot, a revíziós bizottság tagját, a külügyi osztály helyettes vezetőjét, jerzy ptaszínskit, a központi bizottság póttagját, a gdanski vajdaság pártbizottságának első titkárát, a delegáció tagjait és henryk grochulski nagykövetet.

/folyt. köv./

18.10/a

- 27 -

/bb 42. kádár jános.....1.folyt./vm

magyar részről részt vett a találkozón apró Antal, a politikai bizottság tagja, nemes dezső, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára, szilágyi dezső, az mszmp központi bizottságának tagja, varsói magyar nagykövét, valamint hollai Imre, a központi bizottság külügyi osztályának vezetője. a találkozón baráti eszmecsere folytattak a két pártot és a két országot érintő kérdésekről./mti/

bb 46. író-olvasó találkozó lakiteleken

vid ke vm sr

1962. november 22.

az őszi könyvhetek alkalmából csütörtök este író-olvasó találkozót rendezett a földművesszövetkezet a bács megyei lakitelek községben. a résztvevőknek szentiványi kálmán író olvasott fel legújabb műveiből, majd válaszolt a falu irodalombarátainak kérdéseire./mti/

bb 49. prof.h.w. tompson

sze vm sr

1962. november 22

oxfordi egyetemi tanár, a nemzetközi elméleti és alkalmazott kémiai unio európai molekula spektroszkópiai csoport vezetője a magyar tudományos akadémia meghívására csütörtökön budapestre érkezett./mti/

bb 50. kiállítás vas megye két kongresszus közötti fejlődéséről

vid ke vm sr

1962. november 22.

szombathelyen kiállítás nyílt vas megye két kongresszus közötti fejlődéséről. csütörtökön a megyeszékhelyről utrakelt a kiállítás a megye járási székhelyeire, nagyobb községeibe. november 30-ig vasváron, utána körmenden s ezt követően a többi járási székhelyeken, nagyobb községekben látható a kiállítás. hatvan táblóján mintegy 450 nagyméretű kép, sok grafikon tájékoztat vas megye életének a hetedik és nyolcadik pártkongresszus közötti gazdasági, társadalmi, kulturális fejlődéséről./mti/

18.17e,

- 28 -

bb 43. tél az ország nyugati felében

vid/ká/se/m

1962. november 22.

a három hete tartó őszi esőzést csütörtökön hatalmas hóesés váltotta fel az ország nyugati felében. zalaegerszeg környékén szinte percek alatt mindent befedett a hó. a sűrű hóesés erősen akadályozta az országuti közlekedést, a gépjárművek csak lépésben tudtak haladni./mti/

bb 44. csehszlovákiai kirándulásra utaztak a ráckevei tsz-gazdák

i áe/e/m/sr

1962. november 22.

a ráckevei rákóczi termelészövetkezet 20 dolgozója csütörtökön csehszlovákiába utazott. a kirándulókat a bresztováci mezőgazdasági termelészövetkezet látja vendégül, amelynek küldöttsége magyarországi tartózkodása idején kötött ismerettséget a ráckevei közös gazdasággal. a két termelészövetkezet azóta is rendszeresen levelez, tájékoztatják egymást munkájukról, eredményeikről. a magyar szövetkezeti gazdák egy hétig tartózkodnak csehszlovákiában, látogatásukat felhasználják az ottani gazdálkodási módszerek tanulmányozására. a vendéglátást maguk is viszonyozzák, rövidesen a bresztováci gazdaság tagjait fogadják idehaza./mti/

bb 45. vádemelési javaslattal befejeződött a rendőrségi vizsgálat a zuglói óvodai ételmérgezés ügyében

i bc/m/sr

1962. november 22.

a rendőrség befejezte a négy zuglói óvodában október 5-én történt tömeges ételmérgezés ügyében indított vizsgálatot.

a széleskörű vizsgálat szerint - de a kójjal megállapítása szerint is - salmonella -baktérium okozta az ételmérgezést. aznap ebédre gulyáslevest és máglyankást szállítottak az óvodákba a gyermekélelmelési vállalat százados uti konyhájából. az ételféleségek közül főleg a máglyarakás volt fertőzött.

/folyt. köv./

18.25/a

- 29 -

bb 45. /vádemeelési ... 1. folyt./ m

a vizsgálat megállapította: az ételmérgezés azért következett be, mert nem tartották be a közegészségügyi előírásokat.

a főzésre használt szárazárakat, - például a lisztet, a cukrot, - a konyha vezetője, körmenői gyuláné a főzés előtti napon helytelenül a husezőkészítő helyiségben tartotta. így a nyershusban található, de a kellő hőfokú és kellő ideig tartó sütésnél, főzésnél elpusztuló salmonella-baktérium könnyen belekerülhetett ezekbe az árukba.

a fertőzést elősegítette az a helytelen gyakorlat is, hogy általában több szárazárut vételeznek ki a raktárból, mint amennyit a sütésnél, főzésnél felhasználnak, a megmaradó mennyiséget azután visszavételezési jeggyel visszaviszik a raktárba. így a husezőkészítőből visszakerült, baktériumokat tartalmazó anyagok a raktári készletet is megfertőzhetik. két nappal korábban például 30 kilogramm lisztet vittek vissza a raktárba, mert az étrendben a köret megváltozott: az eredetileg tervezett köret helyett rizst adtak. amikor a mérgezés után megvizsgálták a raktárban az árut, négy zsák lisztben és egy zsák cukorban találtak salmonella-baktériumokat.

megállapították azt is, hogy toós józsefné a százados uti konyha egyik dolgozója már pár nappal október 5-e előtt hasmenéses megbetegedésben szenvedett, ennek ellenére nem ment orvoshoz, betegségét eltitkolta, bejárt munkahelyére. így tehát ő is terjesztette a konyhában a baktériumokat. a máglyarakást, amely leginkább volt fertőzött, teljes egészében ő készítette.

megállapította továbbá azt is a rendőrségi vizsgálat, hogy a máglyarakás elkészítésével elkéstek. a szállítást végző dolgozók sürgették a konyhai alkalmazottakat, hogy idejében érnessenek az ebéddel az óvodákba. az utolsó tálca máglyarakás - több adag - belseje nyers maradt, s mivel nem sütötték kellő ideig, a benne levő baktériumok nem pusztultak el. kisebb mennyiségben a gulyáslevesben is találtak salmonella-baktériumokat: ezek szállítás közben kerültek a máglyarakásból a levesbe, s ott szaporodásnak indultak.

az ételmérgezésben megbetegedett gyermekek utókövetkezmények nélkül, általában három nap alatt meggyógyultak, bár egyeseknek biztonsági okokból még néhány napig kórházban kellett maradniuk.

a köjál a fertőzött lisztet, cukrot megsemmisítette, a helyiséget fertőtlenített, az ellenőrzés elmulasztása miatt pedig a vállalatnál több személyt felelősségrevont és pénzbírságot szabott ki.

a rendőrség az ügy iratait - a mérgezésért felelős konyhai személyek elleni vádemelési javaslattal - áttette a 8. kerületi ügyészséghez. /mti/

18.35/a

...-

- 30 -

szerkesztőségek figyelmébe!

m/cz

1962. november 22.

mai bb 35-ös hírünk címe helyesen:

80 év óta melegszik közép-európa éghajlata - berkes zoltán előadása az uránia csillagvizsgálóban

a hír második bekezdésének második sorától a szöveg helyesen: ...hosszu évmilliók óta változatlanul érvényesítik hatásukat, legfeljebb időközönként mentek keresztül hamarosan ki is egyenlítő ingadozásokon. stb.

az utolsó bekezdés ötödik sorától a szöveg: ...alakulása, megjegyzendő azonban, hogy a legutolsó évtizedben a sarkvidékeken már lehülés előjelei mutatkoznak. a kérdés tehát ellentmondásos. feltehető azonban: mindaddig, amíg az eddighez hasonló ütemben... /stb. /mti/

...-

bb 47. eltemették zábráczi géza országgyűlési képviselőt

vid/se/m/sr

1962. november 22.

nagy részvétel temették el csütörtökön délután tatabányán zábráczi géza országgyűlési képviselőt, a tatabányai szénbányászati tröszt szakszervezeti trösztbizottságának titkárát, a bányai ipari dolgozók szakszervezetének elnökségi tagját. az elhunyt munkásságát tolmácsi ferenc az mszp komárom megyei bizottsága ipari osztályának vezetője méltatta. /mti/

...-

bb 48. a nemzeti galéria baráti körének ülése

t s/sze/m/sr

1962. november 22.

a magyar nemzeti galéria baráti körének csütörtöki ülésén pogány ö. gábor főigazgató közölte, hogy a nemzeti galériát a budavári palotában helyezik el.

a baráti kör tagjai megtekintették a tornyai jános festőművész életét és munkásságát bemutató dokumentum filmet is. /mti/

...-

18.40/a

- 31 -

bb 52. időjárásjelentés

sze vm

1962. november 22.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. november 22-én,
csütörtökön este:

sok helyen eső, havazás

várható időjárás péntek estig: felhős, az évszakhoz képest
hideg idő. nyugaton további havazások, az ország többi részén előbb
eső, majd havazás, a szél mindenütt északi-észak-keleti irányu lesz
és megélenkül. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: a
dunántulon 0-plusz 3, máshol plusz 3- plusz 6 fok között./mti/

- . -

a szerkesztőségek figyelmébe!

cz vm

1962. november 22.

mai bb 38-as hírünk első folytatása második bekezdésének
elején az idézett beszéd szöveg helyesen a következő:

- hallottuk, hogy önök, a ganz mávag gyár dolgozói építették
ujjára a duna két partját; pestet és budát összekötő hidakat.
tudjuk, hogy most a szocializmus alapjainak lerakása után, új nagy
feladatok.....

ugyanezen hír harmadik folytatásának utolsó bekezdése
helyesen a következő:

a csehszlovák pártküldöttség: otakar simunek, a csehszlovák
kommunista párt politikai bizottságának tagja, jan havelka, és
frantisek dvorsky a csehszlovák kommunista párt központi bizott-
ságának tagjai, csütörtökön délután egerbe látogattak, a delegációt
elkísérte frantisek pisek...../mti/

- . -

19.50/a

- 31 .

bb 51. halálos gázolás és közlekedési baleset

j/m/sr

1962. november 22.

a 22. kerület /budafok/, vörös hadsereg utja 24. szám előtt
csuka istván 47 éves segéd munkást elütötte a hév személyvonat.
csuka istván a helyszínen meghalt. a baleset oka a szerencsét-
len ember egy tehergépkocsi mögött a hév személyvonat elé lépett
anélkül, hogy szétnézett volna.

a 19. kerület, ady endre ut és a vörös csillag utca kereszte-
ződésénél sárosi ottó gépkocsivezető a ac-0136 rendszámú személy-
gépkocsival összeütközött az fa-5209 rendszámú pótkocsis teher-
gépkocsival. a baleset következtében szántó istván, 36 éves,
dunaujvárosi lakos, aki a személygépkocsiban utazott, súlyos, nem
életveszélyes sérülést szenvedett, valamint krammer ernőné 40
éves és fábián imre 32 éves dunaujvárosi lakosok könnyebben meg-
sérültek, a sérülteket a 2. számú sebészeti klinikára szállí-
tották a mentők, a baleset oka: a személygépkocsi vezetője
nem adta meg az elsőbbségi jogot a teherautónak, a tehergépkocsi
vezetője istullépte a sebességkorlátozást, a tehergépkocsi veze-
tőjétől az 1. sz. ellenőrző lapot, a személygépkocsi veze-
tőjétől a gépjárművezetői igazolványt bevonták.

szabó jános zalaudvarnoki iskolaigazgató felelőségével pannónia
motorkerékpáron szerdán este hazafelé igyekezett keszthelyről.
kustány és gyűlevész között - mintegy 30-35 kilométeres sebességgel
haladtak - a motorkerékpár vezetője nem vette észre, hogy a
mezél utról 6-8 centiméter vastag sárréteget hordott a víz az
uttestre. belehajtottak, a motorkerékpár eldőlt, a szabóné, aki
hátról ült, oly szerencsétlenül esett le a motorról, hogy kopo-
nyaalapi törést szenvedett, a mentők életveszélyes állapotban
szállították a keszthelyi kórházba, ahol csütörtökön reggel meg-
halt. /mti/

- . -

19.55/a

- 33 -

Handwritten mark

bb 53. távirószlopok kidöntésével köszöntött be a tél zalában
vid sze vm 1962. november 22.

a hetek óta tartó esőzés zalában csütörtökön délután erős havazásba csapott át. szinte percek alatt mindent belepett a sűrű pelyhekben hulló hó. a sűrű hóesés erősen akadályozza az országuti közlekedést. a járművek csak lépésben tudnak haladni. az esti órákban szélvihar kerekedett, ami távirószlopokat döntött ki, szünetelt a villanyáram-szolgáltatás is. zalaegerszeggel hosszabb időre megszakadt a telefon-és táviróösszeköttetés. a posta műszaki csoportja csak a későesti órákban tudott hozzáfogni a vihar okozta zavar helyreállításához. valószínű, csak pénteken reggelre lesz ismét normális a táviró-és telefonösszeköttetés zalaegerszeggel./mti/

bb 54. koktél-parti-diszhangverseny az újságíró szövetségben -
a pártkongresszusra érkezett külföldi újságírók tiszteletére
t v/sze/m/cz 1962. november 22.

a magyar újságírók országos szövetségében csütörtökön este koktél-partit rendeztek a pártkongresszusra hazánkba érkezett külföldi újságírók tiszteletére. a baráti összejövetelen megjelent szakasits árpád, a muosz elnöke, siklósi norbert a muosz főtitkára, ott voltak a külügyminisztérium és a tájékoztatási hivatal képviselői.

a koktél-parti után a külföldi újságírók tiszteletére a magyar sajtó házában diszhangversenyt rendeztek, amelyen a kisz rajkózenekara és az állami néplegyüttes szólistái léptek fel. a külföldi vendégek nagy tetszéssel fogadták a jól sikerült hangversenyt.
/mti/

21.36/a

21.43
Zur

- 34 -

VEGE

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 159-400, 369-500

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

MSZMP

8.

KONGRESSZUSA.

~ AM.T.I. különkiadása. ~

mti belpolitikai különkiadás

1962. november 22.

embargo!!! november 22-én reggel 8 óráig!!!

a kongresszus november 21.-i, szerda délutáni vitája

t bs/s fm 1962. november 22.

Ilku pál, a mandátumvizsgáló bizottság elnöke előterjesztette a mandátumvizsgáló bizottság jelentését.

- a mandátumvizsgáló bizottság - mondotta - a titkos szavazással megválasztott szavazati és tanácskozási jogu küldöttek megbízó levelét érvényesnek találta, a kongresszus valamennyi küldötte részt vett abban az egész közvéleményünket átfogó eszmecsereben, amely a központi bizottság kongresszusi irányelvei felett folyt. így a küldöttek jól ismerik a párttagság és a pártönkivüli dolgozók jelentős részének véleményét fejlődésünk legfontosabb kérdéseiről. majd így folytatta:

- a párt szervezeti szabályzatának 23. pontjában foglalt jogánál fogva a központi bizottság úgy döntött, hogy minden 800 párttag után egy szavazati jogu küldöttet, és minden 800 tagjelölt után egy tanácskozási jogu küldöttet lehet titkos szavazással választani. pártunknak ez év augusztus 31-én 403 195 tagja és 28 770 tagjelöltje volt. a budapesti és a megyei pártterkezetek ennek megfelelően 614 szavazati jogu, és 36 tanácskozási jogu küldöttet választottak a VIII. kongresszusra. a szavazati jogu küldöttek közül 612 van jelen, ketten hivatalos külföldi ut, illetve betegség miatt hiányoznak, a mandátumvizsgáló bizottság megállapítja, hogy a VIII. kongresszus határozatképes. a tanácskozási jogu küldöttek valamennyien jelen vannak. a küldötteken kívül itt vannak a párt veteránjai, és mint meghívott vendégek, pártönkivüli barátaink közül tudósok, művészek, az állami és gazdasági élet irányító posztjain dolgozók. a küldöttek 80,2 százaléka férfi, 19,8 százaléka nő. a VII. kongresszushoz képest 5,3 százalékkal több elvtársnő vesz részt ezen a kongresszuson.

az iskolai végzettséget illetően a kongresszusi küldöttek 13,8 százalékanak van középfoku, 49,9 százalékanak pedig főiskolai és egyetemi végzettsége. ez összesen 63,7 százalék, vagyis 13,8 százalékkal több, mint a VII. pártkongresszuson volt.

/folyt. köv./

NE

a kongresszus november 21.-1.../ 1.folyt.s

a küldöttek közül : Üzemi munkás 11,1 százalék, vállalati igazgató 6 százalék, termelészövetkezeti tag 5,7 százalék, értelmiségi foglalkozású - tudós, mérnök, orvos, pedagógus, agrónomus, író, újságíró, jogász, - 6,3 százalék, állami- és tanácsosi funkcionárius 6 százalék, alkalmazott 2 százalék, a fegyveres erők tagja 7,1 százalék, pártfunkcionárius 41,2 százalék, tömegszervezeti funkcionárius 13,4 százalék, nyugdíjas 1,2 százalék. életkoruk szerint 51 éven felüli a küldöttek 12,9 százaléka, 41- 50 év közötti 32,9 százalék, 31- 40 év közötti 49,5 százalék, 30 éven aluli 4,7 százalék.

a szavazati jogú küldöttek közül már a felszabadulás előtt részt vett a munkásmozgalomban 23,5 százalék, és tagja volt a pártnak 16,6 százalék. 1945- 1956. között lépett a pártba a küldöttek 77,2 százaléka, 1956 után pedig 6,2 százaléka. a tanácskozási jogú küldöttek 75 százaléka 1945- 1956 között lépett a pártba, 15 százalék pedig 1956 után.

a két utóbbi csoport adatait, vagyis a párttagság keltét, és az életkor szerinti megoszlást összevetve megállapíthatjuk, hogy kongresszusunkon jelen van mindhárom generáció. ha pedig a többi adatot is szemügyre vesszük, azt mondhatjuk, jelen van kongresszusunkon társadalmunk minden dolgozó rétege.

a kongresszus a mandátumvizsgáló bizottság jelentését tudomásul vette.

otakar simunek, csehszlovákia kommunista pártja politikai bizottságának tagja adta át ezután a kongresszusnak pártja központi bizottságának és csehszlovákia dolgozó népének főnévű elvtársi üdvözlését. elismeréssel szólt a magyar nép sikereiről, megjegyezve, hogy a szocializmus szilárd anyagi alapjainak lerakása magyarországon jelentősen hozzájárult közös műünk, a szocialista világrendszer erősítéséhez is.

a továbbiakban emlékeztetett rá, hogy néhány nap múlva összeül a csehszlovák kommunisták XII. kongresszusa, amelyre a csehszlovák dolgozó nép nagy alkotó aktivitással és kezdeményező-készséggel készül.

/folyt. köv./

- 2 -

KB

a kongresszus november 21- 1.....2. folyt/gz

a XII. kongresszus tiszteletére indult munkaversenyben csaknem 24 ezer kollektiva és nagy számú műhely, üzem és vállalat vesz részt - mondotta -, a munkához való szocialista viszonyért, a munkás becsületért, a földműves becsületért kifejlődött mozgalom ugyancsak nagy visszhangra talált országunkban.

az új feladatok magasabb követelményeket támasztanak. ezért fogad el pártunk XII. kongresszusa új szervezeti szabályzatot, amely teljes egészében kifejezi a pártszervezetek és a kommunistákkal szembeni nagyobb igényeket.

otakar simunek foglalkozott a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa országai együttműködésének jelentőségével, majd megjegyezte:

- a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa tagállamainak sokoldalú együttműködése a mi kétoldalu gazdasági kapcsolatainkat is kedvezően befolyásolja. a csehszlovák-magyar gazdasági együttműködés jó alapokon nyugszik. országaink között kifejlődően van a munkamegosztás és a kooperáció, különösen a gépiparban, a kohászatban és a vegyiparban. ennek alapján jelentősen szélesedett a kölcsönös árucseré.

- a nemzetközi szocialista munkamegosztás további elmélyítésével kapcsolatban elfogadott alapelvek közül világosan kiemelkedik a kölcsönös előnyök alapelve. pártunk teljes tudatában van az együttműködés további elmélyítéséből adódó kötelezettségeinek és kész azokat becsülettel teljesíteni.

a csehszlovák párt küldötte állást foglalt az szkp XX. és XXI. kongresszusának határozatait, valamint a szovjetunió kommunista pártjának programja mellett. hangoztatta, hogy a csehszlovák kommunisták következetesen harcolnak a marxizmus-leninizmus bármilyen irányuló összes törekvések ellen. „ határozottan elvetjük a dogmatizmust és elítéljük az albán munkapárt vezetőinek marxizmus-ellenes álláspontját, amely által közös ügyünknek és segíti az imperialistákat abban a törekvésükben, hogy megbontsák a nemzetközi kommunista mozgalom egységét, „- mondotta.

/ folyt köv/gz

- 3 -

± elferdítésére

KB

a kongresszus november 21- 1.....3. folyt /gz

nemzetközi kérdésekkel foglalkozva aláhuzta annak jelentőségét, hogy a szocialista rendszer döntő tényezővé válik a világban és egyre jobban befolyásolja a világ fejlődését.

a szovjetunió és a többi szocialista ország állandóan erősödő gazdasági és politikai ereje megkötötte az agresszorok kezét, akiknek már nem sikerül céljaikat kívánságuk szerint megvalósítani - jegyezte meg, majd így folytatta:

a szovjetunió határozott elvi fellépése keresztülhuzta az amerikai imperialisták kuba elleni agresszív szándékait, megvédte a világbékét. jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a szovjetunió tekintélye a békeszerető népek előtt tovább növekedjék és a szocializmus és kommunizmus befolyása az egész világon erősödjék. országaink a békés egymás mellett élés lenini politikájának szellemében szilárdan harcolnak az összes időszerű nemzetközi kérdéseknek tárgyalások útján való megoldásáért. a jelenlegi helyzetben elsősorban a német békeszerződés megkötéséről, a nyugatberlini helyzet normalizálásáról és az általános és teljes leszerelési egyezménynek a szovjet javaslatok alapján történő megkötéséről van szó.

pártunk meg van győződve arról, hogy a marxista-leninista pártok által vezetett szocialista országok megbonthatatlan egysége, az állandóan hatalmasabbá váló nemzetközi kommunista mozgalom összeforrottsága, a világ békeszerető erőinek növekedése biztosítja az összes nemzetközi problémák megoldását és a béke megvédését.

/folyt köv/ gz

- 4 -

/ a kongresszus november 21- 1.....4. folyt/ gz

darvas józsef író volt a következő felszólaló: bevezetőben a központi bizottság kongresszusi irányelveinek fogadtatásáról beszélt. az irányelveket olvasva, a referátumot hallgatva - mondotta - azt gondoltam: nemcsak az irodalomban és a művészetben van szocialista realizmus, hanem a politikában is. /derültség/ ez azt jelenti, hogy szigorúan ragaszkodj a valósághoz, abból indulj ki, vizsgálj annak ellentmondásait és ehhez szabd a magad céljait. úgy érzem, hogy a párt egész politikájában ez a fajta szocialista realizmus érvényesül. ennek is van pátozsa, sőt ennek van igazi pátozsa, hiszen az emberek nyugodtabban élnek, jobb kedvvel dolgoznak, az írők szívesebben alkotnak, több lakás épül, az igazi pátoz az, hogy népünk egyre jobban él.

a kulturális élet problémáiról szólva hangsúlyozta, hogy őt leginkább a központi bizottság referátumában ismertetett adatok, tények és dokumentumok ragadták meg.

ha valamilyen, - mondotta, az iskoláztatás számaiban, a felnőttek oktatásában, a könyvek számának növekedésében jól lehet mérni fejlődésünk tényeit, nem tudtam minden meghatottság nélkül hallgatni ezeket a száraznak ható adatokat, mert most érzem megvalósulva, vagy legalábbis a megvalósulás útján elindultnak azt az álmot az országról és egy műveltebb népről, amit mi írők annakidején magunkban próbáltunk megfogalmazni.

darvas józsef ezután arra hívta fel a figyelmet, hogy az ország kulturális térképén van még fehér folt is, ma is és még elég sokáig tizezrek, talán százazrek élnek kint tanyákon, s hozzájuk a kultúra alig jutott még el. a könyvkiadás számai imponálóak, de ezer és tizezer olyan paraszti otthon van még ebben az országban, ahol egyetlen könyv sincsen, talán csak kalendárium van, ha van. a munkásosztály kulturális színvonala és érdeklődése emelkedik, de a hirtelenül felduzzadt és megnőtt munkásosztály tíz- és tizezrei, akik nemrégén jöttek a faluról, a mult babonáinak sokfajta terhét hordják.

reggelenként örömmel hallgatom a rádióban az aznapi színházi műsort. olyan falunéveket is hallok ilyenkor emlegetni - este ott színházi előadás lesz, amelyeket alig hallott az ember. de amikor a darab címét is hozzámondják, már mint hogy mit játszanak; a „juanita csókját” és hasonlót, - öröömöm kicsit alábbhagy. /derültség/ javult a televízió műsora. de nem tudok annak örülni, hogy például a három sárkány című, klasszikus, magyar filmalkotáshoz hasonló dolgokat kell végignézniem, nem csupán az illetékes szervek vezetőit teszem felelőssé, hanem egy, nem elég gyorsan fejlődő közizlést!

/ folyt köv/ gz

- 5 -

ő a kongresszus november 21- 1.....5. folyt/gz

a madách színházban nagy sikerrel játszik agathe christie egérfogó című detektív drámáját, nem dől össze a világ, hogy játszik, a szocializmus sem dől össze attól- elég régóta játszik, nem dől össze.../ derűltség/ még nem is az a baj, hogy játszik, az nem tetszik, hogy az érdeklődés olyan óriási iránta, hogy már márciusra sem igen lehet jegyet kapni, hallottam például: a központi fizikai kutató intézetből elmentek a színház igazgatóságához és azt mondták, hogy ők a magyar tudományos életben olyan komoly rangot jelentenek, hogy nekik ne márciusra, hanem már januárba biztosítsanak jegyet./ derűltség/

ezután irodalmi életünk néhány kérdésével foglalkozott. elmondotta, hogy irodalmunkban és művészetünkben a felszabadulás óta olyan pezsgő alkotó élet sohasem volt, mint most. olyan kedvvel, belső jóérzéssel - viaskodva is, de mégis csak igent mondva és újat próbálva -, nem alkottak az írók és művészek, mint ma. s ez nagyon jó dolog. remekműveket még nem tudunk felmutatni, de minden műfajról elmondhatjuk: izgalmas kísérletek, próbálkozások, jó és sikeres művek vannak- s ez feltétlenül igen szavazati!

darvas józsef e megállapítást az írószövetség közgyűlésével is bizonyította. majd kijelentette:

- megint csak a realizmus politikája jut kifejezésre abban, hogy a párt az irányelvekben és a referátumokban megállapítja: irodalmi és művészeti életünk eszmeileg még több színű csoportból áll, helyes ezt kimondani, ez a valóság, egyszer, 1951- ben már deklaráltuk a magyar irodalmi élet teljes világnézeti egységét, emlékszünk rá, hogy 1956- ban hova jutottunk ezzel a deklarált egységgel, ma nem deklarálunk, de úgy érzem, hogy a belső ellentmondásokkal együtt is erősebb az eszmei egység, mint valaha is volt, s az erősödő eszmei egység talaján színesebb és sokszínűbb lett az irodalom, ez cáfolja azt, amit

/ folyt köv/gz

- 6 -

/ a kongresszus november 21- 1....6. folyt/gz

mondani szoktak, hogy a szocialista realizmus, az egységes világnézeti alap az irodalomban egyszínűséget eredményez, irodalmunkban mutatkozó belső folyamat bizonyítja, hogy ennek az ellenkezője az igaz: az erősödő szellemi egység - ha az igaz és belülről vállalt, nem kívülről parancsolt - felszabadítja a személyiséget, a művészt, az író személyiségét is.

a felszólaló ezután arról beszélt, hogy az eredmények ellenére irodalmi és szellemi életünk elmaradt az ország általános fejlődésétől. mi kell ahhoz, hogy előre jussunk? - tette fel a kérdést.

az ország ügyének, a nép ügyének szenvedélyes vállalása, szenvedélyes belső felelősségérzet mindazzal, ami itt történik, ez nem szólam, enélkül soha, egyetlen korban sem nőtt fel nagy író, nagy irodalom, nagy művészet, a nagy művészet mindig a kor áramával, és a nép belső problémáival összefonódva próbál magának utat törni, számunkra is ez a belső parancs, a fejlődés útja.

darvas józsef ezután arról beszélt, hogy az íróknak, művészeknek meg kell ismerniök az életet, a valóságot, ehhez azonban meg kell ismerkedniök a marxizmus-leninizmussal, még-hozzá nem elegendő azt megtanulniök, hanem szemléletük szerves részévé kell azt tenniök.

a felszólaló foglalkozott az irodalmi és művészeti kritikával is. kifogásolta, hogy kritikánk gyakran nem a pozitív jegyek, a jelentkező új jelenségek tudatosítására törekszik, hanem mindig csak a veszélyekre hívja fel a figyelmet, utalt a népszabadságban néhány héttel ezelőtt megjelent irodalompolitikai cikkekre, az egész cikkből valamiféle veszély-halmazat állt össze, csak éppen az irodalom igazi problémái sikkadtak el.

- ilyenfajta kritikával - mondotta - nem sokra megyünk, olyan ez, - már mintha mindig a veszélyekre figyelmeztetik az alkotót, - mintha a szerelmeseket az első csóknál arra figyelmeztetnék, hogy majdan torz gyermekük is születhet ./ derűltség/

/ folyt köv/gz

- 7 -

a kongresszus november 21.... 7. folyt./ gy

szükségesnek tartotta, hogy esztétikánk, irodalmi kritikánk a dogmatizmus elleni harcban néhány esztétikai fogalmat is tisztázzon. utalt arra, hogy érvényre kell juttatni irodalmi és művészeti életünkben a lenini tételt: az irodalom és a művészet nem a politika illusztrációja, hanem a maga sajátos módján ugyanazt kell csinálnia, amit a tudomány tesz. a tudomány sem tudomány, hogy ha csak tételket ismétel. azzal válik tudománnyá, ha a valóságot, annak új összefüggéseit fedezi fel. az irodalom és művészet feladata is, hogy a társadalomban és a társadalmi ember lelkében végbemenő folyamatok ujszerűségét, új vonásait, új törvényeit felfedezze, és azt művészi hitellel kifejezze. a kulturpolitikusok, esztéták ne csak a veszélytől óvják az írókat. sugallják az alkotó felfedezés ilyen bátorságát.

az irodalom és művészet irányításáról szólva kifejtette, hogy véleménye szerint kulturpolitikánk még sohasem volt olyan jó, mint most. nem azért, mert ez vagy az a személy csinálja, hanem egyszerűen, mert soha ilyen jó politikánk nem volt. a kulturpolitikai irányítás módszereit azonban javítani lehet és kell. s ennek érdekében érzékeny füllel kell figyelni az irodalmi és művészeti területekről elhangzó javító szándéku javaslatokat. a módszerek, amelyek tegnap még jók voltak, nem feltétlenül felelnek meg a mai követelményeknek. az élet megy előre, az új problémák új irányítási módszereket is követelnek.

befejezésül a központi bizottság augusztus 16-1 határozatáról, a törvénysértések lezárásáról szólt. hangsúlyozta, hogy a törvénysértések lezárása rendkívüli jelentőségű tett. de kinek-kinek magában is szembe kell nézni a felelősséggel, amely ebből a korszakból öt személy szerint is terheli. csak a szüntelen szembenézés és szembeállítás menthet meg bennünket a hibáktól. descartes, a nagy francia filozófus valamikor így fogalmazta meg a kétkedés filozófiáját: „gondolkodom, tehát vagyok, .. mi nem vagyunk kétkedő racionalisták, mi a világot átalakítani akaró kommunisták vagyunk. a múlt tanulságait nekünk - úgy gondolom - így kell megfogalmaznunk: gondolkodom, ez a határozat felszabadított, hogy saját fejemmel gondolkozzam. a belső parancs az, hogy gondolkodom, tehát felelős vagyok. /nagy taps./

arturo colombi, az olasz kommunista párt politikai bizottságának tagja üdvözölte a kongresszust pártja és az olasz dolgozók nevében, majd elemezte a mai olaszországi helyzetet.

/folyt. köv./

- 8 -

a kongresszus november 21-1... 8. folyt./ gy

kijelentette, hogy hazájában súlyos egyenlőtlenlégek állanak fenn az egyes gazdasági területek között. - az ország északi részének gazdaságilag erősen fejlett körzeteivel szemben, délnyugat-olaszországban egész területek gazdaságilag fejletlenek, hatalmas övezeteket az elmaradottság és a teljes nyomor jellemz. a gyors tőkés felhalmozást a dolgozók rovására hajtják végre - mondotta és hozzáfűzte: néhány év alatt kétmillió paraszt hagyta el a falut és menekült az északi ipari központokba, vagy külföldre; a mezőgazdaság mélyreható válságban van, ami egész vidékek gazdasági, társadalmi züllését, az alacsony bérek fennmaradását, egész övezeteket részleges munkanélküliséget jelent. mindezek az olasz társadalom egyik súlyos ellentmondását mutatják meg. a munkásosztály és a paraszti tömegek erőlyesen szembeszállnak a monopóliumok politikájával. a dolgozók követeléseikért és a szociális reformokért vívott harccal együtt fellendül a politikai harc, a szabadságjogok megvédéséért, a munkásosztály megosztására irányuló mindennemű próbálkozás ellen, és a béke érdekeit szolgáló olasz külpolitikáért. előtérbe helyezték azt a követelést, hogy távolítsák el hazánk területéről az amerikai és a nato katonai támaszpontokat, amelyek fenyegetik a békeszerető baráti országokat, népünket pedig az atompusztítás szörnyű veszélyének teszik ki.

az olasz küldött ezután nemzetközi kérdésekre tért át és hangoztatta:

- az olasz kommunista párt teljes mértékben helyesli a szovjetunió vezetőinek a kubai válsággal kapcsolatos lépéseit, határozottan elítéli az albán munkapárt vezetőinek magatartását. rendkívül nehéz helyzetben rágalmozó vádak hangoztatnak és ezzel bizalmatlanságot keltenek a békés együttélés politikájával szemben, megosztják a nemzetközi kommunista mozgalmat. az albán munkapárt állásfoglalásainak mindennemű támogatása ellen szól a 81 kommunista- és munkáspárt határozata szellemének. az olasz nép óriási többsége bizalommal tekint a szovjet kormány fáradhatatlan erőfeszítéseire, amelyeknek célja megmenteni a békét, elősegíteni az általános és ellenőrzött leszerelést, megteremteni a két rendszer békés együttélésének és versengésének alapvető feltételeit. a háború megakadályozásának lehetőségében hinni - nem jelent illúziókat az imperializmus agresszivitása előtt. viszont bizalmat jelent a szovjetunió vezette szocialista tábor növekvő erőiben, amelyek már megszabadultak, illetve megszabadulnak a gyarmati elnyomástól; bizalmat jelent a kapitalista országok munkásosztályának és néprétegeinek harci képességeiben. végül bizalmat jelent abban, hogy a békeharc számára széles társadalmi rétegeket lehet megnyerni, és egész népeket is, amelyek elutasítják az apokaliptikus háború lehetőségét - hangoztatta többek között arturo colombi.

/folyt. köv./

- 9 -

/ a kongresszus november 21- 1.....9. folyt/s

gosztonyi jános, a vas megyei pártbizottság első titkára a vas megyei küldöttek nevében kifejezte egyetértését a központi bizottság beszámolójával, a párt politikai irányvonalával, és hangoztatta, hogy a vas megyei kommunisták mély bizalommal vannak a központi bizottság és annak vezetői iránt. ezután a multbeli hibák, bűnök néhány tanulságával foglalkozott.

- teljesen helyesen járt el a párt és a központi bizottság akkor, amikor megalkuvás nélkül, kérlelhetetlenül szakított a revizionista árulókkal - mondotta gosztonyi jános. - és helyesen járt el a párt, a központi bizottság akkor is, amikor ingadozás nélkül és kérlelhetetlenül szakított és leszámolt a szektás, dogmatista politikával és a személyi kultusszal. mi, vas megyei kommunisták a központi bizottság történelmi érdemeinek tekintjük az augusztusi határozatot, amelyben feltárta a személyi kultusz idején elkövetett törvénytelen ségek okait, a koncepciók perke előzményeit, és igazságot szolgáltatott a rákosai klikk önkényének és terrorjának áldozatul esett elvtársaknak.

gosztonyi elvtárs utalt arra, hogy a teremben lévők valamennyien jól tudják, mit jelentett hazánkban a szektás, dogmatikus politika.

- valamennyien, ki előbb, ki utóbb, de keresztül mentünk a megdöbbenésnek, az elkeseredésnek és a szégyennek azon a vad érzelmi viharán, amelyet a törvénytelen ségek tényeinek megismerése és felismerése jelentett. nem beszélünk - és helyesen tesszük, ha nem beszélünk - erről sokat, de a tapasztalatok hasznosítása miatt mindig emlékeznünk kell rá. emlékezni kell a tényeken túl arra is, hogy mit termelt ki a személyi kultusz; ennek a talaján terjedt a hizelgés, a talpnyalás, és más, jellemet is romboló tulajdonság. emlékezni kell arra is, hogyan itta be ösztöneinkbe magát a gyanakvás, s hogy néha még ma is nehezen szabadulunk meg ettől. de arra is emlékezni kell, hogyan terjedt a tömegekben az elkeseredés, a cinizmus és hogyan vezetett egyik fő okként ez is 1956 októberéhez. mindezek alapján helyeseljük mi is, vas megyei kommunisták az augusztusi határozatot, helyeseljük, hogy a központi bizottság igazságot szolgáltatott mindenkinek, akinek még igazságot lehetett szolgáltatnia. és messzemenően helyeseljük, hogy az elkövetett bűnökben legfőbb politikai felelősöket, mindenekelelt rákosit és gerőt kizárta a pártból.

- mindezeket - nem utolsó sorban - azért teszem szóvá, mert úgy érzem, hogy a mi pártunk olyan keserves történelmi tapasztalatokat is szerzett a személyi kultusz idejéből, a szektás, dogmatikus hibákból, amelyek külön feljogosítanak bennünket arra, hogy állástfoglaljunk mindenféle szektás, dogmatikus, néptől, a marxizmus-leninizmusától idegen nézetek, tendenciák ellen, bárhol is jelentkeznek a nemzetközi munkásmozgalomban.
/folyt. köv./

a kongresszus november 21.- 110 folyt/s

hallottuk itt a kínai kommunista párt küldöttének, vu sziu-csüen elvtársnak a felszólalását. ne értsen félre engem vu sziu-csüen elvtárs, ha reflexiókat fűzök anhoz, amit ő elmondott, azzal a belső meggyőződéssel teszem, hogy mi, magyar kommunisták mindannyian szeretjük a nagy kínai népet, szeretjük és tiszteljük a hős kínai kommunista pártot. én magam abban a megtiszteltetésben részesültem, hogy 1951-ben jártam kínában. azóta sok idő eltelt, az emberre sok minden benyomás rakódhat, sok benyomás érheti, mégis örökre emlékeztetemben maradnak ezek a napok, úgy gondolom, valamennyien csak sajnáljuk, hogy most olyan helyzet alakult ki, amelyben saját párt-szervezeteink, saját párttagságunk, a mi tömegeink sem értenek néhány dolgot, amelyről itt az albán vezetőket illetően a dél-előtti vitában szó volt. minket, tisztelt kongresszus, történelmi tapasztalataink intenek arra, hogy szilárdan és ingadozás nélkül haladjunk tovább azon az úton, amelyen most megyünk és minden olyan tendenciát, vagy törekvést, amely bennünket erről az útról jobbra, vagy balra le szeretne ráncigálni, pártárulásnak minősítsük. külpolitikai célkitűzéseinkre, irányelveinkre is ez vonatkozik.

gosztonyi elvtárs ezután a magyar-osztrák kapcsolatokról beszélt.

- mi, vas megyei kommunisták egyetértünk a beszámolóval azzal a kijelentésével, hazánk ausztriával nem egyszerűen csak normális, hanem jószomszédi viszonyra törekszük. egyetértünk ezzel, bár mi ott élünk a nyugati határon, nem egyszer magunk is szemtanúi voltunk olyan provokációknak, amelyeket bizonyos osztrák szervek, vagy más, de tőlük nem független szervek követtek el népköztársaságunk ellen. személyes tapasztalataink is vannak arra vonatkozólag, hogy ausztriában élnek, - talán nem is kevesen - akiknek nem tetszik az, amit mi csinálunk és sok mindent tennének azért, hogy ausztria keleti szomszédja ne szocialista ország legyen. ami az osztrák népet, az osztrák munkásokat és parasztokat illeti, velük nem volt és ma sincs semilyen vitánk. de ezen túl is törekednünk kell gazdasági, kulturális, sport- és egyéb kapcsolataink fejlesztésére a két ország között. sokan jönnek ma már ausztriából hozzánk; egyre többen és ez jó dolog. és egyre kevesebb lesz a hitele azoknak a rágalmaknak, amelyeket a reakciós osztrák burzsoá ujságok rólnak irnak.

/folyt. köv./ gz

/ a kongresszus november 21- 1....9. folyt/s

gosztonyi jános, a vas megyei pártbizottság első titkára a vas megyei küldöttek nevében kifejezte egyetértését a központi bizottság beszámolójával, a párt politikai irányvonalával, és hangoztatta, hogy a vas megyei kommunisták mély bizalommal vannak a központi bizottság és annak vezetői iránt. ezután a multbeli hibák, bűnök néhány tanulságával foglalkozott.

- teljesen helyesen járt el a párt és a központi bizottság akkor, amikor megalkuvás nélkül, kérlelhetetlenül szakított a revizionista árulókkal - mondotta gosztonyi jános. - és helyesen járt el a párt, a központi bizottság akkor is, amikor ingadozás nélkül és kérlelhetetlenül szakított és leszámolt a szektás, dogmatista politikával és a személyi kultusszal, mi, vas megyei kommunisták a központi bizottság történelmi érdemének tekintjük az augusztusi határozatot, amelyben feltárta a személyi kultusz idején elkövetett törvénytelen ségek okait, a koncepciók perek előzményeit, és igazságot szolgáltatott a rákosí klikk önkényének és terrorjának áldozatul esett elvtársaknak.

gosztonyi elvtárs utalt arra, hogy a teremben lévők valamennyien jól tudják, mit jelentett hazánkban a szektás, dogmatikus politika.

- valamennyien, ki előbb, ki utóbb, de keresztül mentünk a megdöbbenésnek, az elkeseredésnek és a szegyennek azon a vad érzelmi viharán, amelyet a törvénytelen ségek tényeinek megismerése és felismerése jelentett. nem beszélünk - és helyesen tesszük, ha nem beszélünk - erről sokat, de a tapasztalatok hasznosítása miatt mindig emlékeznünk kell rá. emlékezni kell a tényeken túl arra is, hogy mit termelt ki a személyi kultusz; ennek a talaján terjedt a hízélgés, a talpnyalás, és más, jellemet is romboló tulajdonság. emlékezni kell arra is, hogyan itta be ösztöneinkbe magát a gyanakvás, s hogy néha még ma is nehezen szabadulunk meg ettől. de arra is emlékezni kell, hogyan terjedt a tömegekben az elkeseredés, a cinizmus és hogyan vezetett egyik fő okként ez is 1956 októberéhez. mindezek alapján helyeseljük mi is, vas megyei kommunisták az augusztusi határozatot, helyeseljük, hogy a központi bizottság igazságot szolgáltatott mindenkinek, akinek még igazságot lehetett szolgáltatnia. és messzemenően helyeseljük, hogy az elkövetett bűnökben legfőbb politikai felelősöket, mindeneke előtt rákosit és gerőt kizárta a pártból.

- mindezeket - nem utolsó sorban - azért teszem szóvá, mert úgy érzem, hogy a mi pártunk olyan keserves történelmi tapasztalatokat is szerzett a személyi kultusz idejéből, a szektás, dogmatikus hibákból, amelyek külön feljogosítanak bennünket arra, hogy állástfoglaljunk mindenféle szektás, dogmatikus, néptől, a marxizmus-leninizmusától idegen nézetek, tendenciák ellen, bárhol is jelentkeznek a nemzetközi munkásmozgalomban.
/folyt. köv./

a kongresszus november 21.- 110 folyt/s

hallottuk itt a kínai kommunista párt küldöttének, vu sziu-csüen elvtársnak a felszólalását. ne értsen félre engem vu sziu-csüen elvtárs, ha reflexiókat fűzök anhoz, amit ő elmondott, azzal a belső meggyőződéssel teszem, hogy mi, magyar kommunisták mindannyian szeretjük a nagy kínai népet, szeretjük és tiszteljük a hős kínai kommunista pártot. én magam abban a megtiszteltetésben részesültem, hogy 1951-ben jártam kínában. azóta sok idő eltelt, az emberre sok minden benyomás rakódhat, sok benyomás érheti, mégis örökre emlékeztetben maradnak ezek a napok. úgy gondolom, valamennyien csak sajnáljuk, hogy most olyan helyzet alakult ki, amelyben saját párt-szervezeteink, saját párttagságunk, a mi tömegeink sem értenek néhány dolgot, amelyről itt az albán vezetőket illetően a dél-előtti vitában szó volt. minket, tisztelt kongresszus, történelmi tapasztalataink intenek arra, hogy szilárdan és ingadozás nélkül haladjunk tovább azon az úton, amelyen most megyünk és minden olyan tendenciát, vagy törekvést, amely bennünket erről az útról jobbra, vagy balra le szeretne ráncigálni, pártáruulásnak minősítsük, külpolitikai célkitűzéseinkre, irányelveinkre is ez vonatkozik.

gosztonyi elvtárs ezután a magyar-osztrák kapcsolatokról beszélt.

- mi, vas megyei kommunisták egyetértünk a beszámolóval azzal a kijelentéssel, hazánk ausztriával nem egyszerűen csak normális, hanem jószomszédi viszonyra törekszük. egyetértünk ezzel, bár mi ott élünk a nyugati határon. nem egyszer magunk is szemtanúi voltunk olyan provokációknak, amelyeket bizonyos osztrák szervek, vagy más, de tőlük nem független szervek követtek el népköztársaságunk ellen. személyes tapasztalataink is vannak arra vonatkozólag, hogy ausztriában élnek, - talán nem is kevesen - akiknek nem tetszik az, amit mi csinálunk és sok mindent tennének azért, hogy ausztria keleti szomszédja ne szocialista ország legyen. ami az osztrák népet, az osztrák munkásokat és parasztokat illeti, velük nem volt és ma sincs semilyen vitánk. de ezen túl is törekednünk kell gazdasági, kulturális, sport- és egyéb kapcsolataink fejlesztésére a két ország között. sokan jönnek ma már ausztriából hozzánk; egyre többen és ez jó dolog. és egyre kevesebb lesz a hitele azoknak a rágalmaknak, amelyeket a reakciós osztrák burzsoá ujságok róltunk írniak.

/folyt. köv./ g2

a kongresszus november 21- 1....11. folyt/s

most Sopron és a Balaton között közvetlen ut épült, amely a látogatást még közvetlenebbé teszi, s meggyőződésünk, hogy közel az idő, amikor tíz - és tízezrek nézhetik meg majd a valóságban, hogy mit jelent a felépített szocializmus Magyarországon.

a felszólaló a továbbiakban azokról a tapasztalatokról beszélt, amelyeket a Vas megyei pártszervezetek munkájuk során szereztek.

- szerények ezek a tapasztalatok - folytatta - arra törekedtünk munkánkban, hogy az megfeleljen a VII. pártkongresszus és a központi bizottság határozatainak. értünk el eredményeket, de sok-sok még a javítani való. lényegesen nagyobbak a lehetőségeink a mezőgazdasági termelésben, mint amennyit eddig elértünk. jóval több lehetőségünk van az iparfejlesztésben, mint amennyit megvalósítottunk. vannak még gondjaink a tudatformálásban, a kulturális életben, stb. tudjuk, hogy elsősorban a mi feladatunk, a megyei szervek feladata a munka jobb megszervezése, a feladatok következetesebb végrehajtása. ebben a szellemben igyekszünk dolgozni. ennek érdekében a párt- és a tömegek kölcsönös bizalmának további erősítésére kell törekednünk. az emberek ügyeivel, gondjaival, nehézségeivel, panaszaival még hatékonyabban kell törődnünk, hiszen ez az egyik szála a párt és a tömegek kölcsönös bizalmának.

gosztonyi János befejezésül hangoztatta, hogy a Vas megyeiek következetesen végre fogják hajtani a VII. kongresszus határozatait.

/folyt. köv./ gz

- 12 -

Zel

a kongresszus november 21- i ...12. folyt/gz

Juszkó Istvánné felsőtelki pedagógus küldött volt a következő felszólaló.

a központi bizottság referátumában általában megaláztatását fejezte ki a pedagógusok munkájával kapcsolatban - mondotta - számomra - és gondolom, valamennyi jelenlévő pedagógus számára jóleső érzés volt hallani, hogy a párt elismeri nehéz, de szép munkánkat.

a továbbiakban a pedagógusoknak a társadalmi munkákban való részvételéről beszélt. véleménye szerint ebben a tekintetben jelentős a fejlődés, - a pedagógusok többsége tekiismeretes, felelősségteljes munkával áll helyt a társadalmi életben is. ami a passzív kisebbséget illeti, magatartásuknak részben az az oka, hogy egyes helyi vezetők még mindig nem értékelik a társadalmi munkát. pedig ha a pedagógusok látják, hogy a tanácsok és más felettes szervek meghecsülnek igyekeztük, szívesen vállalnak uttörővezetői, vagy más társadalmi megbízatást.

Juszkó Istvánné a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a pedagógusok nagy örömmel fogadták az oktatási reformot, mert ez biztosítja a gyermekek magas színvonalú képzését, fejlődését. utalt arra, hogy a kongresszusi irányelvekben szerepel az emberi tudat formálásának szükségessége. a pedagógusok is egyetértenek ezzel, de kérik, hogy - velük együtt - a társadalom, a szülők is nyújtsanak segítséget a szocialista embertípus kialakításához.

Ambrus Jenő, a Pécsi városi pártbizottság titkára bevezetőben rámutatott arra, hogy a Baranya megyei ipar és bányászat teljesíti a rábízott feladatokat. van azonban néhány olyan gondjuk, amelynek megoldása a megyének is, a népgazdaságnak is előnyös lenne. mindennek előtt a beruházások előkészítését kellene javítani. sok helyen még hiányzik a szükséges összhang az építési és gépészeti tervezés között. bővítik például

/ folyt köv./gz

- 13 -

Zel

/ a kongresszus november 21- 1....13. folyt/gz

a pécsi porcelángyárt. az Üzemrésznek jövőre már működnie kellene, de fontos gépek szállítását csak 1964- re vállalták, a tervezett időben tehát szó sem lehet az Üzemrész megindulásáról.

a különböző tárcák között sincs meg a kívánatos együttműködés. mohácson megépült a vizkiemelőmű, amely pécs ivóvíz ellátásának javítása szempontjából is jelentős. de a szükséges tisztító és tároló berendezés hiányában azonban két évig nem lehetett hasznosítani a pécsi vízellátás javítására. hasonló tervszerűtlenség jelentkezett a gáz-, illetőleg a kokszművek bővítésénél is. a kokszra nagy szüksége van az országnak, a pécsi szén jól kokszosítható, de a kokszgyártás melléktermékeként keletkező gáz hasznosítására nem gondoltak időben, s így több mint másfél évig naponta 14.000 köbméter gáz ment a levegőbe. vagy egy másik eset, az országos tervhivatal hozzájárult ahhoz, hogy a pécsi új hőerőműhöz fűtőturbina is épüljön, ugyanakkor a város nyugati részében az épülő lakásokhoz távfűtést terveztek. igenám, de a közbeeső „szakaszról”, megfeleltek, s emiatt egész sor új lakás két évig üresen állt, holott a pécsi lakáshelyzet is közismerten nehéz. ezek a beszédes tények is figyelmeztetnek: tovább kell javítani a gazdasági szervező munkát, több előrelátásra, jobb együttműködésre van szükség. és gyorsabb intézkedésre! mert amikor a pártbizottság napirendre tűzte a távfűtés körüli huzavonát, és az országos tervhivatal, valamint a különböző tárcák jelenlévő képviselőinek megmondták, hogy a pártbizottság kénytelen lesz a központi bizottság segítségét kérni, rögtön az volt a válasz; azért nem kell éppen a központi bizottsághoz fordulni... és a sokáig húzódo beruházás, sikeresen megoldódott.

vitába szállt azzal a nézettel, amely szerint az új lakásokat elsősorban olyan helyeken építik fel, ahol kész közművesített területet biztosíthatnak a lakásépítkezésekhez. szövegétette azt is, hogy az új lakásokat sokszor azért nem tudják időben átadni, mert nincs üveges, nincs szerelő, a szakipari munkák színvonala még nincs arányban a korszerű építkezési módszerekkel. a pécsi új városrészben megépült egy 24 tantermes iskola. szeptember 1- re elkészült az épület, de nem gyártottak hozzá ajtókat, ablakokat. így ott áll a gyönyörű új iskola, a gyerekek pedig kilométerekre járnak, és több műszakban tanulnak.

/ folyt köv/gz

- 14 -

Zseli

/ a kongresszus november 21- 1...14. folyt/gz

- a beruházás, az építés és a termelés összhangját valahogy úgy kell megoldani - mondotta - hogy a pártbizottság állandó közbelépése nélkül is elélő legyen! lehetetlenség, hogy a megyében a pártbizottság biztosítsa a szükséges együttműködést. - nem mintha terhes lenne számunkra az építkezések, a beruházások szemmel tartása, hiszen a legfontosabb politikai munkánknak tartjuk a termelés segítését, de mégis furcsa, hogy a megyei, vagy járási pártbizottságok tagjai néha az anyagkijárók szerepét töltik be, vagy pedig különböző felületességek miatt keletkező bajokat orvosolnak, a felelősöktől valóban több felelősséget várnak a további előrehaladás érdekében - hangsúlyozta ambrus jendő.

szabó istván, a nádudvari vörös csillag tsz elnöke először az öntözéses gazdálkodás jelentőségét fejtegette.

- a mezőgazdaság fejlődésének folyamatában - mondotta - az öntözés éppen olyan magától értetődő termelési tényezővé válik, mint a vetés, vagy a növényápolás. az öntözés jelentőségét ma már mindenki látja, mind a termelés biztonsága, mind a magasabb terméshozamok elérésének szempontjából, de körül már élénk vita folyik, hogy melyik öntözési mód a legcélszerűbb? a szakemberek és a tsz vezetők egy része csak a permetező öntözést tartja korszerűnek, szerintem nincs igazuk, a mi termelőszövetkezetünk az idén 4122 holdat öntözött, ennek felét egyszerű barázdás öntözési módszerrel, ezen a módon 6-800 katasztrális holdon - növényenként és holdanként - pénzben kifejezve - a következő többelhozamokat értük el: cukorrépánál 3200 forint, kukoricánál 2400, burgonyánál 6000, és lucernánál 2200 forint. ami a ráfordítási költségeket illeti, az öntözőgéppel öntözött terület közvetlen kiadásai holdanként 1200 forintba kerültek, a barázdás öntözés a kukoricánál viszont csak 640 forintba, a csörgedezett öntözés lucerna és vöröshere termesztésénél pedig mindössze 512 forintba. véleményem szerint ezek az adatok különösen az alföldi termelőszövetkezeteket arra ösztönözhetik, hogy ezeket az egyszerű öntözési módokat alkalmazzák, mindenhez csupán annyit fűznék, hogy az öntözésen kívül a magas terméshozamok fontos feltétele továbbra is a megfelelő trágyázás, a jó talajművelés, és az optimális tőszámok biztosítása.

szabó elvtárs a továbbiakban a gyenge termelőszövetkezetek megszilárdításának gondjaival foglalkozott.

/folyt köv/gz

- 15 -

Zseli

a kongresszus november 21.-i.../ 15.folyt.s

- meggyőződésünk, hogy az 1963-as gazdasági évre szóló 3004/5-ös rendelkezés, amely a gyengén gazdálkodó termelészövetkezeteknek igen komoly segítséget ad beruházásokra, gyümölcs-telepítésekre, és még sok egyéb kedvezményt biztosít, nagyban elő fogja segíteni a szövetkezetek megszilárdulását. De ez a megszilárdítás szerintem is elsősorban a vezetésen múlik. nagyon örvendetes kezdeményezés az, amely most már országosan is terjed, hogy az erősebb segítse a gyengét. én is a szomszédos tetőtleni kossuth tsz elnökhelyettese vagyok még csak három hónapja segítjük ezt a termelészövetkezetet, de a kossuth tagjai máris jelentős változásokat emlegetnek. például most először sikerült októberben elvetniük az őszieket, szükségesnek látom, hogy ez a segítő mozgalom tovább terjedjen, hiszen minden járásban és megyében több a jó termelészövetkezet, mint a gyenge, ezért megvan a támogatás lehetősége.

alexandru draghici, a román munkáspárt politikai bizottságának tagja felszólalásának kezdetén meleg szeretettel méltatta a magyar nép alkotó munkájának eredményeit.

ezután arról szólt, hogy a román népköztársaságban a figyelem középpontjában a hatéves terv / 1960- 1965/ feladatainak teljesítése áll, ezeket a feladatokat évről-évre sikerrel hajtják végre.

- a párt vezető szerepének állandó növekedése, az eddig elért eredmények, népünk lendületes alkotó munkája és együttműködésünk fejlesztése a szovjetunióval, valamint a többi szocialista országgal - a szocialista építés kiteljesedésének záloga hazánkban - mondotta. - a kgsz tagállamaiban működő kommunista és munkáspártok képviselőinek ez évi moszkvai tanácskozásán hozott határozatok újabb lehetőségeket nyújtottak arra, hogy minden szocialista ország és az egész szocialista világrendszer érdekeinek megfelelően elmélyítsük a szocialista munkamegosztást, a termelésben való együttműködést és szakosítást.

pártjaink és országaink tartós barátsága, testvéri együttműködése szüntelenül mélyül, és ez javára válik mind a román, és a magyar népnek, mind a szocializmusnak és a békének.

/folyt. köv./

- 16 -

Leli

a kongresszus november 21.-i.../ 16.folyt.s

a párt- és kormányküldöttségek kölcsönös látogatásai jelentősen hozzájárultak a román népköztársaság és a magyar népköztársaság gazdasági, politikai és kulturális kapcsolatainak fejlődéséhez, a román- magyar barátság megerősítéséhez.

a következőkben hangsúlyozta, hogy ma a legfőbb feladat : megmenteni az emberiséget, az emberi civilizációt a termonukleáris háború csapásától.

- országunk nagyra értékeli - folytatta - a szovjetunió kezdeményezéseit és intézkedéseit, amelyeket az emberiség békéjére oly súlyos megpróbáltatást jelentő napokban, a kubai válság idején fogadtak. a többi szocialista ország teljes mértékben támogatta és a viláközvélemény helyeselte ezeket az intézkedéseket. most az egyesült államok kormányán a sor, hogy teljesítse vállalt kötelezettségeit, tartsa tiszteletben a kubai köztársaság szuverenitását és függetlenségét.

a többi szocialista országgal együtt a román népköztársaság is sikraszáll a német békeszerződés megkötése és ezen az alapon nyugat-berlinnek demilitarizált, szabad várossá nyilvánítása mellett.

az utóbbi idők eseményei a lehető legvilágosabban megmutatták, hogy parancsoló szükségesség megoldani a háborús veszély elhárítása szempontjából döntő fontosságú problémákat - az általános és teljes leszerelést, a nukleáris fegyverkisérleteknek és e fegyverek terjesztésének betiltását, a más államok területén lévő katonai támaszpontok felszámolását és a varsói szerződésben és a nato-ban részvevő országok kapcsolatainak normalizálását. a román népköztársaság támogatja azt a javaslatot, hogy a kereskedelem kérdéseinek megtárgyalására hívjanak össze világértelmezhetet. az ensz politikai bizottságában a közelmúltban lezajlott szavazás azt mutatja, hogy az ensz-tagállamok többsége támogatja egy ilyen értekezlet megszervezésének gondolátát.

meggyőződésünk - mondotta végül - hogy a szocialista tábor, a többi békeszerető állam, a nemzetközi munkásosztály, és valamennyi nép egységes harcával megghiusíthatók az imperializmus agresszív tervei, elhárítható egy újabb világháború, s hogy a békés egymás mellett élés elvei - tekintet nélkül a társadalmi rendszerre - diadalra jutnak.

/folyt. köv./

- 17 -

Leli

a kongresszus november 21.-1.../ 17.folyt.s

herbert warnke, németország szocialista egységpártja politikai bizottságának tagja üdvözölte ezután a kongresszust.

- országainkat összefűzik a marxizmus-leninizmus tanításai, s a szocializmus és a kommunizmus felépítéséért, valamint a világbéke fenntartásáért folytatott harc, - mon-
dotta.

örömmel üdvözöljük a magyar dolgozókat abból az alkalomból, hogy a mezőgazdaság szocialista átszervezésének befejezésével a magyar népköztársaságban is általánosan győztek a szocialista termelési viszonyok. országaink számára elkezdődött a szocialista társadalmi rend teljes felépítésének időszaka.

- eredményeiket és a mi eredményeinket az egész szocialista tábor közös eredményeinek, a kapitalizmussal vívott békés gazdasági verseny győzelméhez való hozzájárulásnak tekintjük. az a véleményünk ugyanis, hogy a kapitalizmust gazdasági fronton, mindenké-
előtt a munka termelékenységének szüntelen növelésével kell legyőzni - hangoztatta, majd együttérzését nyilvánította azzal az értékeléssel, amelyet a központi bizottság kongresszusi beszámolója adott a nemzetközi helyzetről és a nemzetközi kommunista munkásmozgalomról. „ a mi pártunk is aktívan képviseli a békés egymás mellett élés politikáját, s támogatja a szovjetunió javaslatait, amelyek az általános és teljes leszerelésre vonatkoznak. teljesen egyetértünk a szovjetunió politikájával, - mon-
dotta. a továbbiakban hangoztatta :

- dolgozóink jelenleg tömeges méretű munkaversennyel készülnek a jövő év januárjában összeülő VI. pártkongresszusunkra, s a jövőbe tekintve dolgoznak, hogy megteremtsek a szocialista termelési viszonyok győzelmének alapjait, miközben a munkásosztály vezetésével tovább erősítik az egész nép erkölcsi- politikai egységét.

most az a legfontosabb feladatunk, hogy a szocializmus gazdasági törvényeinek következetes alkalmazásával, magas szintű gazdasági-technikai alapon fejlesszük tovább a német demokratikus köztársaság népgazdaságát. végérvényesen megszüntetjük azokat az aránytalanságokat, amelyeket a nyugatnémet imperialisták az egységes német gazdasági szerkezet kettészakításával okoztak. a munka termelékenységének szüntelen növelésével tovább erősödik a munkás-paraszt hatalom, új lehetőségek jönnek létre lakosságunk életszínvonalának emeléséhez.

/folyt. köv./

Zer

a kongresszus november 21-1... 18. folyt./ gy

feladataink megoldásában fontos feltételnek tekintjük a szocialista országok szoros együttműködését valamennyi területen, különösen pedig a nemzetközi szocialista munkamegosztás megvalósításában.

- meg vagyunk győződve róla, a német demokratikus köztársaságra történelmi feladat hárul: gondoskodni, hogy német területről soha többé ne indulhasson ki háború. szocialista építésünk példájával azt a harcot is megkönnyítjük, amelyet a nyugatnémet munkásosztály és az ott élő békeszerető erők vívnak a bonni militaristák és revansisták háborús politikája ellen.

herbert warnke ezután a német kérdés megoldásának szükségességével foglalkozott, s a többi között rámutatott arra, hogy a nyugatnémet imperialisták terveiben különleges szerepet tölt be nyugat-berlin, amely az ndk területén fekszik. nyugat-berlint nato-támaszponttá, az ndk és az egész szocialista tábor elleni provokációs központtá építették ki - mondotta. - a varsói szerződésben résztvevő államok kormányaival egyetértésben 1961 augusztus 13-án határozott intézkedéseket tettünk, hogy biztosítsuk a békét államunk nyugatberlini határain. de még nem hárul el egy új háború veszélye. ezért sürgős feladat a német békeszerződés megkötése és ezáltal nyugat-berlin nato-támaszpont jellegének felszámolása, szabad várossá nyilvánítása.

a német demokratikus köztársaság dolgozóit meglelégedéssel tölti el, hogy a magyar nép teljes mértékben támogatja a szovjetunió és az ndk erre irányuló, s európa békéje szempontjából nagyjelentőségű javaslatait.

herbert warnke hangsúlyozta a pártjaink és népeink közötti barátság fontosságát, majd írásban átadta az nszcp központi bizottságának üdvözlétét.

/folyt. köv./

Zer

a kongresszus november 21.-i .../ 19. folyt. s

ezután apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja szólalt fel.

- a magyar szocialista munkáspárt dolgozó népiünk támogatásával eredményesen valósította meg a VII. kongresszus legfőbb célkitűzéseit. országunk sikeres és gyors szocialista fejlődését elsősorban annak köszönhetjük - mondotta -, hogy a dolgozó tömegek pártunk politikájával egyetértettek, azt cselekvően támogatták. a párt tanult a múlt hibáiból, leszámolt a régebbi pártvezetés meghonosította személyi kultusszal, a jobboldali revizionizmussal éppugy, mint a baloldali kalandorpolitikával. a pártban és az egész közéletünkben szókimondó, vitatkozó, építő kritikai szellem honosodott meg. a központi bizottságban sokszor napokig tartó széleskörű, szenvedélyes vitában alakítottuk ki a párt álláspontját. az eredmények vitában, harcban születtek és a mindennapi munkában valósultak meg. ez az egyik nagy tanulása, jó tapasztalata a központi bizottság munkájának.

apró antal ezután a szocialista tábor országaival kialakult széleskörű gazdasági együttműködés kérdéseiről szólt s az erőteljesen fejlődő gazdasági kapcsolatok és együttműködési formák közül először a külkereskedelemmel foglalkozott.

külkereskedelmi forgalmunk 71-73 százalékát a szocialista országokkal bonyolítjuk le ötéves megállapodások alapján. a forgalom volumene ez év végéig az 1950. évihez képest több mint 3.5-szeresére fog emelkedni.

külkereskedelmi forgalmunk leggyorsabban a szovjetunióval növekszik és 1962-ben az összforgalmunk kb. egyharmadát teszi ki. a magyar-szovjet árucseré kiemelkedő jelentőséget illusztrálja a két ország közötti forgalom áruszerkezete is, míg a szovjetunióból származó behozatalunknak mintegy 61 százaléka ipari, mezőgazdasági nyersanyagokból és félkésztermékekből áll, addig kivitelünk több mint 80 százalékát ipari késztermékek képezik.

ezután részletesen szólt a magyar és a szovjet bauxit- és alumíniumtermelés együttműködése tárgyában a napokban aláírt egyezményről. a magyar-szovjet egyezmény - mondotta - alapvető változást hoz a magyar alumíniumipar fejlesztéséhez szükséges feltételek biztosításában és évtizedekre előre lerakja a bauxitvagyonunknak megfelelő nagyméretű, korszerű magyar alumíniumfeldolgozó ipar szilárd alapjait. lényegében abban állapodtunk meg, hogy azt a lehetőséget, amelyet az eddig felkutatott csaknem 80-90 millió tonnás magyar bauxitvagyon nyújt, a jövőben összekapcsoljuk az új nagy szovjet vízierőművek által biztosított olcsó villamosenergiával. a magyarországon termelt timföldet szovjet vízierőmű mellett épített alumíniumkohó dolgozza fel és alumíniumot a szovjetunió teljes egészében visszaszállítja a magyar népgazdaságnak, vagyis a timföldnek alumíniummá való feldolgozásával tömbalumíniumba csomagolt nagymennyiségű villamos energiát kapunk a szovjetuniótól.

/folyt. köv./

a kongresszus november 21.-i.... 20 folyt./ gy

a szerződés keretében a magyar népgazdaság fokozatosan növekvő és 1980-ig évi 165 ezer tonna kohóalumíniumhoz jut. ez több mint a magyar alumíniumkohók jelenlegi termelésének háromszorosa és mintegy hét új inotai nagyságú kohó kapacitásának felel meg. ha mindezt tisztán saját erőből akarnánk létrehozni, az eddigi számítások szerint kb 30 milliárd forintos beruházást kellene megvalósítanunk. a szovjetunióval való együttműködésben ebből a 30 milliárd forintból kb 16 milliárd forintot tesz ki 1980-ig a magyar bauxitbányák továbbfejlesztésére, az új timföldgyárak építésére és a régi üzemek bővítésére szükséges összeg. a szovjetunió ez idő alatt a szükséges kohók, segédanyaggyártó és más kiegészítő üzemek építését hozzájárulásunk nélkül, saját erőből valósítja meg.

az együttműködés szelleme teljes mértékben megfelel a kgst ajánlásainak, amely szerint nyersanyagigényes ipart a lelőhely közelében, energiaigényes ipart pedig az olcsó villamosenergiát termelő erőmű mellett célszerű telepíteni. a magyar timföld és szovjet alumínium-szállítások előnyösen valósíthatók meg vízi úton is.

a kölcsönös szállítások elszámolása a szocialista világpiac árain, a két ország közötti áruforgalom keretében történik, amely magyar gépipari és egyéb ipari termékek elhelyezését biztosítja a szovjetunióban.

természetesen az együttműködés realizálásához népgazdaságunk részéről jelentős erőfeszítések szükségesek. fejleszteni kell a bauxitbányászatot, a timföldgyártást és új hatalmas méretű, a legkorszerűbb technikával felszerelt alumínium-félgyártmány és készáru-ipart kell teremteni. ha az egyezményt megvalósítjuk, akkor 1980-ig jelentősen meghaladhatjuk a legfejlettebb tőkés országok jelenlegi színvonalát mind az egy főre jutó alumínium-ipari termékek mennyiségét, mind pedig választékát illetően. a magyar népköztársaságban egy főre 1980-ban - az előzetes adatok szerint - mintegy két és fél - háromszor több alumínium jut, mint 1959-1961-ben az észak-amerikai egyesült államokban.

/folyt. köv./

Zsolt

a kongresszus november 21-1... 21. folyt./ gy

ez az együttműködés is újabb fényes bizonyítéka a szovjet-magyar barátságnak, a szovjetunió áldozatkészségének. Most pártunk legmagasabb fórumán mondunk köszönetet a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának, a szovjetunió kormányának és személyesen hrucsov elvtársnak ezért az újabb önzetlen, testvéri segítségért, amellyel hazánk ipari fejlődését ezton is segítették.

ezután ismertette, hogyan bővültek gazdasági kapcsolataink a többi európai szocialista országokkal.

az 1958 óta eltelt időszakban Lengyelországgal, az ndk-val, csehszlovákiával, valamint bulgáriával és romániával is jelentősen növekedett árucserforgalmunk.

ma már teljes egészében, vagy túlnyomórészt a kgst-hez tartozó szocialista országok biztosítják részünkre nyersolaj, kősz, vasérc, színesfémek, villamosenergia, szén, faféleségek és más fontos nyersanyagok importját. ezt azért teszem szóvá, mert gyakran hajlamosak vagyunk arra, hogy a nemzetközi együttműködésnél csak a gyártásszakosításra gondoljunk és megfeledkezzünk arról, hogy az utóbbi években elsősorban az országok nyers- és fűtőanyaggal való ellátását kellett biztosítani. ez mindennek az alapja.

példaként említette a „barátság”, kőolajvezeték építését és több európai szocialista ország közötti energia együttműködést. elmondta, hogy az egyesített energiarendszerek párhuzamos üzemének biztosítására a közeljövőben létrejön prágában a központi teherelosztó, amely már megalakulása időpontjában körülbelül 35 ezer mw összteljesítményű erőműrendszer együttműködését fogja biztosítani.

az együttműködés fejlődésének további példaként elmondta, hogy vaskohászatunk egyre szélesebb körben folytat hengereltacélcsere és kooperációt csehszlovákiával, lengyelországgal, az ndk-val, bulgáriával és romániával, ami valamennyi érdekelt országban lehetővé teszi a kohászati berendezések jobb kihasználását.

/folyt. köv./

Zur

- 22 -

a kongresszus november 21-1... 22. folyt./ gy

ez a kohászati együttműködés évről-évre bővül és az ilyen formában megvalósuló hengereltacél forgalmunk több mint 630 ezer tonna lesz 1963-ban, az 1958. évi mintegy 180 ezer tonnával szemben. ez az együttműködés szükségessé teszi, hogy mielőbb létrehozzuk a kgst országok kohászatának közös programozó irodáját is, ami által a költségek további jelentős csökkentését, a kapacitások jobb kihasználását lehet elérni.

bizonyos - de távolról sem kielégítő - előrehaladást értünk el a gépipar gyártásszakosításában. az elmúlt években a kgst-ben résztvevő országok a sorozatnagyságok növelése, a gazdaságosság fokozása végett számos gép- és berendezési termelésének szakosításában állapodtak meg.

a szakosítás során a magyar szerszámgépiparra háruló géptípusok többsége a munkaigényes, magas műszaki színvonalon álló szerszámgépek kategóriájába tartozik. ilyenek például a különböző köszörűgépek, koordináta furógépek, nagy pontosságú esztergák, stb. szakosítás alapján gyártunk többek között még csőhengerlő gépeket, tizenhat féle komplett konzervgyári és különböző élelmiszeripari berendezést, a műszeripar termékeiből pedig a különböző optikai és orvosi műszerek előállítását helyezük előtérbe a nemzetközi igényeknek megfelelően.

az ipari termékek gyártásszakosításával kapcsolatban említem meg, hogy kezdeményeznünk kell a szocialista nemzetközi munkamegosztás kiterjesztését a jövőben a közszükségleti cikkekre és ezen belül a könnyű- és élelmiszeripar termékeikre, továbbá a gépiparban gyártott ugynevezett tartós fogyasztási cikkekre is. nem engedhető meg, hogy azokat az előnyöket, amelyeket az országok közötti munkamegosztás a fogyasztási cikkek választékának bővítése, az áruellátás közvetlen javítása irányában jelent, kihasználatlanul hagyjunk.

a nemzetközi szakosítás jó példáját látjuk még a vegyiparban. 1956 óta a kgst vegyipari állandó bizottsága csaknem 600 vegyipari cikk gyártásának kooperálására, illetve termelésük szakosítására hozott határozatot.

/folyt. köv./

- 23 -

Zur

a kongresszus november 21.-i.../ 23. folyt.s

a felsorolt eredmények mellett azonban megállapítható, hogy a szocialista nemzetközi munkamegosztás lehetőségeit nem használjuk ki megfelelően. ma még az alacsony szériaméretű gépek a jellemzők az egyes országokban - többek között - a szerszámgépek, a traktorok, az autóbuszok, a teher- és személygépkocsik és más gépipari termékek gyártásánál.

apró antal ezután a szocialista országok műszaki- és tudományos együttműködésével foglalkozott. ez az új típusú együttműködés - mondotta - fontos eszköze a műszaki haladás meggyorsításának, a munkatermelékenység emelésének. most azon kell tehát fáradoznunk, hogy a kgst országokban a nagyjelentőségű feladatok megoldására közös kutató, tervező intézeteket hozunk létre; ezzel is tervszerűbbé és nemzetközibbé tesszük a munkákat, és koncentrálni tudjuk legjobb erőinket a legfontosabb közös feladatok gyors és gazdaságosabb megvalósítására.

további lépésnek lehet tekinteni az országok között az ipari gyártmányok szabványosításának továbbfejlesztését. e feladatok eredményes megoldására létrehoztuk moszkvában a kgst országok közös szabványügyi intézetét.

kedves elvtársak!

az ismert tények azt bizonyítják, hogy bár a mi gazdasági szövetségünk a kgst-ben az elmúlt évek során a nemzetközi együttműködésben jelentős eredményeket ért el, mégsem lehetünk elégedettek. sok lehetőséget - mi is, akár a többi szocialista ország - kihasználatlanul hagytunk.

ma a szocialista világrendszer létezése lehetővé teszi, hogy ne legyen minden egyes szocialista ország kénytelen valamennyi iparág megteremtésére. a szocialista táboron belül az egyes országoknak lehetőségük van arra, hogy azokat az iparágakat fejlesszék, amelyek fejlesztéséhez gazdasági és termelési viszonyaik a legkedvezőbbek s amelyek leginkább megfelelnek nemzeti hagyományaiknak és termelési tapasztalataiknak.

/folyt. köv./

- 24 -

Zrel

a kongresszus november 21.-i.../ 24. folyt.s

ahhoz, hogy a legkisebb ráfordítással a legfejlettebb technika alapján lehessen megszervezni a termelést minden országban, világosan kell látnunk, hogy külön-külön, elzárkózva a nemzeti határok mögé nem tudunk kellő eredményt elérni a kapitalizmussal folytatott gazdasági versenyben. csak széleskörű gazdasági együttműködés útján tudjuk megvalósítani a szocializmus teljes felépítésének programját.

jelenleg huszéves népgazdaságfejlesztési tervünkön dolgozunk. ezt a jövő évben küldjük el a kgst megfelelő szerveinek, amelyek 1964 év végéig összegezik az egyes országok terveiképeit.

az előttünk álló nagy feladatok megvalósítására még jobban egyesíteni kell erőinket minden szocialista országgal, még jobban össze kell hangolni pártjaink gazdaságpolitikáját, együttműködésünk formáit. ezért csak helyeselni tudjuk hrucscsov elvtárs újabb javaslatát, amelyet az szkp központi bizottságának mostani plénumán vetett fel: „a kgst-hez tartozó országok képviselőinek minden bizonnyal a közeljövőben ismét találkoznok kell magas szinten, hogy újabb lépést tehessenek előre a gazdasági együttműködés fejlesztésének útján,„

1958. óta három olyan párttertekezet volt, amely a kgst-hez tartozó szocialista országok gazdasági együttműködésével foglalkozott. a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a pártok vezetőinek közösen megvitatott, közösen elfogadott határozatait, utmutatásait nagyon hasznosak voltak. ezek a határozatok vezérfonalként szolgálnak az országok szocialista építésében és a kgst tevékenységében.

elvtársak! a szocialista világrendszer erői szakadatlanul növekednek és az egész világon erősödnek a kommunizmus eszméi. biztosak vagyunk abban, hogy hazánkban is, végrehajtva pártunk VIII. kongresszusának határozatait, viszonylag rövid idő alatt, teljesen felépítjük a szocialista társadalmat. /hosszantartó nagy taps./

bojan bolgaranov, a bolgár kommunista párt politikai bizottságának tagja kifejezte örömét a magyar nép sikerei felett.

- a bolgár kommunisták - mondotta - nagyra értékelik a szocializmus építése lenini vonalának győzelméért vívott hősi és önfeláldozó harcukat - mondotta - úgy tekintjük a szocialista társadalmi rend győzelmét petőfi sándor és kossuth lajos szabad hazájában, mint a magyar nép hatalmas vívmányát. ez a győzelem az szkp. XX. és XXII. kongresszusa halhatatlan eszméi, továbbá a kommunista és munkáspártok moszkvai megbeszélésén elfogadott történelmi dokumentumok elvei alkotó alkalmazásának diadala.

/folyt. köv./

- 25 -

Zrel

a kongresszus november 21-1... 25. folyt./ gy

- emlékeztetett arra, hogy küldöttségük közvetlenül a bolgár kommunista párt VIII. kongresszusa munkájának befejezése után jött ide, beszámolt a bolgár kongresszus határozatáról, amelyet azokról hoztak, akik megsértették a szocialista törvényeséget.

ezután bojan bolgaranov ismertette a bolgár népnek a fel szabadulás óta a szocializmus építésében elért kimagasló eredményeit, majd pedig a bkp VIII. kongresszusán elfogadott 20 éves terv irányelveiről szólt.

- belpolitikánkban - mondotta - fő feladatunk az elkövetkező 20 évben a szocialista társadalom felépítésének befejezése és a kommunizmusba történő fokozatos átmenet megkezdése, ami azt jelenti, hogy meg kell teremtenünk a szocializmus anyagi-műszaki alapjait és fokozatosan hozzá kell kezdenünk a kommunizmus anyagi-műszaki alapjainak lerakásához, fejleszteniünk és tökéletesíteniünk kell a szocialista társadalmi viszonyokat, növelniünk kell a nép kommunista öntudatát, egyre jobban kell kielégíteniünk a nép anyagi és kulturális igényeit.

a hatalmas szovjetunió sokoldalú segítsége, valamint a szocialista országok kölcsönös testvéri együttműködése, köztük a magyar népköztársasággal való együttműködés teszi lehetővé, a hatalmas program megvalósítását, pártjaink közötti barátság és együttműködés, amely a marxizmus-leninizmus eszméinek megingathatatlan alapján, ideáljaink és céljaink egységén, a béke és a kommunizmus győzelmén alapul, a jövőben is állandóan fejlődni és virágozni fog népeink javára és az egész szocialista tábor sikere érdekében.

a továbbiakban elítélte az albán munkapárt szakadár tevékenységét.

ezután a kubai nép szabadságát veszélyeztető amerikai provokációról szólt bojan bolgaranov. „ez a merénylet a világot a termonukleáris háború szélére sodorta - mondotta. - hogy most pártjaink, kongresszusaink békés nemzetközi légkörben ülészhetnek és nyugodtan vitathatják meg a szocializmus és kommunizmus további fejlődésének nagyszerű programját, ezt mindenekelelt a szovjetunió kommunista pártja, a szovjet kormány bölcs és rugalmas politikájának és személyesen hrucsov elvtársnak köszönhetjük, akik lefoglalták az agresszor ragadozó karját és megmentették az emberiséget egy termonukleáris katasztrófa szörnyűségeitől.

/folyt. köv./

- 26 -

Zseli

a kongresszus november 21-1... 26. folyt./ gy

ez a lenini külpolitika és békés egymás mellett élés újabb győzelme volt.

a veszély azonban még nem múlt el teljesen - folytatta a szónok - . legyünk éberek és legyünk készek az agresszor megfékezésére. ez nem mond ellent a különböző társadalmi rendszerű országok közötti békés egymás mellett élés politikájának. ez a mi politikánk, az egyetlen ésszerű és célszerű, ez a politika nem kárhóztatja passzivitásra a néptömegeket. éppen ellenkezőleg, ez a politika szemben áll a nemzetközi reakció és az imperializmus erőivel. ez a politika mindennap újabb követőket nyer meg a maga számára, egyre nagyobb sikereket arat a béke és a szocializmus ügyének javára.

csak a szektások és a dogmatikusok azok, akik elvesztették érzéküket az események és az élet reális megítélése iránt, - csak ők utasítják el a békés egymás mellett élés lenini gondolatát, mert nem tudják megérteni ennek forradalmi lényegét és képtelen cselekedeteikkel a béke és a nemzetközi biztonság ügyét komoly veszélynek teszik ki,, - mondotta befejezésül bojan bolgaranov.

/folyt. köv./

a szerkesztőségek figyelmébe!

a kongresszus november 21-1... 5. folyt./ első bekezdésének első sorában a szöveg helyesen:

a madách kamara színházban nagy sikerrel játsszák a g a t h a christie egérfogó....

/mt1/

Zseli

- 27 -

1. számú javítás :

holnapi/ nov. 22.-1/ ,, a kongresszus november.../
tudósításunk 1.folytatása 1. bekezdésének utolsóelőtti
sorában a szöveg helyesen :

..... 75 százaléka 1944- 45 és 1956 között.....

--

2.számú javítás !

holnapi / nov. 22-1 / ,, a kongresszus november .../
tudósításunk 2.folyt. 6. bekezdésének 2. sorában a
szöveg helyesen a következő :

.... az szkp XX. és XXII. kongresszusának....

ugyanezen bekezdés ötödik sorában a szöveg helyesen :

..... marxizmus-leninizmus bármilyen elferdítésére
irányulá....

--

19.35/a

3. számú javítás:

holnapi / a kongresszus november 21.-1 8. folyt
utolsó bekezdés 14. sorától a szöveg helyesen:

... illuziókat az imperializmus természetét
illetően, és még kevésbé jelent meghódolást az imperializmus
agresszivitása előtt..stb

/mti-/
[redacted]

Zur

- 28 -

4.sz. javítás!

a kongresszus november 21-1... 25. folyt./ első bekezdésének
utolsó sorában a szöveg helyesen:

... amelyet a szocialista törvényességet megsértők ügyé-
ben hoztak.

ezután bojan bolgaranov...

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

a kongresszus november 21-1... 24. folyt./ hatodik bekezdésé-
nek második sora helyesen a következő:

... bizottságának tagja, a központi bizottság titkára kifejezte
örömet....
/mti/

- 29 -

Zur

a szerkesztőségek figyelmébe !

a kongresszus november 21.-i.../ című tudósításunk 26. folytatásán a „folyt. köv.” jelzést kérjük tárgyalannak tekinteni. a tudósítás azon az oldalon befejeződött.

/mt1 /

a szerkesztőségek figyelmébe!

a kongresszus november 21.-i... 17. folyt. 18. oldalán/ negyedik bekezdésének hatodik sorában a szöveg helyesen:

.... - majd e g y e t é r t é s é t nyilvánította azzal....

/mt1/

a magyar szocialista munkáspárt viii. kongresszusának csütörtöki tanácskozása

t zs-bc/tm/ s fm

1962. november 22.

a magyar szocialista munkáspárt viii. kongresszusa csütörtökön az építő rózsa ferenc művelődési házában folytatta tanácskozását. az ülésen erdei lászlóné elnököt. szeretettel üdvözölte maurice camara nagykövetet, a guineai demokrata párt képviselőjét. a tanácskozás résztvevői nagy tapssal köszöntötték az újonnan érkezett vendéget.

ezután folytatódtek a hozzászólások johann koplénig, az osztrák kommunista párt elnöke lépett a mikrofonhoz.

/folyt. köv./

10.05

- 30 -

le

a magyar szocialista munkáspárt.../ 1. folyt.s

bevezetőben az osztrák kommunista párt szívből jövő, forró üdvözlését tolmácsolta a kongresszusnak, s hangoztatta: pártunkat a legbensőbb és igaz testvéri kapcsolatok fűzik a magyar kommunistákhoz és a magyar dolgozókhöz.

- az 1956-os ellenforradalom idején - folytatta - a szocializmus magyarországi sorsa bennünket, osztrák kommunistákat is mély aggodalommal töltött el. a béke és haladás ellenségei Ausztriában is úgy gondolták, hogy ütött az óra, amikor meg lehet dönteni a nép hatalmát Magyarországon, vissza lehet állítani a kapitalizmust, ezáltal meg lehet ingatni az egész szocialista tábor. Önök meghiusították az imperialisták mesterkedéseit. örömmel és bizakodással tölt el bennünket az a tudat, hogy ma a szocializmus Magyarországon mélyebb gyökereket vert, mint valaha.

- Önök most azon fáradoznak, hogy sikeresen fejlesszék, erősítsék szocialista gazdaságunkat és az embereket szocialista öntudattal vertezzék fel. pártjuk, a magyar szocialista munkáspárt vezetésével országukban új társadalom van kialakulóban; olyan társadalom, amelyben az ember boldogulása a legfőbb törvény. az osztrák kommunisták a szolidaritás és összeforrottság érzésétől eltelve köszöntik a szomszédos országban végbemenő nagyszerű fejlődést!

- a szocialista Magyarország léte a mi országunk függetlensége, és haladó, demokratikus fejlődése szempontjából is nagyon fontos - hangsúlyozta, majd Ausztria belső helyzetével foglalkozott.

- országunkban nincs hiány reakciós erőkben. ezek érdeke, hogy őket verjenek az osztrák és a magyar dolgozók, az osztrák és a magyar nép közé. Ausztriát valamilyen formában az európai közös piacához szeretnék kapcsolni, s ezáltal az országot gazdasági- és politikailag az agresszív imperialista körök szolgálatába szándékoznak állítani. nem hunyunk szemet azok előtt a veszélyek előtt, amelyek népünket a nyugatnémet militaristák és revansisták részéről fenyegetik, akiknek szemében tüskét jelent a semleges Ausztria.

- harcunkban legerősebb támaszunk a szocialista világrendszer, élén a Szovjetunióval - folytatta Johann Koplenig. - a Szovjetunió, a szocializmus valamennyi országának következetes békepolitikája megerősíti bennünk azt a hitet, hogy sikerül megvalósítani az általános leszerelést, a békés egymás mellett élés politikáját és a népek megszabadulnak a háború rémétől.

/folyt. köv./

a magyar szocialista munkáspárt.../ 2.folyt.s

felszólalásának további részében elítélte az albán munkáspárt vezetőit, akik cselekedeteikkel diszkreditálják a proletárinternacionalizmust.

végül hangzott:

- az önk tanácskozása, a bizalom, az optimizmus és a bizakodás légköre, amely pártkongresszusukon uralkodik, mély benyomást tett ránk, szívből üdvözljük önöket és nagy munkájukhoz további sok sikert kívánunk

ezután fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára szólalt fel, bevezetőben hangsúlyozta: a VII. kongresszus óta pártunk és népünk a szocializmus építésében új határkőhöz érkezett, a mezőgazdaság szocialista átszervezésével a magyar falu életében, mezőgazdaságunk fejlődésében is új fejezet kezdődött, a termelőerők, a termelés növelése most döntően két tényezőről mulik: a szövetkezeti parasztság szocialista tudatának fejlődésén és a termelékenyebb munkán, a nagyobb hozamok elérésén a termelés minden területén, a két alapvető fontosságú tényező között a legszorosabb az összefüggés, a kölcsönös egymásrahatás.

a mezőgazdasági termelés belterjesítése, a nagyobb hozamok elérése el sem képzelhető a mainál jóval termelékenyebb munka kialakítása nélkül!

véleményem szerint szövetkezeteink fejlődésének mai fokán a termelékenyebb munka kialakításának, a kívánt nagyobb terméshozamok elérésének még mindig az a legfontosabb feltétele, hogy a szövetkezet minden egyes munkaképes dolgozója fegyelmezetten kidolgozza a munkanapot és jó minőségű munkát végezzen a földeken, meg a jószágok körül, ez a fő forrása az eredményesebb, jövedelmezőbb gazdálkodásnak.

a lelkiismeretes, gondos, jó minőségű munka végzése természetesen elsősorban öntudat kérdése, becsületbeli ügy minden egyes valamirevaló, önmagára adó szövetkezeti tagnál, de nemcsak ez, a lelkesedés ériási, alkotó teremtő erő, önmagában - mégsem elegendő.

/ folyt köv/ gz
10.53

-32-

/ a magyar szocialista...3 folyt /gz

ezért termelőszövetkezeteinkben a termelési színvonal fel- lendítése, a közös gazdálkodás megerősítése szempontjából igen nagy jelentősége van az anyagi ösztönzőknek, tehát a munkásegységrendszer kiegészítő munkadíjazási módszerek széles körű alkalmazásának.

hogy egyes szövetkezet vezetősége s közgyűlése milyen anyagi ösztönzők alkalmazását látja célszerűnek, azt a közös gazdálkodás fejlettségi fokának megfelelően, maga dönti el, egy alapvető szempontot azonban mindig szem előtt kell tartani és érvényesíteni: feltétlenül biztosítani kell a közös gazdaság állandó erősítésének, s a tagság személyes érdekeinek összhangját.

a különféle kiegészítő munkadíjazási módszerek alkalmazásánál az előzetes számítás sajnos még mindig sok helyen elmarad s emiatt túlzások következnek be, a jövőben jobban fel kell venni a harcot a túlzások és torzítások ellen, amelyek kárt okoznak a közös gazdaságnak, a szövetkezeti mozgalomnak, ugyanakkor fel kell lépni a számos helyen még meglevő vaskalaposág ellen is, amely az anyagi ösztönzők alkalmazását holmi „opporizmusnak”, tartja, „visszalépésnek”, a szocializmus építésében, amely ugyanakkor „kapitalizmust erősíti”,

a központi bizottság utmutatása és bátorítása nyomán, valamint a földművelésügyi minisztérium által kidolgozott és ajánlott munkadíjazási módszerek széleskörűen elterjedtek a szövetkezetekben - állapította meg fehér lajos -, majd utalt arra, hogy a szövetkezeti öntudat erősödése és az állami segítség mellett, elsősorban ezeknek tudható be, hogy a tsz-tagok a szövetkezeti földeket, különösen az idei esztendőben olyan szépen megmunkálták s jelentős mértékben csökkenteni tudták a súlyos aszály termésrontó hatását.

az eddigi tapasztalatok szerint a különböző kiegészítő munkadíjazási formák közül legjobban bevált a munkaegység jóváírásával együtt az össztermelésből való premizálás, véleményünk szerint a közeljövőben is célszerű e munkadíjazási forma legszélesebb körű alkalmazása, emellett - a helyi adottságokhoz igazodva - továbbra is bátran alkalmazzák a munkadíjazás és jövedelemelosztás egyéb változatos formáit, amelyek megfelelnek a szocialista elosztás elvének.

/ folyt köv/gz

11.02

-33-

a magyar szocialista... 4. mf folyt./ gy

a mezőgazdaságban a termelékenyebb munka kialakításának másik nagyon fontos előrevivő tényezője: az alapvető és korszerű termelési módszerek alkalmazása, az ehhez szükséges szaktudás megszerzése mind a dolgozók, mind a vezetők részéről.

az alapvető termelési eljárások legszélesebb körű, kulturált alkalmazásáért nem folyik kellő harc, szervezőmunka, sem a mezőgazdasági irányító szervek, a földművelésügyi minisztérium, a tanácsok részéről, de nem vívott ki megfelelő polgárjogot a falusi pártmunkában, az üzemi pártszervek felvilágosító munkájában sem, pedig megérdemli, mert a mezőgazdaság fellendítésének ez az egyik legnagyobb tartaléka.

részletesen szólt még az istállóhágya fontosságáról, a nyári és őszi mélyszántás szerepéről, majd elmondotta, hogy rét- és legelgazdálkodásunk színvonala alacsony. réteink, legelőink összterülete 2,5 millió kat. hold, ez az összes szalastakarmány-termőterület 70 százaléka, a rajtuk nyert takarmány viszont takarmánytermelésünknek mindössze 30-35 százaléka. a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok - részben megfelelő irányítás hiányában - a legegyszerűbb intézkedéseket sem teszik meg a réteglégek karbantartására, ha minden réten és legelőn csak a legegyszerűbb művelési, ápolási munkákat elvégeznék, egy-két mázsával növelni lehetne a szénahozamot. országosan egy mázsás hozamnövelés 25 ezer vagon szénáértéket jelentene, ami 125 ezer szarvasmarha évi fű- és szénaszükségletét elégítené ki.

a termelékenység növelésében, a népgazdasági szükségletek kielégítésében, a mezőgazdaságban rejlő tartalékok feltárásában egyre nagyobb jelentősége van a fajtakérdésnek, illetve a nagyobb hozamu fajták kinemesítésének, országos elterjesztésének.

a fajta fontossága a növénytermesztésben eddig legszembetűnőbben a búzánál és a kukoricánál mutatkozott meg.

mindaddig, amíg az új, bőtermő, intenzív magyar búzafajtát elő nem állítják - és ez még több év kérdése -, főleg a „bezostája 1., őszi búzát kell termesztünk a jelenlegi szinten, az ország egyes vidékein pedig a hazai fertődi 293 fajtát lehet javasolni. az intenzív búzafajtáknál azonban meg kell jegyezni, hogy azok csak intenzív termelési eljárások mellett nyújtják a bennük levő termőképességet s adják meg a kívánt 3-4 mázsás terméstöbbletet.

hazai növénytermesztésünkben eddigi legnagyobb eredménynek kell tekintenünk a beltenyésztéses hibridkukorica előállítását.
/folyt. köv./

11.04/gy

- 34 -

a magyar szocialista... 5. folyt./ gy

ennek eredményeként ma már a kukoricaterület háromnegyed részén nagyobb hozamu belterjes hibridfajtákat tudunk vetni.

baromfitenyésztésünk színvonala - különösen a tojástermelés tekintetében - messze elmarad a legfejlettebb országokétól. egy tyúk évi tojáshozama országos átlagban 85-90 darab, ezen belül az állami gazdaságokban a hozam 140, a termelőszövetkezetekben pedig 100 darab, s ez nagyon kevés. a nagyfokú elmaradás fő oka az, hogy az ország 25 milliós tyúkalományának több mint 90 százaléka, fajtajelleg nélküli, és gyenge termelőképességű. ezen változtatni kell és lehet is.

a termelékenyebb munka kialakításának következő igen fontos feltétele: a termelés technikai-műszaki alapjainak bővítése, korszerűsítése.

1959 óta, az idei esztendő is beleértve, kereken 25 milliárdot ruháztunk be a mezőgazdaságba. a termelőszövetkezetek mintegy 4 milliárd forintot, az összes mezőgazdasági beruházások 16 százalékát saját erőből valósították meg. az állami erőfeszítések eredményeként jelenleg a tanácsi területen országosan egy traktor-egységre kereken 170 katasztrális hold szántó megművelése jut, az állami gazdaságokban 97 katasztrális hold.

az egy katasztrális hold szántóra jutó műtrágya-felhasználás az idei évben 138 kilogramm volt.

a ténylegesen öntözött terület a két évvel ezelőtti 160 ezer holdról az idei nyárra több mint 350 ezerre nőtt. a központi-bizottság idei márciusi határozatával 600 ezer holdra felemelt - a mostani ötéves tervünk végéig előirányzott - öntözési program nagyobbik felét már teljesítettük.

szövetkezeteink az említett beruházás túlnyomó többségét a nagyüzemi állati férőhelyek biztosítására fordították. a hatalmas igényeket az egyszerűbb megoldások előtérbe helyezésével, a szerfás istállók tömeges építésével, a meglévő gazdasági épületek - nagyobb paraszti tanyák pajták - átalakításával tudtuk nagyjából kielégíteni.

igy 1959 óta mostanáig a termelőszövetkezetekben felépült összesen 633 ezer szarvasmarha-, /ezen belül 240 ezer tehén-, 1 900 000 sertés- és koca-, 875 000 juh-, 7 750 000 baromfi nagyüzemi férőhely. a szerfás épületek aránya 57 százalék.

az ország népe joggal elvárja, hogy a népgazdaság által nehezen előteremtett beruházásokkal a jövőben az eddiginél jobban gazdálkodjunk. a beruházások hatékonyságát növelhetjük a járulékos, kiegészítő beruházásokkal, valamint a beruházások műszaki színvonalának emelésével, és a rendelkezésünkre álló anyagi erők jobb koncentrálásával.

/folyt. köv./

11. 17/s

- 35 -

a magyar szocialista munkáspárt.../ 6. folyt.s

az anyagi eszközök koncentráltabb felhasználása összefügg a mezőgazdasági termelés határozottabb belterjesítésével és a szakosítással.

a mezőgazdasági termelés belterjesítése azta fő törekvésünket jelenti, hogy egységnyi földterületen a lehető legnagyobb termelési értéket érjük el, ennek érdekében növeljük a munka- és eszközrafordításokat, de úgy, hogy azokkal maximálisan takarékoskodjunk.

a belterjesítés útját és színvonalát döntően megszabják egyes országrészek, üzemek természeti, társadalmi közgazdasági adottságai. a belterjesítés a legszorosabban összefügg a szakosítás problémáival, a termelés területi és üzemi szakosításával. a kenyérgabonát, a szemes- és tömegtakarmányokat ugyan az ország minden részében minden egyes üzemnek meg kell termelnie, de elég messzemenő szakosodás is lehetséges abban a tekintetben, hogy milyen arányokban és főleg milyen növényfélékből termelje meg a szükséges kenyérgabonát, illetve takarmányt.

a növények másik csoportja : az ipari és kereskedelmi növények, a burgonya - és zöldségfélék, a szőlő - és gyümölcsfélék, amelyeket főleg az adottságoknak megfelelő speciális körzetekben termelnek. ezeket a növényeket kereken kétmilliárd kat. holdon termesztjük. a növények termesztésében, a jelenlegi feltételek mellett is messzemenő szakosításra van szükség és lehetőség. itt nyílik mód arra, hogy egy-egy nagyüzem a sokféle növény helyett, néhányra szakosítsa magát, erre koncentrálja erőit, s így nagymértékben növelje árutermelését.

az állattenyésztésben részben hasonló a helyzet, mint a növénytermesztésben. szarvasmarhát, sertést, baromfit általában az ország minden körzetében tenyésztnek. a takarmánybázis összetételének megfelelően azonban az egyik vidéken a szarvasmarhát, másikon a sertést részesítik előnyben. ezen belül - aszerint hogy egy-egy gazdaságban milyen termék előállítására a fő cél : - a tej vagy vágómarha, esetleg tenyészállat vagy vágósertés, esetleg baconáru vagy tenyészszülő előállítására szakosítanak.

/folyt. köv./

11.20/s

- 36 -

a magyar szocialista7. folyt /gz

a megindult szakosodási folyamat megkönnyíti népgazdaságunk számára, hogy a szocialista nemzetközi munkamegosztásba mezőgazdasági vonatkozásban is fokozottabban beilleszkedjünk, s az elkövetkezendő években és hosszabb távlatban teljesítsük az e téren reánk háruló feladatokat, valamint kamatoztassuk országunk javára a szorosabb mezőgazdasági együttműködésből származó kölcsönös előnyöket.

a mezőgazdasági termelés szakosítása hozzáértő, felkészült vezetést kíván minden szinten. mindenképp az üzemi vezetést kell megjavítani. ha a kevésbé fejlett szövetkezeteket a közeljövőben legalább a közepesek színvonalára tudnánk emelni, egyik legnagyobb tartalékát tárnánk fel a mezőgazdaságnak!

az ipar és mezőgazdaság kapcsolatában kiemelkedő szerepet töltenek be a gépek és kémiai szerek. kormányunk megfelelő intézkedéseket tett annak érdekében, hogy a gépipar és vegyipar mind jobban kiszolgálja ezeket az igényeket.

a növényvédelem nagyon elmaradott országunkban. éppen ezért igen nagy jelentőségű az a kormányintézkedés, amely - a központi bizottság idei márciusi mezőgazdasági fejlesztési határozata után - a második ötéves terv idejében kereken egynegyed milliárd forint többletberuházást biztosított a növényvédő szerek gyártásfejlesztésére, a műtrágyagyártás fejlesztésére pedig, a második ötéves terv időszakára a gazdasági bizottság 1,3 milliárd többletberuházást engedélyezett.

az élelmiszeriparon belül teljesen új iparág a takarmánykeverék-gyártás. három év alatt a leállított malmok egy részének átalakításával lényegében kiépült az egész országban az ötéves tervre előirányzott körzeti keverőmalmok hálózata. ezek az idén már csaknem 100 ezer vagon korszerű keveréktakarmányt állítanak elő s az ötéves terv végére a keverékgyártás eléri a 200 ezer vagonit!

/ folyt köv/gz

11.29

11.29

-37-

le

a magyar szocialista.....8. folyt/gz

végül hangsúlyozta : annak ellenére , hogy a mezőgazdasági termelés egyes ágaiban időnként jelentős lemaradások mutatkoznak, s emiatt a lakosság ellátásában átmenetileg zavarok keletkeznek - néha a burgonyaellátásban, máskor a tojás , a bab vagy egyes zöldségfélék terén-, a mezőgazdaság egyre növekvő, alapvető termelési és árutermelési feladatait általában teljesíti.

a felvásárlási rendszer s annak fő formája , a szerződéses rendszer kiállta a próbát az átszervezés nehéz időszakában, de beváltja a hozzá fűzött reményeket a nagyüzemi szocialista mezőgazdaságban is . 1957- ben az összfelvásárlás - változatlan áron számítva - 17 milliárd forint értékű volt , tavaly már 20,9 milliárd , s az idén megközelíti a 22 milliárdot . a felvásárláson belül a növényi cikkek felvásárlása 1957- hez képest a múlt évben 7,9, az élő állatoké és állati termékeké 36,9 százalékkal volt nagyobb. ezen belül csupán egyetlen cikk, a vágsertés alakulását szeretném bemutatni, tíz évre visszamenőleg . 1952- ben, az akkori aszályos esztendőben 16.100 vagon volt az összes sertésfelvásárlás , az igen jó 1955- ös esztendőben 18.500 vagon, tavaly már 25.400 vagon s az idén előre láthatólag eléri a 29.800 vagont . a többi között emiatt tudtunk tavaly az ország egy lakosára számítva , több mint 48 kg hus - és több mint 23 kg zsir-zsiradékellátást biztosítani.

a mezőgazdasági export -import aktív egyenleg az 1956-58. évek átlagában 1027 millió devizaforint volt. az 1959-61. évek átlagában, tehát az átszervezés idején, s amikor három közül két esztendőben mostoha volt az időjárás - az aktív egyenleg 1470 millió devizaforint volt .

a mezőgazdaság dolgozói azonban nagyon jól tudják, hogy az elért eredmények egyáltalán nem elegendők. az igények szocialista rendszerünkben állandóan nőnek mind a lakosság ellátásában, mind az ipar szükségleteinek kielégítésében s még inkább az exportfeladatokban.

a szocialista nagyüzemi mezőgazdaság dolgozói tudatában lehetnek annak, hogy a mezőgazdaság fellendítésének nagy munkájában - csakugy, mint az átszervezés éveiben - bizhatnak és számíthatnak a párt , a kormány és egész társadalmunk legmesszebbmenő támogatására !- fejezte be nagy tapssal fogadott beszédét fehér lajos.

/ folyt köv/gz

11.36

11.50

-38-

le

a magyar szocialista munkáspárt.../ 9. folyt.s

ezután blas roca, a kubai egyesített forradalmi szervezetek titkárságának tagja átadta a kongresszusnak pártja üdvözlését, s többek között hangoztatta :

a magyar népköztársaság és a szabad amerikai föld, kuba között napról-napra szorosabb a kapcsolat és termékenyebb az együttműködés. mindkét ország népét a marxizmus-leninizmus vezérli, mindkét ország a szocializmus útján fejlődik, a proletárinternacionalizmus elvei kötnek össze bennünket. együtt harcolunk az imperializmus és annak mindenfajta gyarmatosító törekvése ellen, a kis és nagy államok jogainak egyenlőségéért, szuverénitásuk tiszteletbentartásáért, együtt védelmezzük a béke ügyét és a békés egymás mellettélést. örülünk a magyar nép sikereinek, amelyeket a kongresszuson is ismertettek. ezek az egész szocialista tábort , bennünket is segítenek és erősítenek.

- nagyon köszönjük, hogy kádár jános elvtárs józan és tömör előadói beszédében teljes vezetői tekintélyével, a munkásosztály és a magyar nép kipróbált harcosaként tolmácsolta a magyar nép testvéri üdvözlését hős népünknek és bátor vezetőinek. köszönjük, hogy támogatják a kubai kormány öt pontját, amelyet fidel castro elvtárs terjesztett elő .

- hogy kuba minden agresszió és nehézség ellenére győzött és fenntartja magát, hogy megteremtette a maga függetlenségét és önállóságát, megszabadult az imperializmustól és a nagybirtok-rendszerrel, hogy elindulhatott a szocializmus építésének útján - mindez a kubai nép bátorságának, vezetői szilárd elszántságának, a néptömegek megtörhetetlen egységének, a latin-amerikai népek szolidaritásának, ázsia, afrika és európa népei, az egész világ dolgozói, a szovjetunió vezette szocialista tábor segítségének köszönhető .

/folyt. köv./

12.16/ns

-39-

a magyar szocialista munkáspárt... 10. folyt./ gy

- az a válság, amelyet az egyesült államok kuba elleni inváziós előkészületei váltottak ki, és amely a termonukleáris háboru szélére sodorta a világot, tovább tart. az egyesült államok nem hajlandók kötelezni magukat arra, hogy tiszteletben tartsák kuba szuverénitását, és nem akarják visszaadni azt a területet, amelyet tengeri haditámaszpontjukkal elfoglalnak.

- a legújabb jelentések szerint a törvénytelen vesztégzár - amely ellenkezik az államok jogaival, a tengerek szabadságával, az ensz alapelveivel - megszűnt. ez egy lépés a karib-tenger és a világ békéje felé.

- újabb lépésekre van azonban szükség, hogy megszűnjenek az egyesült államok többi kuba-ellenes törvénytelen cselekedetei fondorlatai is, s hogy béke legyen a karib-tengeren és az egész világon. a békeszerető népek és államok egyesült ereje el fogja érni, hogy megtegyék ezeket az újabb lépéseket is.

kuba - amint fidel castro elvtárs kijelentette - köszönetet mond azért a hatalmas segítségért, amelyet a szovjetuniótól kapott és kap. kuba teljes mértékben bizalommal viseltetik a szovjetunió és annak politikája iránt, kuba bizik a szovjet népben, a szovjetunió kommunista pártjában és kormányában, amelynek élén nagy barátunk, nyikita sz. hruscsov áll, - hangoztatta blas roca, s hozzáfűzte:

- kuba bizalommal viseltetik a szocialista tábor valamennyi testvér-országa iránt és hálás nekik a kuba iránti szolidaritásukért. kuba ki fogja venni a maga részét a béke megőrzéséért folyó harcból, és megmarad a függetlenség, a szuverénitás, a béke és a szocializmus bástyája amerikában. kuba nem fog elbukni. legyenek meggyőződve róla, magyar elvtársak és testvérek, hogy a patria o muerto /haza vagy halál/ jelszótól vezérelve győzni fogunk - mondotta végül blas roca. /nagy taps./

/folyt. köv./

12.25/gy

sc

a magyar szocialista munkáspárt.....11. folyt/gz

nemeslaki tivadar, a komárom megyei pártbizottság első titkára volt a következő felszólaló. bevezetőben elmondta, hogy komárom megye ipara - egy - két üzem kivételével - évről-évre teljesíti termelési tervét, sőt az üzemek jelentős része túlteljesíti terveit. emelkedés tapasztalható a mezőgazdasági termelésben, a termelészövetkezeti parasztság jövedelmében is.

- az eredmények ellenére sem lehetünk azonban elégedettek - mondotta -, mert a fejlődés lehetőségei lényegesen nagyobbak. a gazdasági eredmények gyorsabb növelésének egyik alapvető feltétele a párt munkastilusának állandó javítása, a párt gazdasági- szervező tevékenységének fokozása, magasabb szintre emelése. évek óta komoly viták folytak, milyen módon, milyen módszerekkel javíthatjuk pártunk munkastilusát, fokozhatjuk gazdasági - szervező tevékenységét. ennek egyik módja az volt, hogy aktivizáltuk a kommunista és pártonkívüli szakembereket, szélesebb társadalmi alapra helyeztük a pártmunkát, s ezzel párhuzamosan csökkentettük a függetlenített pártapparátus létszámát. például a járási bizottságok másodtitkáiraivá olyan szakembereket választottunk, akik társadalmi munkában látják el a feladatokat. a társadalmi munkában dolgozó járási titkárok, valamint az apparátus osztályai mellett működő különböző társadalmi szakbizottságok tagjainak szakmai felkészültsége, hozzáértése lehetővé teszi az ugynevezett befel fordulás felszámolását.

a továbbiakban gazdasági problémákról beszélt. véleménye szerint nehezíti a munkát, hogy a helyi vállalatok vezetőinek nincs kellő önállóságuk, hatáskörük növelésében lassan haladunk előre. ha azt akarjuk, hogy a gazdasági vezetők határozottan, bátran kezdeményezzenek, nagyobb hatáskört, nagyobb helyi önállóságot is kell biztosítani. megemlítette, hogy ezzel kapcsolatban egyes területeken visszaesés tapasztalható. a megye szénbányászati trösztjei például 1957-ben csak öt, kötelezően előírt mutatót kaptak, ma viszont huszonhetet. nem kedvezőbb

/folyt köv/

14.45/s

- 41 -

Se

a magyar szocialista munkáspárt.....12. folyt/gz

a helyzet egyéb vállalatoknál sem, a túlzott megkötöttségek miatt gyakran nem érvényesülnek olyan javaslatok, amelyek a népgazdaság érdekeit szolgálják, a túlzott beavatkozás, a gyámkodás bizalmatlanságra, tartózkodásra vezethet, visszaszorítja a kezdeményező erőt.

nemeslaki tivadar ezután a munkaerőgazdálkodással kapcsolatos megyei problémákról beszélt. megemlítette, hogy a női munkaerő foglalkoztatottságának problémáján kívül számolni kell azzal; a fokozódó műszaki fejlesztés, a technológia fejlesztése, az üzem- és a munkaszervezés javítása következtében mind több munkaerő szabadul fel, ezeknek foglalkoztatásáról, más munkaterületre irányításáról időben kell gondoskodni, mert az esetleg kialakuló kapun belüli munkanélküliség káros hatással lehet a munkamorálra, gátjává lehet a termelékenység növelésének, sőt a műszaki fejlesztésnek is.

- kádár élvitárs előadói beszédében többek között azzal is foglalkozott, hogy a huszéves távlati tervek szerint munkaerő szükséglet, illetve munkaerőhiány mutatkozik majd, mi is felmértük huszéves távlatban a munkaerő helyzet alakulását. a felmérés szerint megyénkben, a husz év távlatában éppen a műszaki fejlődés eredményeként több ezer munkaerő más területre irányítása válik szükségessé. véleménye szerint tehát a husz éves távlati tervidőszakban országosan várható munkaerőhiánnyal szemben egyes területeken munkaerőfelesleg jelentkezik. ezért a munkaerőgazdálkodásban is az előrelátásnak, és a tervszerűségnek kell érvényesülnie.

/ folyt köv/ gz

14.50/s

- 42 -

a magyar szocialista munkáspárt..../ 13. folyt.s

dr. sinkó flórián, gyöngyöstarjáni termelőszövetkezeti elnök először a heves megyei termelőszövetkezetek szőlőtermesztési problémáit ismertette.

- az elmúlt két közös gazdasági év, a már elért és a várható gazdasági eredmények egyaránt bizonyítják, hogy a termelőszövetkezetek többsége a jó gazda gondosságával fokozza a jelenlegi szőlőültetvények hozamát - mondotta - a szövetkezeti szőlők gyommentesek voltak, megfelelően permetezték azokat, növekedtek a termésátlagok, ez a jó munka jelentős részben ellensúlyozta a tavaszi fagy, a nyári aszály és a jégeső kártételét is, termelőszövetkezetekink azonban nemcsak az egyesített kisparcellákon termelnek jobban, korszerűbben, hanem az eddiginél jóval nagyobb ütemben folytatják a szőlők rekonstrukcióját is. egyedül a gyöngyösi járásban az ötéves tervidőszakban 3200 katasztrális hold szőlőt telepítünk, szemben az 1950- 1960 között eltelt tíz esztendő 1345 holdas telepítésével.

- a szövetkezeti szőlőtermelők jó munkájának eredménye az is, hogy jelentősen megnőtt a munka termelékenysége.

dr. sinkó flórián ezután különböző szervek és vállalatok munkáját bírálta, amelyek kapcsolatban vannak a szőlőtelepítéssel és műveléssel. megtörtént például, hogy egyes szövetkezetek olyan fajtát voltak kénytelenek telepíteni, amelyet az illetékes kereskedelmi szervtől éppen kaptak, az ilyesmi nem válik a szőlőtermelés fejlesztésének javára. különböző termeltető és kereskedelmi vállalatok képviselői gyakran hármasával tartózkodnak a termelőszövetkezetekben - ugymond - ellenőrzés céljából. voltaképpen csak akadályozzák ott a munkát. ennek a hibás gyakorlatnak szemléletbeli alapja az, hogy e vállalatok nem tudják elképzelni: a termelés elsősorban a termelőszövetkezet érdeke.

a fűszóaló befejezésül a mezőgazdasági szakmunkás- képzés gondjairól szólt.

prieszol olga, a 2. kerületi pártbizottság első titkára bevezetőben a kongresszusi irányelvekkel és a központi bizottságtól beszámolójával foglalkozott és a többi között kijelentette:

/folyt. köv./

15.55

16.00

- 43 -

a magyar szocialista munkáspárt.../ 14. folyt.s

helyeseljük a központi bizottság álláspontját, amelyben elítéli a nemzetközi kommunista mozgalomban jelentkező szektás-dogmatikus irányzatot, az albán munkapárt vezetőinek egységbontó tevékenységét. pártunk nagyon súlyos áldozatokat hozott - mondotta - a szektás-dogmatikus politika következtében s éppen ezért úgy érezzük, hogy a magyar pártnak nemcsak joga, hanem internacionalista kötelessége is fellépni minden olyan törekvéssel szemben, amely a nemzetközi kommunista mozgalomban e téren bárhol is jelentkezik. nemcsak a marxizmushoz-leninizmushoz való szilárd elhűségünk, hanem a kommunista humanitás is megköveteli tőlünk, hogy minden népet és pártot segítsünk megkímélni azoktól a súlyos károktól, amelyek e nézetek elterjedése nyomán egy nép vagy ország életében jelentkezhetnek.

ezután a kutató intézetek problémáival, az ott végzett pártmunkával foglalkozott, hangsúlyozva, hogy az ország önálló kutató intézeteinek 13 százaléka területükben működik.

elmondotta, hogy a személyi kultusz éveiben eluralkodott módszerek hatását nem volt könnyű felszámolni. az elméletieskedés, egyes kutatók öncsillogása uralkodott a munkás, a pártszervezetek pedig a szektás szemlélet következtében az egész területet sokszor idegen testnek, szinte velünk szembenálló ellenséges gócnak nézték. ehhez az állapothoz képest a tudományos intézményekkel való foglalkozás az utóbbi években igen sokat javult. a kutató munka fő jellemvonásává kezd válni a kollektív kutatás, a kutatói közösségek kialakulása és egyre inkább a népgazdasági érdekek alapján állapítják meg a kutatások fő témáit.

a kutató intézetek gondjairól szólva mindenekelett a tudományos munkatársak ideológiai fejlődésével foglalkozott. kiemelte, hogy bár a kutatók túlnyomó többsége nem kommunista, nagyrésztük a materializmus alapján áll és őszinte jószándékkal támogatja a párt társadalomformáló tevékenységét, minden törekvésében segíti feladataink megoldását. sok kutató intézetünkben azonban a munkatársak gondolkozásában jelentkeznek idealista nézetek és politikai állásfoglalásuk is gyakran szélsőséges. néhol érezhető, hogy pártunknak a népi nemzeti egység megteremtésére irányuló politikáját helytelenül értelmezve háttérbe szorul a burzsoá ideológia, az ellenséges propaganda elleni küzdelem.

/folyt. köv./

16.07/s

16.00

ME

- 44 -

/ a magyar szocialista munkáspárt...15 folyt/gz

a tudományos munka megnövekedett szerepe tehát fokozott feladatokat és felelősséget ró a pártszervezetekre is. a központi bizottságtól kérte, hogy adjon rendszeresebb utmutatást azoknak a kerületi vagy megyei pártbizottságoknak, amelyeknek működési területén nagy számban található tudományos intézetek. az állami irányító szerveket pedig arra szólítsa, hogy a pártbizottságokkal alakítsanak ki megfelelő kapcsolatot / taps/ otto niebergall, a németország kommunista pártja politikai bizottságának tagja felszólalásának bevezető részében elismeréssel szólt magyarország népének az mszmp vezetésével elért nagy politikai és gazdasági sikereiről. ezután a nyugatnémetországi helyzettel foglalkozott.

a német szövetségi köztársaság munkásosztálya és demokratikus erői veszélyes ellenféllel állnak szemben - mondotta - a német imperializmus az amerikai imperializmus segítségével újra létrehozta katonai hatalmát és folytatja régi agresszív politikáját. a nyugatnémet militaristák ma már az atomfegyverek után nyujtják ki kezüket, fenyegetik a német demokratikus köztársaságot és a határok revízióját követelik. a béke és az enyhülés legveszélyesebb ellenségei Európában. az adenauer rendszer irreális és népellenes politikája komoly kormányválsághoz vezetett.

az aktív támogatás ellenére, amelyet a jobboldali szociáldemokrata és szakszervezeti vezetők adenauer politikájának nyujtanak, nem sikerült a munkásosztályt és a szakszervezeteket ennek a politikának megnyerni. otto niebergall emlékeztetett arra, hogy a munkások ellenszegülnek a szociális helyzetüket fenyegető reakciós intézkedéseknek, harcolnak a bérek emeléséért és a betegbiztosítási rendszer tervezett lerontása ellen. az atomfegyver-ellenes mozgalom - különösen az ifjúság körében - láthatóan fejlődésnek indult - mondotta -.

az illegális nehéz körülményei ellenére pártunk igyekszik felelősségteljes feladatának eleget tenni, megteremteni a munkásosztály akcióegységét, és elérni az összes békeszerető erők koalícióját. a továbbiakban közölte, hogy ebben az évben kampányt indítanak a párt megerősítésére, majd a német demokratikus köztársaság jelentőségéről szólt, s végül hangoztatta: - a szovjetunió és a többi szocialista ország fáradhatatlan harca a béke fenntartásáért nagy jelentőségű a mi országunk számára is. / folyt köv/

16.15

-45-

a magyar szocialista munkáspárt.../ 14. folyt.s

helyeseljük a központi bizottság álláspontját, amelyben elitéli a nemzetközi kommunista mozgalomban jelentkező szektás-dogmatikus irányzatot, az albán munkapárt vezetőinek egységbontó tevékenységét. pártunk nagyon súlyos áldozatokat hozott - mondotta - a szektás-dogmatikus politika következtében s éppen ezért úgy érezzük, hogy a magyar pártnak nemcsak joga, hanem internacionalista kötelessége is fellépni minden olyan törekvéssel szemben, amely a nemzetközi kommunista mozgalomban e téren bárhol is jelentkezik. nemcsak a marxizmushoz-leninizmushoz való szilárd elvhűségünk, hanem a kommunista humanitás is megköveteli tőlünk, hogy minden népet és pártot segítsünk megkímélni azoktól a súlyos károktól, amelyek e nézetek elterjedése nyomán egy nép vagy ország életében jelentkezhetnek.

ezután a kutató intézetek problémáival, az ott végzett pártmunkával foglalkozott, hangsúlyozva, hogy az ország önálló kutató intézeteinek 13 százaléka területükben működik.

elmondotta, hogy a személyi kultusz éveiben eluralkodott módszerek hatását nem volt könnyű felszámolni. az elméletieskedés, egyes kutatók öncsillogása uralkodott a munkás, a pártszervezetek pedig a szektás szemlélet következtében az egész területet sokszor idegen testnek, szinte velünk szembenálló ellenséges gócnak nézték. ehhez az állapothoz képest a tudományos intézményekkel való foglalkozás az utóbbi években igen sokat javult. a kutató munka fő jellemvonásává kezd válni a kollektív kutatás, a kutatói közösségek kialakulása és egyre inkább a népgazdasági érdekek alapján állapítják meg a kutatások fő témáit.

a kutató intézetek gondjairól szólva mindeneke lőtt a tudományos munkatársak ideológiai fejlődésével foglalkozott. kiemelte, hogy bár a kutatók túlnyomó többsége nem kommunista, nagyrésztük a materializmus alapján áll és őszinte jószándékkal támogatja a párt társadalomformáló tevékenységét, minden törekvésében segíti feladataink megoldását. sok kutató intézetünkben azonban a munkatársak gondolkozásában jelentkeznek idealista nézetek és politikai állásfoglalásuk is gyakran szélsőséges. néhol érezhető, hogy pártunknak a népi nemzeti egység megteremtésére irányuló politikáját helytelenül értelmezve háttérbe szorul a burzsoá ideológia, az ellenséges propaganda elleni küzdelem.

/folyt. köv./

16.07/s

- 44 -

16.00

Mé

/ a magyar szocialista munkáspárt...15 folyt/gz

a tudományos munka megnövekedett szerepe tehát fokozott feladatokat és felelősséget ró a pártszervezetekre is. a központi bizottságtól kérte, hogy adjon rendszeresebb utmutatást azoknak a kerületi vagy megyei pártbizottságoknak, amelyeknek működési területén nagy számban található tudományos intézetek. az állami irányító szerveket pedig arra szólítsa, hogy a pártbizottságokkal alakítsanak ki megfelelő kapcsolatot / taps/ otto niebergall, a németország kommunista pártja politikai bizottságának tagja felszólalásának bevezető részében elismeréssel szólt magyarország népének az mszmp vezetésével elért nagy politikai és gazdasági sikereiről. ezután a nyugatnémetországi helyzettel foglalkozott.

a német szövetségi köztársaság munkásosztálya és demokratikus erői veszélyes ellenféllel állnak szemben - mondotta-, a német imperializmus az amerikai imperializmus segítségével újra létrehozta katonai hatalmát és folytatja régi agresszív politikáját. a nyugatnémet militaristák ma már az atomfegyverek után nyujtják ki kezüket, fenyegetik a német demokratikus köztársaságot és a határok revízióját követelik. a béke és az enyhülés legveszélyesebb ellenségei Európában. az adenauer rendszer irreális és népellenes politikája komoly kormányválsághoz vezetett.

az aktív támogatás ellenére, amelyet a jobboldali szociáldemokrata és szakszervezeti vezetők adenauer politikájának nyujtanak, nem sikerült a munkásosztályt és a szakszervezeteket ennek a politikának megnyerni. otto niebergall emlékeztetett arra, hogy a munkások ellenszegülnek a szociális helyzetüket fenyegető reakciós intézkedéseknek, harcolnak a bérek emeléséért és a betegbiztosítási rendszer tervezett lerontása ellen. az atomfegyver-ellenes mozgalom - különösen az ifjuság körében - láthatóan fejlődésnek indult - mondotta -.

az illegálitás nehéz körülményei ellenére pártunk igyekszik felelősségteljes feladatának eleget tenni, megteremteni a munkásosztály akcióegységét, és elérni az összes békeszerető erők koalícióját. a továbbiakban közölte, hogy ebben az évben kampányt indítanak a párt megerősítésére, majd a német demokratikus köztársaság jelentőségéről szólt, s végül hangoztatta: - a szovjetunió és a többi szocialista ország fáradhatatlan harca a béke fenntartásáért nagy jelentőségű a mi országunk számára is. / folyt köv/

16.15

-45-

a magyar szocialista munkáspárt16. folyt/gz

a német szövetségi köztársaság sok békeszerető polgára őszintén hálás a szovjetunióért, hogy az amerikai imperializmus kuba elleni agresszióját megghusította, a világbékét megmentette és az amerikai imperialistákat a világ közvéleménye előtt kuba függetlenségének elismerésére kényszerítette. ez a szovjetunió és a szocialista országok tekintélyét rendkívül megnövelte, minél nagyobbak az önk gazdasági és kulturális eredményei, minél erősebb és összeforrottabb a szocialista tábor, annál erősebbek a béke és haladás erői az egész világon!.,

szünet után hunya istván, a munkásmozgalom veteránja elnökölt a tanácskozáson.

henry winston, az amerikai egyesült államok kommunista pártjának alelnöke a kongresszus hatalmas tapsától kísérvé tolmácsolta pártja, valamint az egyesült államok valamennyi kommunistájának forró testvéri üdvözlését. elmondta, hogy büszkén hallgatta meg a központi bizottság beszámolóját, s kifejezte meggyőződését, hogy a magyar dolgozó nép sikerei hozzájárulnak a szocialista tábor erősítéséhez, megkönnyítik a nemzeti függetlenségi mozgalmak fejlődését, s bátorításul szolgálnak azoknak a munkás és népi megmozdulásoknak, amelyek a közös győzelemért harcolnak valamennyi tőkés országban az imperializmus ellen.

- mi a 81 kommunista - és munkáspártnak 1960-ban hozott nyilatkozatát rendkívül fontos történelmi dokumentumnak tartjuk - folytatta winston elvtárs.- az egyesült államok kommunista pártja állást foglalt olyan értelemben, hogy az albán munkapárt vezetőinek magatartása ellentétes ezzel a nyilatkozattal.

ezután részletesen szólt az egyesült államok politikai helyzetéről, a többi között rámutatva arra, hogy a fasizmus tényleges veszély az egyesült államokban, ma az amerikai kommunisták harca

/ folyt köv/gz

16.23

-46-

a magyar szocialista munkáspárt.....17. folyt/gz

elsősorban a szélsőjobboldali hadvezetés ellen irányul, amely a békés együttélés, a nemzeti függetlenség és a szocializmus fő ellensége. a közelmúlt eseményei bebizonyították, hogy a párt politikai irányvonala helyes. az agresszív uralkodó körök sovénisza, hisztérikus hadjáratot indítottak kuba ellen, álnok módon azt állítva, hogy kuba veszélyezteti az egyesült államok és a nyugati félteke érdekét. nem igaz, kuba nem veszélyt jelent, hanem az emberek reményét fejezi ki, ez az oka annak, hogy kuba ügye az egész nyugati félteke népeinek közös ügye. milliók vannak az egyesült államokban is, akik követelik: „el a kezekkel kubitól!”, hála a békés együttélés lenini politikáját követő szovjetuniónak, hrucsov elvtársnak, sikerült megakadályozni a kubai inváziót és megmenteni az emberiséget az atomháború pusztításaitól. az amerikaiak milliói kennedy elnök háborús nyilatkozata nyomán ébredtek először igazán tudatára, mit is jelent a háborús szakadék szélén való táncolás politikája.

a továbbiakban winston hangsúlyozta, hogy a megrázkódtatás méginkább összekovácsolta a különböző békemozgalmakat, s az egyesült államokban a harcos tüntetések egész sora zajlott le. a szovjetunió fellépése megfelelt az amerikai nép béketörekvéseinek.

henry winston ezután emlékeztetett arra a fegyverkezési hajszára, amely most az egyesült államokban folyik. megjegyezte, hogy ez nehezíti a lakosság minden rétegének helyzetét. szélesedik a négerék felszabadításáért folyó mozgalom és erősödik a munkás-néger szövetség, amely a kialakulóban lévő, monopólium-ellenes koalíció gerince.- mondotta.- az uralkodó körök meg akarják akadályozni a fejlődésnek ezt az irányát, s ezért sokoldalú fasizma támadást intéznek az amerikai egyesült államok kommunista pártja ellen. pártunk nem indulhat a választásokon, kirekesztik a gyűlésekre alkalmas helyiségekből, nem bérelhet programot a rádió és a televízió műsorában, nem hirdethet a sajtóban. kommunisták nem helyezkedhetnek el az iparban és nem kaphatnak lakást köztulajdonban lévő házakban. a demokrácia elleni harc első célpontja a kommunista párt.

/ folyt köv/gz

- 47 -

17

NE

a magyar szocialista munkáspárt.....18. folyt/gz

winston elvtárs megemlékezett arról, hogy amerikában december 11-én kezdődik a kommunista párt, egyben gus hall és benjamin davis elvtársak pere is, az a vád ellenük, hogy nem tettek eleget a fasiszta törvény által előírt regisztrálási kötelezettségüknek, az ország és a világ közvéleménye világosan felismeri, hogy ez valójában a demokrácia perbefogását jelenti az egyesült államokban.

- pártunk teljesen tudatában van az amerikai imperializmus veszélyének, de tudatában van annak is, hogy a munkásosztály és a néger nép erejében és képességeiben új lehetőségek rejlenek, ez a fejlődés olyan időszakban megy végbe, amikor a szocialista világrendszer ereje egyre növekszik, a demokráciáért, a békéért s a szocializmusért vívott harc az amerikai nép számára is győzelemmel végződik!- mondotta végül.

dr. villányi ilona, üvegháza körzeti orvosa elmondotta, hogy nyolc éve dolgozik üvegházán, ebben a kétezer lelket számláló kis községben saját kérésére ment falura, miután előtte két évig szegeden dolgozott, kezdetben félt a falutól, de miután kiérdemelte a nép bizalmát, már az a véleménye, hogy megérte a küszködést.

- a szocialista egészségügy szemlélete a megelőzés - mondotta a továbbiakban - és ennek módszere a gondozás, a csak gyógyító orvos az egyén orvosa, a megelőző orvos a társadalomé, magyarországon ma már különféle népbetegségek megszűnőben vannak, üvegházán a felszabadulás óta háromszor volt általános ernyőképszűrés, a részvétel így alakult: 1954:800 ember, 1959: 1300 ember, 1962: 2000 ember, ez utóbbi alkalommal mindössze 17-en maradtak el a szűrésről.

/folyt köv/ gz

17.20/a

- 48 -

W

a magyar szocialista19. folyt/gz

- a mezőgazdaság átszervezése nekünk sok többletmunkát jelentett, a dolgozó parasztok, amíg egyéniak voltak, meggondolták, hogy apróbb-cseprőbb panaszukkal is felkeresik - az orvosot, azzal, hogy biztosítottakká váltak, munkánk megnőtt, a napi betegforgalom négy-öttszörösére növekedett, azóta már normalizálódott: így is 50-60 között mozog a napi átlagforgalom.

- amikor 1955-ben a faluba kerültem, egyedüli egészségügyi voltam, azóta egy védőnőt kaptam, majd egy házi betegápolót és ma már orvos-irmokom is van, kormányzatunk tehát segítséget ad a falusi orvosnak, a helyi államhatalmi szervek azonban nem mindig kezelik megfelelően az orvos problémáját, a mi járásunknak 30 községe van, harminchét körzeti orvos működik ezen a területen, közülük 15 elérte a nyugdíjazási korhatárt, de nem tud nyugdíjba menni, mert mind a 15 saját házában lakik és a helyére kerülő orvosnak nincs orvoslakása, se körzeti rendelője, kisteleken például a két éve ott dolgozó szülőotthon vezetőnek nem tud a helyi tanács lakást biztosítani és így naponta csongrádról jár át, ez nemcsak az orvosok problémája, az egész falusi értelmiséget érinti, ha nem teremtik meg a lehetőségeket, hogy az értelmiség letelepedjen és jólérezze magát a falun, akkor a szocialista falu kialakítása vontatottabban fog végbemenni.

- szép hivatás a miénk- fejezte be felszólalását - és ha az orvos azon munkálkodik, hogy az embert gyógyítsa, formálja, tudatát alakítsa, akkor nagyon sokat tehet a szocialista falu kialakításáért./ nagy taps./

a következő felszólaló csémi károly vezérőrnagy, a magyar néphadsereg kommunistái, a tisztek és harcosok szívből jövő üdvözlését tolmácsolta a kongresszusnak.

/ folyt köv/

- 49 -

17.25

W

a magyar szocialista munkáspárt20. folyt/gz

elmondhatom - folytatta -, hogy a hadsereg kommunistái, a pártonkívüliek, az ifjú kommunisták, az egész személyi állomány érti és helyesli pártunk politikáját. kérik, hogy a kongresszus hagyja jóvá, a megválasztandó központi bizottság pedig következetesen folytassa a bevált, helyes politikát.

jelenthetem, hogy hadseregünk megerősödött, egységes; kiképzési színvonala megnőtt, technikailag fejlődött. a mi népünk békét akar. a kongresszuson az összes eddig felszólalt küldöttek népünk békés alkotó munkájának terveit, reményseit mondották el. jelenthetem a kongresszusnak, hogy népünk egyetértése, áldozatos munkája, a párt központi bizottsága és a kormány gondoskodása nyomán a hadsereg az elmúlt időszakban sok új technikai eszközt kapott, s képes a korszerű hadműveletek követelményeinek megfelelően - ha szükséges - bármikor harcba lépni. közismert, hogy a magyar népköztársaság légiterét a korszerű igényeket mindenben kielégítő rakéták, szuperszónikus vadász-elfogó repülőgépek, rádiófelderítők és lokátorok rendszere védi. olyan rakéták például, mint amilyenek 1960 május 1-én szverdlovszk felett lelőtték a powers által vezetett, betolakodó u-2-es repülőgépet. a hadsereg korszerű szervezeti felépítésének és a technikai ellátottságának ismeretében jelenthetem, hogy a varsói szerződés más tagállamaival a testvéri szovjet hadsereggel és a többi testvéri hadsereggel együtt a mi hadseregünk és védi népünk alkotó munkáját, a szocialista tábor és az egész emberiség békéjét.

mi elvetjük azt a burzsoá elméletet, hogy a korszerű technika korábban alapvető és a legfontosabb a technika és nem fontos az ember - folytatta csémi károly - igenis alapvetően fontos az ember. óriási jelentősége van annak, hogy az ember, a katona érezze az igazságát az ügynek, amelyet védelmez. és rendkívül sok mulik azon is, milyenek a hadseregben dolgozó emberek képességei és tulajdonságai, tudják-e szervezni és vezetni a hadsereget, kezelni a technikát?

/folyt. köv./

17.28/gy

- 50 -

a magyar szocialista munkáspárt21. folyt /gz

sem az emberek öntudata, sem ezek a képességek nem alakulnak ki maguktól. ez nagy munkát követel.

ezután csémi elvtárs ismertette a hadseregben folyó nevelési munka és a harci kiképzés feladatait és eredményeit. kiemelte a pártszervezetek rendkívül nagy szerepét, hangoztatta a pártélet lenini normái érvényesítésének jelentőségét. majd a hadseregben működő kisz szervezetekről szólt.

elvtársak! a magyar népköztársaság hű tagja a varsói szerződésnek. népünk el van szánva függetlenségünk, békés építőmunkánk, szocialista rendszerünk védelmére. a hadsereg kommunistái, valamennyi tiszt és harcos nevében kijelenthetem, hogy pártunk és kormányunk felhívására, utasítására bármilyen időben és körülmények között, a testvéri szovjet hadsereggel és más, a varsói szerződéshez tartozó szocialista hadsereggel együttműködve, készek vagyunk szocialista vívmányaink, a szocialista tábor, a béke védelmére ./ nagy taps./

satomi hakamada, a japán kommunista párt központi bizottsága elnökségének tagja, a központi bizottság titkára üdvözölte ezután a kongresszust. bevezetőben értékelte azokat a sikereket, amelyeket a magyar nép a felszabadulás óta elért. - a magyar nép kiemelkedő eredményei, amelyeket pártja helyes vezetésével ért el, kétségtelen bizonyítékai a marxista-leninista eszmék ragyogó győzelmének-mondotta-. a hatalmas szocialista világrendszer fejlődése és erősödése, valamint a népek harca a békéért, a nemzeti felszabadulásért, a demokráciáért és a szocializmusért nagy bátorítás a japán népnek küzdelmes harcaiban.

japán belső helyzetével és a párt harcával foglalkozva többek között megállapította:

/ folyt köv / gz

- 51 -

17.53/a

a magyar szocialista munkáspárt....22./ folyt/gz

a japán nép és a japán kommunista párt erőteljesen harcol az amerikai imperializmus és a japán monopolitőke erőszakos uralma ellen, az ország nemzeti függetlenségéért, a demokráciáért és a békéért, valamint a japán nép jobb életkörülményeiért. az egyesült államok megszállva tartja az okinawa-szigeteket és több mint 200 támaszpontot létesített japánban. a külügy, a pénzügy és a külkereskedelem terén japán erősen az amerikai imperializmus uralma alatt áll. az áruló japán reakciós körök élükön a monopolitőkéséssel - elősegítik az amerikai imperializmus által támogatott militarizmus ujjászületését, az amerikai imperializmussal szövetkezve egyre jobban fenyegetik ázsia békéjét. pártunk múlt évben tartott VIII. kongresszusa történelmi jelentőségű programot fogadott el, ebben megvilágította a nép demokratikus forradalmának kilátásait az amerikai imperializmus és a japán monopóliumok uralmának megdöntésére, a jelenlegi helyzet gyökeres megváltoztatására.

az amerikai és japán reakciósok és kiszolgálók támadás - és intrikasorozata ellenére tovább fejlődik a japán nép harca a függetlenségért, a demokráciáért és a békéért.

a japán küldött beszámolt e hatalmas küzdelem egyes szakaszairól, majd hozzáfűzte:

- az elmúlt időszakban megkétszereződött a japán kommunista párt tagsága. a júniusi szenátusi választások alkalmával pártunk növelte mandátumainak számát és csaknem kétszer annyi szavazatot szerzett, mint a három évvel korábbi választásokon. e sikeres és eredmények alapján többszázezer tagot számláló, népi élcsapatpárt megteremtéséért harcolunk, s ugyanakkor erősítjük a párt egységét - mondotta többek között a japán küldött.

/folyt köv/

- 52 -

17.58

5. javítás:

a magyar szocialista munkáspárt... 18. folyt. 48. old./
harmadik bekezdésének 1. és 2. sorában, valamint a negyedik bekezdés 5. sorában a helységnév helyesen:

k ü b e k h á z a

/mti/

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai / a kongresszus november 21.-i..../
tudósításunk 10.folytatása 12.sorától a szöveg helyesen :

.... saját párttagságunk, a mi tömegeink nem érthetnek egyet azzal az állásponttal, amelyet itt az albán vezetőket illetően wu szin-csüen elvtárs elmondott, minket, tisztelt kongresszus.....

/mti /

.-

18.10/a

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bkk / a magyar szocialista munkáspárt..../
16. folytatásának 2. bekezdése / szünet után..../ kérjük előrehozni a 13. folyt 5. és 6. bekezdése / a sinkó és prieszol- felszólalás közé. /

a 16. folyt. 3. bekezdésével kezdődő és a 18. folyt. 2. bekezdésével végződő henry winston- felszólalás helyesen a 19. folyt. 3. bekezdése / villányi ilona felszólalása / után következik. /gz

.-

16.47/s

- 53 -

16

a magyar szocialista munkáspárt... 23. folyt./ gy

az ebédszünet után a kongresszus elnöki tisztét dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke vette át. az ülésen felszólalt mc lennan, nagy-britannia kommunista pártja politikai bizottságának tagja, izmail bakri, az indonéz kommunista párt központi bizottsága titkárságának tagja, kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, nagy jános, a tolna megyei állami gazdaságok igazgatója, gál géza, az aszódi járási pártbizottság titkára, dr. bakos zsigmond, a xviii. kerületi pártbizottság első titkára.

ezután czinege lajos, az mszmp politikai bizottságának póttagja elnökölt a tanácskozáson. felszólalt caganlamin dugerszurun, a mongol népi forradalmi párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, jean terfve, a belga kommunista párt politikai bizottságának tagja, francisco monaco, az argentin kommunista párt küldötte, fernando claudin, a spanyol kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, hoan van hoan, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagja, aili makinen, a finn kommunista párt politikai bizottságának tagja, y. demir, törökország kommunista pártja központi bizottságának első titkára, claude jones, az ausztráliai kommunista párt központi bizottságának tagja, kim ik szen, a koreai munkapárt politikai bizottságának póttagja, abbas ahmad, az iraki kommunista párt politikai bizottságának tagja.

/folyt. köv./

20.50

- 54 -

megjegyzés :

a 23. folytatás 2. bekezdésének alulról számított 6. sorában a finn küldött neve helyesen:

m ä k i n e n /umlauttal/

/mti/

He

a kongresszus november 22.- 1...../ 24.folyt.s

ezt követően felszólalt william tuomi, kanada kommunista pártja központi bizottságának tagja, továbbá a burmai kommunista párt küldötte, harry hagberg, a svéd kommunista párt politikai bizottságának és titkárságának tagja, giuseppe fabbri, san marino kommunista pártja központi bizottságának tagja, elson costa, a brazil kommunista párt politikai bizottságának tagja, r. larsen, a norvég kommunista párt politikai bizottságának tagja, manuel prado, a chilei kommunista párt politikai bizottságának tagja, saliba khamis, az izraeli kommunista párt központi bizottságának titkára, valamint a malájföldi kommunista párt küldötte, i.b. nörlund, a dán kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

/ a felszólalások ismertetésére péntek reggeli kiadásunkban visszatérünk./

/mti / a kongresszus pénteken reggel folytatja munkáját.

--

20.59/s

He

- 55 -

a magyar szocialista munkáspárt... 23. folyt./ gy

az ebédszünet után a kongresszus elnöki tisztét dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke vette át. az ülésen felszólalt mc lennan, nagy-britannia kommunista pártja politikai bizottságának tagja, izmail bakri, az indonéz kommunista párt központi bizottsága titkárságának tagja, kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, nagy jános, a tolna megyei állami gazdaságok igazgatója, gál géza, az aszódi járási pártbizottság titkára, dr. bakos zsigmond, a xviii. kerületi pártbizottság első titkára.

ezután czinege lajos, az mszmp politikai bizottságának póttagja elnökölt a tanácskozáson. felszólalt caganlamin dugerszurun, a mongol népi forradalmi párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, jean terfve, a belga kommunista párt politikai bizottságának tagja, francisco monaco, az argentin kommunista párt küldötte, fernando claudin, a spanyol kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, hoan van hoan, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagja, ailli makinen, a finn kommunista párt politikai bizottságának tagja, y. demir, törökország kommunista pártja központi bizottságának első titkára, claude jones, az ausztráliai kommunista párt központi bizottságának tagja, kim ik szen, a koreai munkapárt politikai bizottságának póttagja, abbas ahmad, az iraki kommunista párt politikai bizottságának tagja.

/folyt. köv./

20.50

- 54 -

megjegyzés :

a 23. folytatás 2. bekezdésének alulról számított 6. sorában a finn küldött neve helyesen:

m ä k i n e n / umlauttal/

/mt1/

klc

a kongresszus november 22.- 1...../ 24.folyt.s

ezt követően felszólalt william tuomi, kanada kommunista pártja központi bizottságának tagja, továbbá a burmai kommunista párt küldötte, harry hagberg, a svéd kommunista párt politikai bizottságának és titkárságának tagja, giuseppe fabbri, san marino kommunista pártja központi bizottságának tagja, elson costa, a brazil kommunista párt politikai bizottságának tagja, r. larsen, a norvég kommunista párt politikai bizottságának tagja, manuel prado, a chilei kommunista párt politikai bizottságának tagja, saliba khamis, az izraeli kommunista párt központi bizottságának titkára, valamint a malájzi kommunista párt küldötte, i.b. nörlund, a dán kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

/ a felszólalások ismertetésére péntek reggeli kiadásunkban visszatérünk./

/mt1 / a kongresszus pénteken reggel folytatja munkáját.

..

20.59/s

klc

- 55 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a kongresszus november 21-1... 12. folyt. 13. oldalán/ az első bekezdés első sora helyesen a következő:

juszkó istvánné felsőtelekesi pedagógus volt a következő....

/mti/

20.10/a

Zur

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume utca 6-7. Telefon: 189-490, 369-1690

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1962. november 23.

bb 1. kiállításra készül a néprajzi muzeum

1 lv/ke vm sr

1962. november 23.

a néprajzi muzeum kutatói az ország különböző tájairól összegyűjtötték azokat a textiliákat, kelengyéket, falvédőket, terítőket, abroszokat és ruhákat, amelyek egy-egy környék néprajzi szokásait és hagyományait őrzik, a gyűjteményben többek között megtalálhatók a lakodalmas ruhák, a komatálak, a menyasszonyi ládák és a feldiszitett lakodalmas kocsi is. az összegyűjtött anyagot most rendezik, a gyűjtemény kiállítására a jövő évben kerül majd sor./mti/

bb 2. az antigone bemutatójára készül a déryné színház

1 v/sze vm sr

1962. november 23.

az állami déryné színházban szofoklész antigone című drámájának bemutatójára készülnek, kertész lászló, a darab rendezője tavaly athénben járt és ott tanulmányozta a klasszikus hagyományokat, az előadás egyik érdekességének ígérkezik a kórus, a narrátor-szerű szövegmondói kar.

a művészek és a rendező - több mint egy éve dolgoznak a bemutatót megelőző munkán, nagy gonddal igyekeznek színpadra vinni az ókori drámát, amelynek zenéjét vas lajos szerzette, a koreográfia szöllősi ágnes, a díszlet cselényi józsef munkája, a jelmezeket pedig rímanóczy éva tervezte.

szofoklész drámáját budapesten december 2-án, vidéken pedig - cellödömülkőn - december 7-én mutatják be, a darabból - vas, szabolcs, fejér és tolna megyében - előreláthatóan 50-60 előadást tartanak a színház művészei./mti/

Kk